

Prolech sobre lo segon libre d'ypia qui traue
te de temptacio segons la forma quis conte
en les rubriques seguentis.

Cemptacio es als elers
purgacio de lurs peccata
ta crement de grans
meritis e escala p apu
iar al cel patria que
als mals sia arrepentio delur vida e
adjectio final segons que posen los satis
e es encara la dita temptatio rao e cau
sa p la qual los vencuts p ella cahen
dela altea del sanct estament xpi en
labis de dampnacio perdurable. Per
q dons p mls saber q es temptacio eco q
a ella pertany. Deus aci pnamet notar
e dura tot lo pces en general daquest
libre qui largament tracta la matia
de temptacio e dels coses pertanyents a ella
segons q mostren ls rubriques seguentis.

Co. pm capitol posa co deus ha posat lom
en aquest mo p traballar p tall q acc
seguesta sa gracia e gloria en

Co. segon tracta lo pm acte del prous e
sau batll en

Co. Terc posa. vñ. condicions q deu hau
lo bon batell en

Co. quart capitol posa dels dits. vñ. co
ditions en

Co. quint en semper. q es temptatio posant
se propria diffimino en

Co. sis posa exppiamet et ppa q es fe
tar nostro senyor deus en

Co. vñ. posa q es temptar deu amagada
ment en

Co. vñ. demana quan es legit al hom
de demanar semper de deu en

Co. noue qui soliu la dita difficultat en

Co. x. posa diverses correlatis quis seg. xx.
Per ass. temp. ad que ha deu ppterre mult. de
les p pueras. Vnde dicitur qd pueras en pueris. Vnde
m en diversis pueris ha deu ppterre mult.

del capital precedent en

Co. onze qui posa co renuntiaz atots les
coses del mo p amor de deu sia cosa sancta
e meritaria en

Co. dotze. qui posa com se deu hom guardare
m de quives coses p tal q no tempta du

Co. xiii. posa q tota datura rational ea
naturalment pceable e desahible e defec
tib en

Co. xiv. posa p q deus p gra spal no ha
pseruat lom de tota temptacio en

Co. xv. qui posa altres rations p q nre
senyor deus lexa lom est temptat en

Co. xvij. qui posa ja lom just si deu desi
gar que sia temptat en

Co. xviii. capitol posa qual ual mes alho
o q puya eee temptat o q nou puya eee

Co. xix. q posa la xria. oppimo en

Co. xix. q soliu la pma raho principal
feta en lo capitol pcedet a guare q deu
no puya sustamet lexa temptar lom en

Co. xx. qui respon a tis Les altres rahos
damunt dites en

Co. xxij. q posa p q deus finalme lexa
lom eee temptat en

Co. xxii. capitol. q posa la pta raho p q
deus lexa lom temptar en

Co. xxiii. q posa altres pfitis e bons que
pucne alshomes p les temptacions en

Co. xxiv. q posa quatre doctrinis ensen
rants co deu hom hau expassio daqles
qui deus lexa cause en grans peccates en

Co. xxv. co ala tis pssimidos Religiosos
fan en dampnacio lir. drea Les dites doc
trines en

Co. xxvi. co ale tis altres fan qui mateix
agran lir dampnacio s les dites doctrines

Co. xxviii. capitol com pot est temps castigada quells qui n'agen los temptats els uenguts els meys pen en.

Co. xxix. qui posa com l'emptirano nos dona conegencia de n'rea fortalca e quat tenem e amam deu en

Co. xxx. qui declara q negu hom quax nos coney en.

Co. xxxi. qui posa com la n'rea malicia en parxa que la temptatio nos dona aconq' auatgats nos matxes en

Co. xxxii. qui posa com duisamet recibe les temptatos los bons e els mals en

Co. xxxiii. qui posa en quat's de mals son aquells qui nos coneguen m's semene co deu los leya temptar en

Co. xxxiv. qui en semya lo pfit no tabt quens fan les temptations es quens tenent humils en

Co. xxxv. qui posa com p confiuano d' huitat leya deu los pffets homens batallar cont' als cuns pochs deffalhments que jamez no uencen acabament en

Co. xxxvi. qui posa com p vencra supbia amaguada leya deu lom temptar e caure en qualq temptatio de pecat publich e uergompos en.

Co. xxxvii. qui posa com tribulations e moltes temptatos son semial q deu uoll lom saluar e pffitats son semial de dampnatio en

Co. xxxviii. qui posa lo quart pfit quens fan les temptations es q fan lom fort

Co. xxxix. qui posa lo quart pfit quens fan les temptatos e es quens fan richs e plens de tots bens en

Co. xl. q posa lo vi. pfit quens fan l's temptatos es q fan lom digne e degñ labor e honor

Co. xli. q posa lo xv. pfit dels temptatois qui es qui pcurve al hom corona de gloria

Co. xlii. qui posa con lom en esta vida quatuor pfit temptar e quatre manes de temptadores en

Co. xliii. q posa com lom p'mament es temptat p deu d'a gran temptacio e co tempta ab raho

Co. xlii. q posa com lo demoi es lo segon temptador q lom ha en esta uida

Co. xliii. qui posa lo pces con uench la malicia tanta al diable q tots tps nos desia temptar e derocar

Co. xlii. qui posa vn. noms atbutos aldiabile p su malicia gran

Co. xliii. en qui nombre los diables so diputats a temptar los homens e co lo tempten p dulses petats

Co. xlvi. q posa con lo diable obra dis nos mouent los seys e potencias na fals quat nos tempta

Co. xlvi. d'a p'ma temptacio dl' demoi qui sapela violencia e de sos remeys

Co. xlvi. q posa co se pot fer q deus refren lo diable de fer anos violencia e q lo star en son feach arbitre

Co. l. capitol qui posa q sots la temptacio dl' diable posa e compri alcuns altres q fa souiyn als homes spirituals

Co. l. capitol q posa si sens peccat podez levar la oracio cant lo diable nos spauenta ab ses illusions

(Nota q en aquell
contingut q midear lo
que ales heres es per
car mortal.)

Clo. Ix. capitol q posa co algua passio es en lom amagada qui no es p temptacio de diable.

Clo. Ix. qui posa la segona specia d'a temptacio d' diable q es com apper sois qual qua vimage de sanctitat.

Clo. Ix. capitol qui continua posar de les dites regles.

Clo. Ix. capitol qui posa quins homes e legen deus areuelar los seus secrets e amostrar se a ells e adar his altes visions.

Clo. Ix. q posa co son folis agits q en agit temps present dien publicament q han uisions e revelacions diuinals.

Clo. Ix. q posa co pocas coney ls folhas daqsts uans xphias q dien q han uisions diuinals.

Clo. Ix. capitol qui posa diuerses sempals d'uer xpha.

Clo. Ix. capitol q posa quatra duplcs so bra la maria deles xphias el pm demana si tota temps d's les fa xphomes sans

Clo. Ix. capitol qui posa p q da dona spft de xpha a mala homens.

Clo. Ix. capitol qui posa p q damunt se impugne los mala xphias pus q p ells fa xferat nostra senyor soum.

Clo. Ix. qui mostra quanta es la mala daquests mala xphias dest temps.

Clo. Ix. com deu hom corregir los xphias falsaris daquest temps.

Clo. Ix. qui soluu al segon duplq es com pode fer differenciat qd lo xpha e mal e posen m. sempals e differencias.

Clo. Ix. qui posa quant lo mal xpha pot est degut facent mraclie.

Clo. Ix. q posa e en sembla qur es leguda cosa demandar al xpha que eneny mraclie si uol est degut.

Clo. Ix. qui posa com auengadoz racionablement se pot denegar senyal a aqu q demana al xpha.

Clo. Ix. co se pot fer que stant lo xpha uertadz co q ha dit no ses deuengua iames.

Clo. Ix. capitol qui posa com sedeu hom comportar ab los xphas daquest present tps.

Clo. Ix. capitol qui posa molts conseylls asobrar lo demon cant tempta lom pladita manha apparen falsament.

Clo. Ix. qui posa altres conseylls qui ualen a meys par totes aytals uisions.

Clo. Ix. qui posa .vn. regle directas p pccar sainement en les visios duptos.

Clo. Ix. qui posa lo .deen e final document en regir se sainement en ls dits visions.

Clo. Ix. qui posa alt specia de temptaz /^{1100 1000} qd prop jesi
quens fa lo diable /^{re coney la}

Clo. Ix. com en estes temptacions ual molt no creure tost.

Clo. Ix. q deu hom fer qur la cosa qui appar manha ho fer alcua cosa o qur ve publicament.

Clo. Ix. si es pcat adorar lo diable appent en forma de ihu e posa la pma oppio.

Clo. Ix. qui posa sobr aq matxela oppimo seguona.

Clo. Ix. q determina la qstio dicit q en nagu cas no deu est adorar.

Clo. Ix. qui posa la rta specia d'a temptacio diabolica quis fa p sompmo.

- Lo. lxxvij. capitol q̄ posa le altre sp̄es de
 s̄pmis
 Lo. lxxvij. capitol. con lom p̄ quatre mas
 pot en s̄pmis cōex o pitiar dels coses
 e deuendores
- Lo. lxxvij. qui en semper con lom p̄ diu
 ses mas deu meyn spreax los s̄pmis
- Lo. lxxvij. q̄ posa si lom pot peir o
 mey durmet e somnant
- Lo. lxxxv. p q̄ lo nostre enteniment
 no pot usar de plena raho natural
 met en s̄pmis
- Lo. lxxviij. q̄ pua encara q̄l n̄o ente
 mmet en s̄pmis pua han naturalmet
 us de raho e soliu ls̄ rahoſ.
- Lo. lxxvij. q̄ posa q̄ pua q̄l hō aja
 abteia de entreptar s̄pmis empo ya
 p̄ ayo no h̄ deu esp̄ dade fe a seí m̄t̄p
 tations si donch̄s de cert no sabia hom
 q̄ agues aquella grā p̄ spal grā e don d̄
 deu
- Lo. lxxvij. q̄ posa v. maries d̄ s̄pmis
- Lo. lxxvij. q̄ dona altre rahoſ ult̄ ls̄
 damut dires p q̄ la n̄a aja no pot b̄
 sar de raho en s̄pmis m̄ endurmet
- Lo. x. capitol qui pua p altre rahoſ
 q̄l hom en s̄pmis pua use de raho
- Lo. xxi. q̄ posa altre rahoſ e solucioſ
 en aq̄l mateix ap̄ost
- Lo. xcij. qui posa com se deu hom cap
 tempe en s̄pmis quart apparet vradoſ
- Lo. xcij. qui posa co los astrolech̄s iut
 gen dls s̄pmis
- Lo. xcij. qui posa q̄ no contrastant
 dits de astrolech̄s e de quis illa no
 deu esp̄ dada generalment fe a s̄pmis
- Lo. xcij. qui posa con lo diable p̄ diuſſes
 vias tepta lom falsament e amagada
- Lo. xcij. qui posa com la p̄ma cautela
- d̄l demom en teptar lom es vendra fona
 met da sa pectnacio narall
- Lo. xcij. q̄ posa com victoria da q̄sta tem
 ptacio es deuia q̄ ls̄ influencias celestials
 no force lo nostre franch arbitre e de
 sat de dell
- Lo. xcij. qui posa con lo demom atte
 en cara ala complectio d̄l hom e victo
 ria desta temptacio
- Lo. xcij. qui posa con atten lo demom
 als costumes e usos d̄l hom
- Lo. C. capitol qui posa la victoria d̄la
 damut dita temptacio
- Lo. C. con lo diable nos fa concira q̄
 los perats son uretuts e ts̄ uretuts son
 perats
- Lo. C. q̄ posa quin p̄ill es caure en la
 damut dita temptacio e p̄ quina manā
 hi podem escapar
- Lo. Qui com lo diable corrrop la n̄a co
 gitano en molts manas
- Lo. Cui. q̄ posa co tepta los homes lo
 diable p̄ gran importunitat e continuatio
- Lo. C. q̄ posa co lo demom tepta hō
 auegades de coses fort lepas q̄ la
 magestat de deu e dls sancts
- Lo. C. q̄ posa co lo demom ateps postu
 la temptatio p tal q̄ teopia puya lom
 descurar e q̄ aixi lo uencia abens
- Lo. C. com lo diable posa lom entri
 bles pplexitats e duplex de q̄stia
- Lo. C. com lo diable p̄ nechigencia
 e pena d̄ temptar lo reter souyn lon
 gament en aytais pplexitats
- Lo. C. qui posa p quina manā deu
 hom posar la consciencia erronea
- Lo. C. co lo demom porta lom als dits
 pplexitats p uia de paor
- Lo. C. com lo demom aporta lom a

plexitat p' una de appent necessitat

Co. Cxvii. qui posa la p'na regla p' la q'
se pot hom defendre e regir p' escapar
a aytals temptacioes

Co. Cxviii. qui posa la altra regla segunes
qui endrecen hom en l's dits p'plexitats
e temptacioes

Co. Cxix. qui posa com lo demòi apor-
ta hom applexitat p' desordenada af-
ficio

Co. Cxx. qui posa dos l'imatges de p'le
xitat qui son sens peccat

Co. Cxvi. qui posa q' la quinta cautela
d' donom es adorrocac hom e es mi-
tiplicar en hom diuerses l'imatges de fe-
tacioes

Co. Cxvii. qui posa p' q' de tentació no
revela hom la temptacio

Co. Cxviii. qui posa la vii. cautela d'
diabla qui es demostrar en lo p'ccat q'
que tempta grans bens e amagar los
mals

Co. Cxix. qui posa altrescriptis dia da-
munt dita temptacio

Co. Cxx. qui posa co deu hom fugir a a-
mor carnal spalmet de amor de uill
fembra

Co. Cxxi. qui posa altres remeys con-
siderant amors carnals

Co. Cxxii. qui posa co aytals amors son
sobiranament pilloses a ls p'sons santes

Co. Cxxiii. qui posa manes co pot ho le-
var la amor carnal

Co. Cxxiv. qui posa en cara altres ma-
nes e conseylls com pot hom levar la
amor carnal

Co. Cxxv. qui posa quatre cautelis d'
de mon p' luyar hom de deu. m'ra p'nt aq' n.
co m' hom uolfer una bona obra co comera appurar
la d'usita reda y l's lo demòi per q'nt fura.

Co. Cxvi. qui posa co lo demòi posa al
ho q' tota uirtut son p'p' lac p' tal q' no
la puya attempar

Co. Cxvii. qui posa con lo diable p'met
falsament q' q' d'ar no pot

Co. Cxviii. qui posa con lo demòi in
duerix los homes a peccat fors sp'anca d'
penedir tan tost

Co. Cxix. qui posa co lo demòi p' q're
u'as corrod' la bona intencio q' nos ha-
uen affec' ls bons obr's

Co. Cxx. qui posa q' es temptatio oppor-
tuna

Co. Cxxi. capitol qui posa q' es tempta-
cio duploca

Co. Cxxii. qui posa q' es temptacio seprosa

Co. Cxxiii. capitol qui posa q' es tem-
pacio amagada

Co. Cxxiv. qui posa p' quates u'as los
peccats se amague a aquells q'ls fan

Co. Cxxv. qui posa co aqusta temptacio
amagada es fort pillosa e quins re-
meys si poden dar

Co. Cxxvi. qui posa la q'nta specia
de temptacio qui sapella forcada

Co. Cxxvii. qui posa q' aquil q' cau-
p' aytal forceza no es scusat deu'at deu

Co. Cxxviii. qui posa la vii. temptacio
qui sapella fraudulenta

Co. Cxxix. qui posa e fit exclamacio
la capitolat e folla feruor dalcus q'
mostren spirituals

Co. Cxl. capitol q' posa larguament als
cuns sp'als dits sobre la vii. specia de
temptacio qui sapella duploca

Co. Cxli. qui en senya remeys q' l's dits
temptacioes

- Lo. Cxli. qui tracta quals psona lo dia
ble tempta püs fort**

**Lo. Cxlii. qui pua q lo demoi puya e
deja temptar los exorcitas mes q los
altres**

**Lo. Cxliii. q posa q lo demoi püs fort
ment tempta aqüis qui li contrasten
q no fa aqüis qui no li contisten**

**Lo. Cxlii. com lo demoi tempta püs
forment aqüis q renüien al mon e co
se ha acceptar los durmets**

**Lo. Cxliii. q tracta ab quins strumentos
e ab quines apuds lo diable impugna
los dits strumentos**

**Lo. Cxlv. q posa oseyll asobrar la di
ta temptatio**

**Lo. Cxliii. qui ensenya co septa ho
lom p sancta intencio**

**Lo. Cxlii. qui posa com hom tempta lom
maliciosamet**

**Lo. Cl. qui posa com ho _____ es tu
rat e feystat a fer mal si ho ha sembla
costums ab se compaya mala**

**Lo. Cl. qui posa co la amor carnal tempta
lom el gita a terra**

**Lo. Cl. qui posa co p fugir ala dita
temptatio val molt solitut**

**Lo. Cl. qui posa q deuen fer p fugir a
aqüsta temptatio aqüis a qui no plau solitut**

**Lo. Cl. qui posa co p fugir a aqüsta
temptatio deu hom fugir a tota tempta
cio qui sia ab miltut**

**Lo. Cl. qui posa co lo demoi falsamet
tracta qns puya ocupar desordena
damet**

**Lo. Cl. q f. sa co no es bo legar tota
ocupacio e quines odicós ha bona**

occupano

**Lo. Cl. qui posa la vii. v. vii. 2 vii ma
na o odino de bona occupacio**

**Lo. Cl. qui posa la viii. condino de bo
na occupacio**

**Lo. Cl. qui posa la viii. odino de bona hora
occupacio**

**Lo. Cl. Capitol q posa co p dessallimet
dla. viii. odino los stamers dltmō son
en grano mñias**

**Lo. Cl. qui posa la ix. odino de loguist
com los frappato**

**Lo. Cl. qui posa q totos los philosophos
axi co los cantors usen mal de lures occu
pacions e officis**

**Lo. Cl. qui posa co p dectinacio e p lu
yar se de fembris neyen als homens
grans temptatos**

**Lo. Cl. qui posa viii. motiu de zoro
babitt per q les fembris mctine fort
los homens aduersis temptatos**

**Lo. Cl. qui posa p exempli dls sancts
homés passats que les fembris son al ho
occasio de peccar e de grans reperatos**

**Lo. Cl. qui posa altres fembris sedue
fort luyar dls homés p gñuari de lur
honestat**

**Lo. Cl. qui posa altres rathos en aqü
materi pposit**

**Lo. Cl. qui posa altres rathos a aqüi ma
teri pposit**

**Lo. Cl. qui posa q hom o sombra
no siguen en temps forta matemom**

**Lo. Cl. qui posa co lo cora p alto
as aporta al hom molts temptatos**

**Lo. Cl. qui posa la seguona uia p
la qual la carn nos aporta grans tem
tacions nota comes maluado coguance
q uere ahom delcanso comeste
els tempos comea qdies**

Co. Chixxi. qui posa quins remeys por ho
pendra gr̄ le imp̄ssions cordials/e fortz
q̄ amor carnal p̄cera al ho

Co. Chixxii. qui posa exempli dum ho fep/
tar p̄ carnal imp̄ssio feta ala sua atz/e
quim remey hi pres

Co. Chixxiii. q̄ posa la oració q̄ lom rep/
tar deu fer a deu p̄ imp̄petrar apida/
o depositar la dita imp̄ssio

Co. Chixxv. qui posa cd los dts remeys
p̄fien mes a vns q̄ a altres

Co. Chixxvi. qui posa com imp̄ssio fort
feta p̄ re ha pos dts remeys

Co. Chixxvii. qui posa cd la carn nos s/
uineja p̄ lonts fys de temptar

Co. Chixxviii. capitol q̄ deus aci sabr q̄
la nostra misable carn nos porta a tem/
tació

Co. Chixxviii. com tot ho deu tenir appa/
rallades alcuns plans/e deuots cogita/
cions p̄ tal q̄ pustot gr̄ ls mals desma/
teix

Co. Chixxix. qui conciou quat a asti terc
temptador p̄ncipal qui es la carn/e posa
en cara diuses alt̄s misias p̄ ls q̄ls
porta los homes a trapano

Co. Chixxi. q̄ posa del q̄et p̄ncipal tem/
tador de nara huāna/e es lo mo e co/
se deu entende q̄ lo mo nos temta

Co. Chixxi. cd tot lo mo es ple de lacos
en q̄ tots diaz caher los homes p̄ diu
les trapanos

Co. Chixxi. cd tot ho es fort van p̄
rs especias de vanitat

Co. Chixxi. cd es gran oradura e

pull amar asta vanitat dl̄ mo.

Co. Chixxi. cd ameyns par asta van/
itat dl̄ mo val molt pensar en lo regna
de deu

Co. Chixxi. qui dñ q̄ lo mon es, i gi
traydor/e es laxi com una vil fembra

Co. Chixxi. q̄ deg auoreix asti mo
p̄tal con li toll ls aida dls homes qui
son ls sues sposas

Co. Chixxi. q̄ posa q̄ lo mo no deu
hau nom mon cd sia fort immunde

Co. Chixxi. q̄ posa q̄ lo mon deu esp̄
aborreit car ell es sobe argulos

Co. CxC. qui posa q̄ lo mon no deu
esp̄ amat car ell es rich mongoneguer

Co. CxC. q̄ posa cd deus auoreix lo
mo p̄ tal cant es veyll/e orat

Co. CxC. qui posa cd la vanitat dl̄
mo toll lo seny als homes

Co. CxC. qui posa cd lo mo pugna
conf nos totz fymis ab dues mans
co es ab tribulacions/e ab p̄spectats

Co. CxC. cd lo mo deu esp̄ a
borreit p̄ tal cant ho ha en ell cd
pia de tots mals

Co. CxC. com lo mo es p̄ deu abor/
rit cant ve conf la sancta tñitat

Co. CxC. cd lo mo deu esp̄ abor/
rit ab homes mudanals

Co. CxC. q̄ posa lo pm̄ remey
conf la p̄ma malicia dl̄ mo/es xo/
cha duracio

Co. CxC. q̄ posa lo segn̄ remey

C. CCxvi. qui posa alt exempli a
 aqüi mateix xposit

C. CCxv. qui posa lo qnt remey ge/
 nal cont tota temptacio

C. CCxvi. qui posa con en temps
 q lom es temptar por girar tot lo
 cor en lo regne de deu.

C. CCxvii. qui posa com no deshaz
 lo regne de deu / m girar lo cor als
 pmissos dpmals et p deffallirer
 de fe

C. CCxviii. qui posa los genials re/
 meys

C. CCxix. qui posa alsus documents
 directius e consolatius als temptatis

C. CCxx. qui continua posar docu/
 ments p aquila raho mateva

C. CCxxi. qui posa alsus nota/
 bles p informacio dla temptatio

C. CCxxii. qui ensenya co deu ho
 exir a cam ala temptacio qui inchia
 lom au folia paoc

C. CCxxiii. qui posa com deu hom
 gfitar e vencea aquila temptatio q
 inclina lom hau fastig de torbe

C. CCxxiv. qui posa q deu hom fer/
 cant hom no sent res de deu

C. CCxxv. qui posa q deu hom fer/
 cant appar a hom ques dejia levar
 de cercar deu

C. CCxxvi. qui posa genials remeys
 a tota temptacio

C. CCxxvii. p q deu no gfita, en
 nos stimularem feruors altas ab ls
 quals vencessem ls temptacions

C. CCxxviii. qui posa altres remeys
 e alcuns informacions d alt abat
 ysach cont ls temptacions

Clo. CCXXXI. q̄ reta dle manā e forma
con la temptacio ue al nre cor / e começā
en los senys corporals

Clo. CCXXXII. q̄ posa Si mas q̄ enseny
yen con deu ho regre los senys

Clo. CCXXXIII. qui posa en quina manā
los p̄mis mouymets apertar nege en lom
da no ex
p̄mis mouymets

Clo. CCXXXIV. con pot hom fer ygusia
q̄ dis lom nos leuen tats p̄mis mouymets

Clo. CCXXXV. q̄ posa qual lom p̄ca
hauen los dits p̄mis mouymets

Clo. CCXXXVI. q̄ posa qual tps es
sufficient a aro q̄ lo frat vensal pas
en mortal

Clo. CCXXXVII. qui posa e conclou lo pi
ces q̄ fa lo donet q̄ lom pech mortal
ment ipofat li los p̄mis mouymets

Clo. CCXXXVIII. q̄ parla de verney cot
los p̄mis mouymets

Clo. CCXXXIX. q̄ posa q̄ tho si lo diable
vencut una baguada pot ho reprecar
altra baguada

Clo. CCXXXIX. qui ensenya q̄ ave
guades fa deus lo contrari da co q̄
dit es en alguds y sp̄at dispensacio
sua.

Clo. CCXL. capitol qui posa summa
reümet tot co quis conteir en aq̄st se
gon libre.

Capitol pmer d'aqst p'sent libre qui posa co
dus ha posat lom en aquest mò p batav
lar e p haver iuctoria des enemichs per
tal que aconseguessa merit e gloria:-

Drocent donchs al pm
punt pncipal ab la g
cia e ajuda d'l nostre
ueret cap e patriju
xst. Deus aqj notar
p'meranet q la sobirana
sauiea e puidencia d'l nostre pare e excel
lent guouernador deu per manifes
tar los grans f'ors dla sua bonea e p
dar maria als homes de aqst mò de fer
grans obes e de ajustar virtuts e de
guanyar grans mitis e ap's grana g
dons e corons ei padis. aqj com d'auall
haué adir pus largamet f'ns ha uol
guts posar en aqst mò ans q umguere
al n're final ème qui es glia. p tal q/
aci siam p'uarts e exammats p diuiss
temptacions e p guaciobs altre e aco p
tal q m'estam hauer lo guardo aqst glo
rios/lo qual ell p se m'ce ha etnalmant
ordonat adonar a nos p la sua p'destria
cio diuina. Aqsta es la rabi p q job
capitulo. vñ. de son libr du axi. O'ili
cia est vita homis sup tram hatsia q se
gons q alt' traslacio dla biblia posa la
on nos diem o'liicia. haua temptacio e q
tose ue a vn p'posit. Cat la sua p'ficio es
adir q tota la vida d'l hom sobr la tra
es axi co una bella cauallaria de vn
Noble Caualtz qui sa aconbatte ab so
adusari p hau corona e gran gloria p
la sua victoria. E pertal pus q axi es
q adeu plau q tota la vida p'sent d'l ho
sa Cauallaria e treball e misia per
tal negu nos deu spauatar m' esqui
uar m' enmaleuz cant ueu p'sones

males aqj con son mals regidors en lo
mò e cant ueu en los juhys mals e
corriputa jutges e ueu molts defene
dors de fassia e en los camjs ladres e
robadors e en tots comunitats grans
adusaris dla cosa publica e en tots co
tractes grans enguanadors e dms ses
ppies cases diuiss contrarietats. hoc
encare dms simatrys diuiss oppinos
e contraris juhys sobr un materi p'posit
m' encare se deu negu marau allaz si
ueu grans p'cadores m' si ueu gran
part dls homes d'l mò sens oscia m' deu
encare p'aco negu simayaz sis ueu en
p'ssira o ueu q es p'seguit o disamat
o en malicia posar o apduat en l's coses
teporals m' si es tbulat o afhgit p fam
o p fet o p feet o p calor o p pobrea
o p neguna afflictio corporal. Cat si
avtala cosse no fossen la p'sent uida
no forca camp de Caualaria. m' sepi
ao nostra m' lom no forca nat atball
axi co es Segons q hau'e job. vñ. capi
tulo m' lom no ageva maria de hau pas
ciencia m' de fata dtut m' de tant m'nt
con arca ha m' de hau tanta victoria co
hara ha vencent tots los mals damut dits
e sobrat tots ls adusitats e coses demut
dites. Ans tot axi co lo caualtz qui be
guarint entra en lo cap en q no batal
la poch m' molt m' en res noy traballa
no aconseguex negu guardo m' fama
m' negua nouella corona p neguna
proea m' aptea m' fortalea m' virtut
que haja ensenyada. Axí lome qui ab
neguna dels demut dites tribulacions
no vol m' ha de fer negu q'cast m' ba
talla nol cal sperar m' alegrar en ne
gu guardo q' degli do per son tball
m' p se victoria. P' qui appar q axi
com al proq e valent Caualtz es g're
honor e gloria q' no sia pintat m' poht
m' ornat. axi com adoncella ans tota
la gloria sua ea q' ell sia tot nafeat
colpat. e tot guauayat. p grans e po
deros colps e esfumenta e batalls.
e q'casta q' ha hauts ab sos anamichs

no q' den

ds que es finalmet scapar ab victoria. Aix al uer xpia es gran gloria q en totes parts hon segir se tropia es conequa esp star tot. corperat e guauen pat e esfuerz e be macat p ls contunes batalls q ha hauds abla carn e ab lo mō e ab lo donci e ab tots ls altres malicias e adūsitat demut dites q tots temps dms e desota dessus e de jesus dauat e darrera lo tene el han tengut asperiat en reuironat e occupat en batallar e en guarrejar sens negu repos mit e dia. Capital segon tracte lo pm acte dli proue e sain bataller.

re deu salte
ren que deu
camp

O Rech te q aci attenes q fa lo sain e preciós Caualtz car sab q se a combatre ab son aduissari en lo camp aell diputar e ueuras q ell fa abans ques combata asts. Vix actes. Lo pm es q ell requer si es causa justa. Lo sego q ell se entmet dla odiio dt aduissari. Lo tce q ell reqr seguretar dli camp. Lo tert q ell cerca cauall fort e ben regat. Lo quart q ell se guornex de armes puadis. Lo sis en ell introga e pesa en diusses e aguds cautels ab q puxa sobrar se enamich. Lo vix. q tots temps pensa e desixa e pugna p son guardo e coroa. En semblat mania fac xpia co anoble batallz dla genosa caualla: ia xpia na p tal q no caja dla alta dignitat de xpianisme p la invasio q h es feta en les temptacions en lo cap daqnt mō ho es p deu posar api co acauall p combatre cont sos aduissaris p q aja la corona etnal deu los demut dits actes posar en exercicio si vol finalmet esp coronat p lo Rey de gloria. El prim acte si es q ell examt diliget mer la causa p q ha a combatre api viguorosamet car si en esta causa aten ell veura q la pugnista raho e causa q al mo sia es pugnar virtuosamet en ls dites temptacions. Vaho es car quant lom pugna en ls temptacions virtuosa met lauors com batalla p guardar e p cofuar tot lo Regne dla anima.

al senyor natal nost^r senyor deu engui sa q aqui no regna negu uici ni negu enemich dli dit senyor si no solament ell mateix de quies e aco es la major justicia qui al ms sia. P tall diu sen. Hnt en lo libr qui spella de amar deu q justicia natal nos reqr dms los nostres coratges q de tots punts nos done / a dli senyor deu del qual som e xnts p cano e dl qual haue tot quat ne pur ha
be haue. Cassta justicia nos fem g quat nosaltres matres confusa adeu x tota impugnacio e temptacio quins mogu al hei Optal cassta bataylle es appellada la bataylla de deu dia qd diu la scriptura a castu fel xpia la qd paule es feta pmo regu. p dui. ca. Confortarez esto robuste e phare bella domini. Quol dire ayrtat Con forte tu mateix p vigor despit e no fies moll ni flach api com son los homens carnals e mudanals e afemnars ans fies fort e sens tota pabor e batalla poderosamet en la tua batalla es la batalla de nost^r senyor deu Enqnt tu pugnes p qhuar li la sua nobla poss efflo la qd es la tua ala. P raho de convertaderamet car nos pensam alqsta fata de justicia be daurie q ammara e forte abatallaz en ls temptacions Car co natia enseny ens mogu api a nos co a bishies a viguorosamet defensar noslos cosos de tot mal quis vngue e de batallaz p co fins alamort e vesia los homes de mō p un poch put de honor o de fama reptar los altres de fe e sobr aco entear en cap e aqui pugnar tre ala mort. Be donchs daurie viguorosamet pugnar en ls temptacions qtra tot peccat e via e contra los enemichs de deu e nosotros qui tot pugnem quens fidimen alexar lo nost^r cor e anima e vida nre senyor deu e acomet xcm de lesa maiestat qd la sua senyoria e adonar lo Regne d la alia qng ha comenat al seu capital enemich lo diable e agitar lo dela

sua posseſſio. la q̄l cose es la major iuſticia e maluerſat queſ puya dñ m cogitar p negua maria dñ mo. **P** q̄rre ſenyor deu Eccleſiaſta. uiſ ſua gran fianca e gran cor a tots aq̄lls qui pugnēn p aq̄lla tata juſticia di en los axi. **N**go m zare uilit pro juſticia. e deo p te expugnabit pmiſcos tuos. **C**uol ayſat dir q tu totz tps de ta vida te combares de gran cor e batalls vñguorosamēt p aq̄lla cauſa tant razonable e tant juſta tan xfitosa e tan horabla. Car ſuſias deus vengera e dehira e gitara arca p amor de tu totz los teus e nemichs qui en tan gran juſticia te otrastē e pugnat p tu e p lo teu dret posar los ta totz baix ſus als teus peus. **C**apitol terc post du cōdiciā que deu haú lo bon batall.

Io ſegon acte q fa lo cauallr de deu aſemblaça dñ bon Caſall dñ mo ſi es queſ deu entremetre dñ dñcio dñ aduſſari ſi es fort e cauelos e uſat en armes e axi dñs ſues alſes dñcios bellicals quiſ poden retre p dñſiſt a expugnar e a vencere. **D**xi lo cauallr de deu co es lo ſeſt xpia deu demanar dñ foſ talea e malicia e cautela dñs grans enemichs qui totz tps lo tempten en esta mortal vida p tal queſ puya q fitar o escapar e puya conç lures maſies de temptar e lauors pora ueure q̄ hom meſquiu es en esta mortal vida encuironat de iſſimts enemichs en tant q deſſus e deſus e deuau e dñs e dñs ſi es tot aſſetiar e cuit de enemichs mortals qui totz pugnē atra ra li la ſua aia ab aſtucia ſcible e ab mañas ſinglars en taf q aq̄lla multitud e aſtucia de enemichs fos reueſda a aq̄lla gra e ſant pace moſenſ ſer Junthor hermita maueſlat q̄ls podie

escapar dix cōdant adeu alt en ſpir. Osē vor e qui pora escapar. **V**ejas quāt han q fer los homens peadors e ſimples cant los ſants ſpauente penſat q̄los enemichs e miltit dñs enemichs q̄los homens han en esta uida pſent.

Deu encara temet lo Caſall xpia cōſiderar la ſeguretat dñ cap e lauors veura q lo mo aq̄ll dolent que es cap da aq̄lla noſtra batalla negu nol pot assegurar. **G**atſia q ell mateix en co ageam falſſari atots pmeta ſegretat Em po tots aq̄lls qui ne ſeen ſen troben finalment enguanats. **P** que dehia moſenſ ſent auguſti. **M**unde pmiſ de quare dilexis te. **C**uol dir axi platz al mo o mo q es tot pmiſde e p queſ haue tant amat com nos has enguanats pmeſes nos delits e ſolacions e has nos fet uigure totz tps en totz grans penas. Promates nos riqes e acaſtrobam nos totz nus e pobres e ſoris negros bens. Pmantes nos honors e acaſtrobam nos los puiſ deſerans qui expiye. Car la rea habitaciō ſe appella ab leſ iſſernals besties en lo pgon dñ abis deig los afens de aq̄ll ſegle. Pcomeſies nos uida e aia jans occupa la mort en la aia e en lo cors ja quanx no haue puiſ tps de reparar co q es paſſat p la mala conſianca dñs tues falſſies. **P** q̄ poden dir aq̄lls meſquins q lo cap cuyden haú ſegur la paula dñ hysſipes en lo xeduj capitol. **P**oſuſmo meda ciu ſpē noſtrean e mendacio pteſti ſuſ. **C**uol abiat dir q aq̄lls meſquins qui cuyaue ſtar ſegurs en lo mo quāt ſe ueura enguanats ala fi de lur uida diran ab gran dolor de lur aia. **O**mſ quins e queſ ha eſdeuengut e p q haue cegut lo mo q axins ha enguanats e haue poſada noſtra ſpanci en leſ ſues moconegues e pmiffos e finalmen de moconegues e de falſſies noſtrobam pāſtuz cuberts e ploris. **H**et

old deſerpa

quāt pīl es en cīre eſſ ſagur en esta
pīſeſ vīda p q la ſeguerat dī camp
dagsta batalla es creure q aq̄ no ha
neguna ſegētat p ral q negū no de
man en ls temptacōes ſegētat dī cap
o das q denā adū q dīms lo cap lo
faſa conſilar en ell tot ſol p q ſimple
ment lo faſa paſſar ſens tot pīl car
aco fa lom star ſſuant e fort en esta
vīda. Segons q dīx pſayas en lo capitol
capitol dīc. In ſterio 2 Tīpo ecīt
fortitudo vīca co es adir q la nta for
talea en esta vīda ha exir de ferma
ſpaca en nro ſenyor deu e anaz ſim
plamet e chumſ ſens pompa dī mo
e ſens tota uamitat la qual lo mon
consella a aqlls quiſ deen clamē.
Capitol quart qui poſa deles dites. vī. co
dicens la. u. v. vī. 2 vī.

O Cu en cara qrtamet lo
Cauallr x̄a a exempli dī
cavallr dī mo cīar cauall bo e rege
co es quis leix ben regir e ſia bē affra
nat e queſ puxa moura e girar atots
parts hon lo cauallr lo mogue car en
alt̄ manā ſeria gran pīl al cauall
q no moris p colpa de mal cauall. Tot
axi deu lom quis ueu poſat en cap de
temptacio e de batalla atendr ſi es ben
ſenyor de ſimatorenguia qut uiga
ala temptacio queſ puxa moura e girar
la hon la raho natāl e la aſcienda li dic
teran enguia que pufque fugir e co
reſtar als colps dī enemich q en alt̄
manā ſeca axi co abedzia qui nos regeix
p raho ang ſe regeix p lo appetit besti
al. P q poſaren los philofof q ho
qui nos regesca p lo free dī raho mſa
pia hauer ſenyoría ſobre ſimatoreng
les paſſiōes lo mouē no deu li dit ho
mas biſta. De caſdun aytal deu eſſ
cert q tots ips cau en ls temptacōes
p tall ſobre aq̄l perill aſſentant nos
lo ppha dauid dehyu axi. Volite fieri ſc
equis e mul quiba no eſt miſſecto.

le ſeu atendre
ntat

Cuola dir Que no faſam noſtres af
fers axi co acuau o a mul en los quals
no ha entremet o das axi co apſones
quis regreſ p raho bona e qui han ple
na ſenyoría de ſimatoreng. Lo quī
acte q deu fer Cauallr xpia ſi es q du
cerqr armes quads q nol puxer eſuayz
Cauallr es la ajuda de nre ſenyor deu
ſots la q negū no pot eſſe eſuahit. E
p tall dehyu la poſtol Si deu pro nob.
quis conſ nos. Cuol dir ſi nol ſeyor
dī es p nos negū nonſ pot noure. Cu
deu axi temz ferm en ton cor q lo
dole e amable pare es axi faell e amat
e axi uolentos de apudar nos q null
ſpos no falli ni fallira a aqll q pugna
p ell layallmet e a ell demana ajuda
C deu ſabz : dī. beneſt ſenyor
que ell ſe alegrea molt quāt nos ueu
batallar feruentmet p ell. C p tall ja
mes nonſ nega ſa ajuda. Lo vī. arte
es que ab diligēcia lom ſerch cauteles
e mañas con ell poſa eſcapar a tanta
mahnā e anamistat com han los noſ
tros teptadoreſ car tantes ſon lurs
cauteles q enuides hi es baſtaſ negū
humanal ſainesa axi co hauē adir qnt
parlaré dī manā dī ſeptar dī demoi
Lo vī. arte ſi es q tots dies li uaua
el cor en lo guarda ſa ſpera hauer. Car
ſperaça de gran guarda ſa tot hom
teballar ualeſ met. Ara es axi q noſ
tro ſenyor ha pmeſos grans dons e
guardos alſ teptata qui ualeſ met
ſe ſon manato e ſon ſtats puarts en ls
batalla de du. C aco diu ſent ſacme
en la ſua canonica en lo pīn capitol
axi. H̄o dire qui ſuffert teptatioem.
qm cu pbat fuſt aſtipet corona uite
qua regnifit dī diligēcioſ ſe. Cuol
dir que benuyrat es lome qui porta paſſ
cient met la teptacioes que deus li p
met car aps que ſa ſtat puit e ex
amnat p noſtre ſenyor deu uebra
lo guarda e la corona que dī ha pmeſa

de dar a aquell q̄ plā sua amor batalla
en leyalmet en la reprobaciō en esta
present uida.

Capitol. Si qui enservia que es tentacio po-
san se p̄cipi dīscipio e diffimio notabili

Ter tal donchs que pus
ordenadament pcesscha en
a qst segos libri. Segons
q̄ haue a ueure. p̄manet que es te-
tatio. C deus sabz que segos sentencia
dls sants doctors. Temptatio es asa-
jar a algū e uoler ne hauer symment
ja que uolra m que fara sobz aquella ma-
ria a ell proposada. Exempli daco pot;
hau tan tost si p̄fess q̄ tots dies uee
a hui q̄ alcun uolent sabz tu si huds
gran be a aquell e que faries p ell ipso
far ta que li prestes diners. Axi q̄ lo
prestech sia a ell exprimēt e raho p lo
qual puya conex que tu uols a ell be
en lo teu cor e q̄ faries p ell una co-
sa fort asenyalada. Det donchs com
a qst p aquella uia teha temptat e assat-
jat e p gran sp̄met ha conegut q̄ tu
lames oyas pories tu demandar acie
dir q̄ segos q̄ dit es en la diffimio d'
tentacio e segos exempli dat appar q̄
aquell qui tempta late totz feps dupta
en quaucom d'alf̄ pus q̄ p̄xuar e
sabe lo cor d'alf̄ uol e regr̄ exprimēt
o qualq̄ sp̄mal da ill. Empr̄ aco no
es ueritat car nost̄ seyor deu tempta
ducesses uagads los homes axi cō ha-
ue auera deus. Empr̄ nre seyor
deu James no dupta en res ni pot dup-
tar cō totz coses sien manifestes e cla-
res ala sua infinita saueda. P solu-
cio dagst dupte deu sabz q̄ la diffimio
dada de tentacio sia assajar alf̄. Car
assajar segos uscias importa dupte

en aquell q̄ assaya mas la dita diffimio
posa sōr diffuctio dīct q̄ tota tentacio
es assajar o uol. hau exprimēt dalcii
Aixa iatsia q̄ nostre seyor deu no-
dupte m asaige negu axi p̄nent asa-
jar axi cō posa la p̄ma part dla dita
diffimio. Empr̄ ell regr̄ exprimēt da-
qlls q̄ fepta axi com posa la segona
part dla dita diffimio no p̄tal q̄ ell
dupta en res oyas p̄tal cant requer
lexprimēt damut dit e serval e obra
qui sia testimoni d'cor d'temptat als
altres e don los altres p̄tre pendre
exempli e sapien ja aquell temptat q̄ tema
al cor sōr la matia a ell p̄ deu p̄posa
da cant lo temptata. Cico p̄s uerba
claramet en la tentacio q̄ deu feu q̄nt
mama a abraam que li sacrificas sōr
fill. Tecta cosa es que nostre sey-
deu ja fabia q̄ abraam li obeycia deco-
tinet empr̄ p̄tal q̄ la gran obediēcia
de abraam posas en exempli de nosal
tres qui deuen uamz apres ell plach
anostre seyor deu regr̄ de abraam
exprimēt de obra forana e la obra d'
fora que fos ay tall que ell defet ana-
sacrificas son fill p̄tal q̄ tot lo mon q̄
no pot jutiar d'cor de negu sino p̄
sempal e p̄ obra defora conegues p̄
aquella obra e exprimēt d' sacrifici que
abraam uolch fer de son fill q̄ ell era
stat uer obediēt adeu en lo manament
tan fort q̄ ell li hauia feyt. C aquella
sentencia posa la sancta sc̄pt̄a exp̄ssa-
met en lo prim capitol d'libr de
Gobias hon has q̄ latibulano e temptacio
q̄ deus l'exa uemz athobiegli feu uair
p̄ donar exipli de pasticia a aquells qui
uandrien ap̄s ell. En com semblatmet
tempta aquell sant ho job p̄ diuisses tem-
tacions forans per dar exempli de pa-
sticia almo. Iatsia q̄ nostre seyor deu
ja sebes la uitut e santadat daqllas si-
tes p̄sona. Per que appar solucio ala
raho demut feta p̄ la dita diffimio

d'a temptacio cant uolia quiar q la dita
 disfincio no fos uera. Car deu la dita
 raho que qui tempta last dupta daqll.
 L'appar per co q dit es q aco no es
 uer generalmet. Car com dit es moy
 cal totz temps q aqll qui alt tempta dup-
 te en aqll qui tempta e p expiciencia uez
 totz joens q alcun temptara e reuera
 d'alt alcun expimet o obra forana
 no p tal q dupta daqll qui es ne qui
 no car beu sap mas p tal cant uol-
 ria q los altres uaessen daqll que a
 quell tempta aquella obra p tal o q repu-
 tassen aqll qui la fa o p bo o p ualec
 o p mal ho e p aytal o aytal com a
 quel quil tempta deshia. No dehia-
 donchs ueritat largumet damunt
 fet cant dehia q temptar totz temps
 es duptar e totz temps qui tempta alcun
 dupte ans appar qy ha temptar sens
 temptar axi com hauue dit. Caco poto
 ueure a huyll si attens en aytal exiphi-
 car ueras soun q no ustrastat que lo
 maestre dalcu joue sap la aptea e suf-
 ficiencia d' dit joue. Empo uolent la
 sua sufficiencia e sciencia manifestar als
 altres temptal deuauat ells demanat lo
 e facent argumets q ell p tall q ples
 respostes q dona sia clar als altres
 la sciencia e aptea daqll joue. D'usset
 altres exiphis que potre dar daco ma-
 teix q totz dies ueen a huyll mas
 aco q dit es basta a ho sanj. Deus
 aci saber pestis q la dita disfincio da-
 da de temptacio nos pot quiar p altra
 uia co no sia sino exposicio deluocabat
 aqst sino p comu us dls sants q co
 parlen de temptacio comunament la p-
 ne sota aquella significacio q dita es. C
 los Gramatichs aquij deuen creure
 comunament d' significat dls uocablos
 en aco mateix se concorde ab los the-
 olechhs p q quant a aqst pas noy ha
 altra dificultat. Deq pestis aci no
 tar q temptar tot esp be e pot cer-
 mal be es quat deo tempta la cata-

ari co hauue hauere. dauall ojal es
 quat la catura tempta lo seu creador.
 C p tal quat aquella temptacio es fort p
 illosa ala catura en quat tota la re-
 uerencia d' seu creador. Per tal p'mamet
 tractare co la catura tempta temarie-
 met e desordenada lo seu creador. e
 regi dell seyall o qualq obra e expi-
 ment p la matia d'auall scrita:-
 Capitoli. vi. qui posa expressamet e pia-
 que es temptar nostre senyor deu.

Duis donchs aci fabr q
 que p'mamet aqll tempta
 deu qui uolent alcun
 cosa q pot cer feta p art humana
 e ell tota art e industria humana ja
 quida lexeu tot a deu. axi q aytal ho
 uol q p sol deu la dita cosa se faca.
 C que aco sia temptar deu axiu. d'ui
 la glosa. sobr lo qisen capitol d' libr
 qui sappella de Economia e exiphi da
 co appar en molts cases. C p'mamet
 en ls obres natals can si yo no uolia
 memiar ni beure ni dormir sperant
 q deg me donas uida p alt uia. aco sia
 temptar deu e ofianca fada d'la sua bo-
 nea car pusq yo pusq puehiz a aytal
 necessitat p uia natal e comua gran
 folha fac temptar deu e sperar ne-
 micle. Et appar semblant cosa en
 maria formia. Car deo ha puehiz a
 casen de estamenti segons lo qual ui-
 uent pot si mateix guouinar e passar
 la p'sent uida. Que donchs castun
 laxyas se art e maria de iuris e q de
 totz puts se posas en la ma de deu
 e lexas anar tota art huernal e in-
 dustria de iuris q stant ari ocios
 ell sper q deo li do per simater uida
 e honreat passamet aco es temptar
 deu p ls causes dessus allegades. Et
 appar aco mateix en ls coses spiritu-
 als car que j. ho cuyt cer virtuos p
 spacial gracia de deu axi q ell noy f-
 ball a hauer ne a ctar m a hatenper

la uitut ac es temptar deu. Com digua
 sent agusti q̄ aqll qui ta fet sens tu
 not saluata sens tu co es sens a
 juda tua. Cor diu sent pau prima
 corintior fr̄o. Adiutoris dei sumas co
 es q̄ nos altres en ls n̄es bōns obres
 som arindadors de deu qui ls fa p
 nos en quat sem co qui en nos es. Ep
 tal haue ecclastia. Edm. ari ante
 orationem p̄para aiām tua; et noi ee
 q̄ si ho qui temptat deu. Quol dit ay
 fant q̄ si uols des p̄gaz p̄ negua co
 sa ans qll p̄chs appalla tu materi
 q̄ faces e thayllo p̄ co q̄ demans e fa
 ces co qui en tu es p̄ alt uia si fer ho
 pot. E aco ptal q̄ no temptes deu. Car
 si solamēt p̄gaues deus q̄ ell ho faci
 en laxyues tot aell. etu noydaus aquila
 dihēnia e rball q̄ dar si pot odat si
 deu benamēt. aytal oracio no sia si
 no temptar deu. P q̄ diu sent agusti
 libro. xed. q̄t faulst. q̄ huy p̄dius/
 ses exemplis nos ensenya quens ḡt/
 dassem de temptar n̄e seypor deu.

On co lo denori li dix. ques darcas
 d' pignacle d' temple e nos fa
 ria mal. Car des hauia manat als
 sants angels de guardar lo en tots
 ses carreces e uias. Lo seypor bēnēt
 lespoz q̄ lo ḡseyll aqll no ualia res.
 Car scrit es no temptaras nost se
 yor deu teu. ari co que ḡueca de fei
 si daual se derrocas sots fianca d̄la
 ajuda de deu. Semblat eximpienos
 dona cant fugi e semaga car p̄ axo
 nos informa q̄ quat nost p̄ycar
 no ha loch e es temps de p̄secuōn
 ual fuger o amagar se atemps que
 posar se en publich en s̄ola ofianca
 d̄la misericordia de deu q̄ auit al bo
 Maior met aco es gran peccat a aqll
 quis sent ari flach q̄ es en gran p̄
 ill de renegar lo nom de deu o defer
 semblats maluerats en cas q̄ no fu-

ga o nos amach. La glosa ari mateix
 sobr judich. vij. posa q̄ aqll tempta
 deu qui li posa. tēps ne mania als suas
 obres ari co Ispas dix q̄ si n̄e seypor
 deu dms. v. dius nols hauia transſa
 ajuda q̄ ell luraria la Cuitat de be
 tuha al p̄ncep olofernes ari com ap
 par judich. vi. la qual cosa aquila satà
 dona judich correig e tēps fort ari
 com a cosa qui puocauie n̄o seypor deu
 a falloma p̄ tal quat p̄ aquila mania
 ell lo temptauie en quat p̄sumic assig
 nat li tēps e hora a fer misericordia
 p̄ que ella recorreh a altra temey hu
 ma tos tēps q̄ suada la s̄ta oratio a
 n̄e seypor deu supplicat li q̄ li pla
 gues p̄speraz lo dit temey e finalmet
 obterch de n̄e seypor gloriosa victo
 ria ari co appar judich. vii.
 Capitole vij. que es temptar deu amagua
 damēt.

Nota ari pestis q̄ alcū pot
 temptar deu en n̄. manies
 co es ex̄p̄ssamēt e publica e pafet o
 amagadamēt o p̄ equuālēcia. Aqll
 tempta deu ex̄p̄ssamēt qui uol fer o p̄
 gua n̄o seypor deu sots aquila m̄ cases
 e semblats q̄ dits son en lo p̄cedet capi
 tol e haue a qui ex̄implificat en mat
 ia natāl fortuāl e sp̄ual. Ozas aqll
 tempta deu amagadamēt e p̄ equuālēcia
 o m̄interpretatiuamēt qui posa a deu tēps
 e maria de obrar. ari co es dit qui
 mater de osias en tēps de judich o en
 semblats cases diuiss. On deus pibz
 que diu la glosa sobr aquila paula d̄l psal
 de. lyv. vij. Temptauunt deu i cor di
 bo suis. Temptare deu e dolos postu
 late ut i uerbis sit simplicitas cu sit
 in corde malicia. Quol aytat dir co
 es q̄ aqll amagadamēt tempta deu qui
 falssamēt lo p̄ga ari com fa aqll qui p̄
 ga n̄e seypor deu ab paula dolces e
 bōnes ohas reten en son cor peccat e
 malicia aytal no fa co qui en si es p̄

obtent de deu co q̄ demane e p̄ seguent
 presumey de deu obtent co q̄ jerauet
 met li demana com ja sia damunt en lo
 allegat capitol lo dit ecclastichien q̄ a/
 monesta lom q̄ quat uol p̄gar anre
 senyoz deu q̄ appel si mateix afer li
 iusta p̄guera e q̄ no faca axi com agl
 qui tempta deu Car agl tempta deu qui
 p̄ga a deu sens negua m̄ts ostant e
 p̄ponet uiuca en sos peccats e qui de
 mana coses foills e injuscs cor aytal
 ho no fa oraciō rahanablex pla qual co
 sa en senya q̄ uol temptar deu e assaiar
 en quat li demana cosa q̄ ell no li da
 ria. Com diga sent viugori en lo seu
 pastoral q̄ co agl ua ap̄gar lo senyoz
 qui desplau a ell mateix aytal qui su
 plica no deu estimar q̄ gracia negua
 duxa de tempor obtent ans pot ra
 honablamet pensar q̄l p̄uocaria a
 maior falloma e p̄ seguent suplicit
 li axi tempta e fah gran reverencia ui
 net dauat ell Cptal es scrit i ad ih̄
 sedo. Sollicitate curate ipm̄ pbabilem
 exhibere do. Cuol dire q̄ ab gran cu
 ra e ab diligēcia te deus p̄sentar da
 uat nro senyoz degl axi co a ho exa
 minat e appuat en te uida com a ell qui
 tan gran seyoz es demana negua co
 sa. Co donchs altū fa lo h̄ri; aq̄st p̄
 equiualecia tempta deu car uol dell ob
 temi co q̄ damana sens negua ipa
 racio e sens deguda reverencia aytal
 co al tempor se ptayn. Axí mateix
 tempta deu p̄ equiualecia agl q̄ de
 mana senyal o miracle adeu. axi co
 haue luche undecto q̄ alcuns ualent q̄
 lo saluador haue gitat lo demoni d
 cors dun ho. axi co aseptas lo demana
 uen senyal dl cel a ih̄u x p̄ lo qual cte
 guesen q̄ lo seu poder p̄ lo ql haue
 gitat lo demoni dl cors dl ho agl sos
 poder de deu e no de bezebub pncip
 dls diables ediu aquí q̄ of agsts aytals
 lo saluador dona forte sentencias qui
 en lo iuy final jan a complir. axi com
 at grās peccadors p̄ la qual cosa app

q̄ axi temptat lo faeren gran peccat le
 q̄ axi damanat senyal lo temptau. P
 agta maria mateixa tempta deu vede
 on axi co legim judicū. Si. com dema
 na senyal dla victoria q̄ langell li ha
 una p̄mesa. Axí mater tempta deu en
 semblat maria zacharias pare de set
 iohā baptista. cat demana senyal dles
 coses q̄ langel gabriel li haue p̄nu
 ciads d̄ fill sdeuidor co es de sent jo
 hā baptista e p̄ tal son p̄unt car stch
 mut. y meses e agsta pena rebe en
 temps p̄ pumcio de sa incredulitat
 e p̄ senyal daco q̄ demana. Axí ma
 teix ne legim dalcis semblats oyas
 baston de p̄sent agsts de guiar nro
 possit. Capitol. Sui. qui demane quat
 es legut al hem demandar senyal de deu o
 quat no.-

O as aci ha una gran dificul
 tat car nos uaem q̄ als
 paus notables baxos passats dls quale
 la seua scripture fa meteo son molt rep
 ses p̄ tal q̄nt demanat senyal e mirade
 presumire de temptar nro senyoz deu/
 axi com son agllo q̄ haue area ten tot
 allegats dessus. Altres ne fore q̄ uista
 met demanare senyal sobre la matia
 a ells p̄ deu proposada axi com ab raa;
 quat deus li hach p̄mesa la trā de
 Canahan a ell e als seus. demana se
 val axi co app. Venefig. ps. Axí mateix
 los satis apostols demandar a deu que
 fosen fets senyals e miracles en lo
 ms de ih̄u x. axi com app actiu quarto
 Axí mateix acaç Rey de isel son fort
 reys quat no uolcth demandar senyal p̄
 paor de temptar deu. axi co app ysaye
 Sui. Axí mateix stch dat senyal dl ne
 ymet dl saluador ala nra regina be
 negra axi co legim luche pmo co es lo
 scebimat de Elsaber exorcis. P les
 quals coses nra gran dupte com po
 rem conçç quat es peccat quat lom
 demana senyal m̄ quat no m̄ quat

lom tempta deu en demandar senyal ay
tal o quat no.
Capitol nouen qui soliu la dita dificultat

Let solucio daqst dupte
deus aci sabz o notar q
tre notables. Lo p'm si
es aqst q negu no tempta deu si en cas
de necessitat e xalcula utilitat recor
ra anto senyor deu p'gant lo qh uil
la audiir e aivregar co q justament de
mana. Aco appar car axiu feyen los
fills de isel en temps de lur necessitat
segos q haue sedo xahpamens vicesis
Cum ignorona q agere de becamphor
solium residui h'emo ut octlos nos ad
te dirigamus. Cuolien aytant dit los
fills de isel quat parlaunt al sepor en
aquestes paules dient li axi quat nos
senyor ignora co q fer deuen aco se
por es quis dona tots temps xflanca co
es q queristam los uyls d'neo coz
a tu humilmet damanat la tua au
da car sabem q no desfals a aqlls q
atu recoren de tot lux cor. Lo sego
notable es aqst q huilmet demandar
a deu senyal p cosa iusta e legida en
cas de gran utilitat ala cosa publicha
o en cas de necessitat no es negu p
catans poria esp obra m'itoria. Aco
appar en partida p lo p'm notable e
allegathon es dit q en ls nostres
necessitats principalmet tots temps
e maiormet quat tot fall a deu deu
recorex. Daco haue eximpi actiu
qto hon se diu q los sants apostols
uaent co necessitat de iusticia regria
q lo nom de ihu x' fos glorificat p
tota catura e com daco se deuia segun
gran p'sit ala cosa publicha co es ales a
m'mas dls infels e meynscreents Su
pplicare a neo senyor deu q ell fa q sen
miracles en lo nos de ihu x' e axiu
impetrare de fet. Haue aximateix

haut en lo p'mer libz daqst uolum q
alscuns han demandat adeu e puxo o
brats e fers senyals moguts p honor
de ihu x' axi com feu lo cabader qui cd
hach oyt q ihu x' haia dit q qui ha
uaia fe si manaua a i mot ques mu
das de son loch ques mudaria. P q
aqst confiant dls fe de ihu x' e uact
lo xfit daills infels qui ago meyns p
auen le quis podien p aco h'ut ala
ueritat dls. Oiana al truit que pas
sas en als loch e axiu feu de fet. Se
blant fon daill mercader qui feu as
si uamis ls pdous axi com dit es a q
mateix e tot aco obtengueret aqsts p
tant quat en aquests senyals ueyen
necessitat car pura iusticia de necf
sitat reon la honor d'hu est la qual
iusticia els ueyen en demandar aytals
senyals. C axi com dit es daqsts axi
es estat de molts altres. Lo sego nota
ble es aqst q jatsia q pgar ned sepor
p senyal en los dits cases no sia mal
ans puxa esp bona cosa axi com dit
es. Empo aytal senyal manaz o uo
ler de fet p simatreix crege no es
legut generalmet a tupt. Aco appar
p tant car neo senyor deu neguri
pati m p'missio no ha feta ab nos q
tots temps e en tots casos q nos uilla
pugnar p sa honor o p ueritat o p
iusticia que ell haia a fer tot senyal
o co q nos li demandare. Ans uecm
tot dia p expeczia q neo senyor lexa
la ueritat caure e amagar e los dese
nents dailla uencire corporalmet
e morir axi co apparia en los sants
xarties e molfs uagades lexa fer
falcos senyals als peccadors els sof
traiu dls elecs la qual cosa major
ment hauea loch en lo temps de an
tixt axi co los saluador nos xpha e
legimho matxi. xouij. et seda ad
thesalomicenses sedo. Item manaz
q senyal sia fet sens spal directio
dls sant spit es temptar deu en quat
ofiant que ell deixa fer co q nos uo
lem e espam exponet d'seu podz.

la hon deue duxtar ja s'h plau a ell
 q' senyal si faca. **C**he aco es cosa fort
 temaria e p'fuptuosa e otra la reu
 encia de deu axi co ensenyat es en lo
 prim libz en la maria dls m'racles.
 axi materx q' casu comuanet uiuet
 se deu temz fort p' peccador e indig
 na de aytal cosa manar m' asuar p'
 se propria auctoritat com sia obra fort
 altra e adey atribuida o asp'alt iuntut
 e g'rea sua. **L**o q'rt notable es aq'st q'
 manar o obrar senyal no es tots temps
 peccat ans pot esp'ca obra. Aco ap
 par en tots aq'sts casos. **L**o primer
 si lom ha aq'st don d'l sp'it sant qui
 sapta don de fer m'racles axi co ha
 ujen los sants apostols qui p' aco ha
 ujen auctoritat de fer m'racles s'p'los
 met e continua. **L**o seg'nd cas es q'nt
 lom oha p' sp'alt instigacio de deu o p'
 sp'alt reuelacio axi com ysayas posa
 al Rey C'rechias senyal dla regressio
 d'l sol en lo aletotge de acac p' no l'm
 yas axi co appar ysaye. **xxviii** **C**p'
 a questa manera helyas mana daua
 lar foch d'l cel otra los dos qnqua
 genaris q' li trames othozias rey de
 ist'. axi co legim en lo p'mer capitol
 d'l quart libz dls Reys car fon li reue
 lat primamet p' nos' seyyor deu q'
 axiu deuia fer. **L**o terc' cas es q'nt
 en lom Regna pes de gran fari'edat
 aprouada antigua e fermada e rayga
 da la qual liga los coratges dls sants
 axi ab deu q' quaiy aytals p'sones tots
 temps gusten e senten e preben deu
 en si axi co aregla direchua quils
 ensenya q' deuen fer mi p' quima ma
 nera. **C**p' aq'sta mana abraham de
 mana senyal a nos' seyyor deu dla
 gran p'missio q' ell li hauja fet a car
 a qui pors ueure la transcendet amis
 tat q' nos' seyyor li ensenyaue en tots
 coses la q' lo instigauue a demanar
 seyyal q' fos informatiu atots los se
 guents p' q'na mana podien sagamet
 posseyr la tra e q'lla al dit abrah'a
 p'mesa car p' sacrificis e p' deuots

fueys fets a deu e p' tal uolch lo seyyor
 q' lo senyal aquell fos en sacrifici' axi co ap
 par Genesis. **viii**. **D**aq'sta mana sey
 agata no uohia medicina corporal a
 les sues nafras car deixa q' ella hauia
 ab st lo seu spos ihu q' son sentia
 dms s'li q' la sua sola paula sanaua
 tot co q'li planya. **C**ari materx ne pres
 a ned pare sent francesch quant dech
 recebi ls plagues de ihu p' car lauores
 li fon dat scroial ja deu q' entema a fer
 d'p' car diu en la sua uida q' com ell sen
 tis la sua alta alfar e mudar e escalfar
 en la amor de ihu p' ms q' ls altres ua
 gadgs diu q' immisso est meti ei q' p'
 diuinit oraculu q' intia libui apacione
 ostendet elio de eo deo foret acceptu.
Cuol dte q' lauores quat ell senti la
 sua aua axi tota transfiguracio e g'ra
 en la amor d'sempoz. Lauores diu q'
 p' sp'alt dispensacio de deu fon inspirat
 a la sua pensia q' obriu lo libz. **iiii**. ua
 gadg ell concepcion p' co quis presentaria
 a ell en lo libz ja nos' seyyor q' entema
 a fer d'p' la qual cosa afer forca en alt
 ho gran pecat e sua temptaz deu. axi
 co haue a dir deijo car anegu hom
 no es legut jutiar res ni regre sima
 tem p' eliguant d' negu libz si donch
 nou ha p' sp'alt inspiracio de deu. **L**o
 q'rt cas si es quat ue q' alcumua ua
 gadg lesp'it de deu s'p'los amet toca
 e muda lo cor dalcu el fa tot buliz
 p' feruor de fe e de c'encia la qual fe
 e feruor durat lom aquell axi illustrat
 e escalfat p' don celesthal inuocara
 nos' seyyor sobr' alcu senyal. **C**deus
 moltis uagadgs respon a aquella feruor
 de fe ala qual en sp'alt respo en fer
 seyyals no solamet als facis xans
 axi com appar daq'ls dos de q' haue
 plat en lo seg'nd notable ans en car
 als infads axi co app' quat p' la fe d'
 alecadru empador q' hach en deu ta
 ca los mos de Caspia e enclos dms
 gran militut de jueus axi co hauem
 adir dauall en lo q'nt libz quat pla
 rem dla litut dla fe. **C**n aytal feu

uer pessis lom sent comunament en si ma
teix que mes obra hi mana deu en lo se
yal aqll q no fa lom matery e durant
aqll stament en lom aqll. mes es lom
passiu q actiu En tots aqstes manes
pot lom demanar e obrar senyal ses
q no septe deu m fa peccat ans pot
molt mercerer:-

Capitol v. qui posa diuerses corstellans quas
segueren d'capitol precedent.

Si atots aqste notable e capo
denunt ditz attens diligenter
mort horas ueura solucio
al dunte proposat damunt quat demanda
ues co pot ho conce quat lom pca m
quat lom tempta deu en demanar lo
dit senyal m quat no Car plo pme
notable app q demanar aida adeu
en tota necessitat es cosa leguda e de
guda co ell sia cap pncipall ned quis
ha pmes exoyz finalmet dat nos pe
tite et accipientis Co es demanars ab
confianca e haureto co q demanexets
Co lo t notable app q no prayn a
captiu pndicet met manar m exigir
aytal obra p's rathos aquin allegades p
q pots ueire aci p q es cosa uadada q
negu p en semper ueeritat no recorreza
afer lespimont de pendre ferre calt o
de batallar ab altra Si donchs no li
hanau pena de mort lauors creu q a
escapar a aqsta pena li sia legut En
lauors no temptaria deu p'pus tota ue
li fall a escapar amort s'no aqsta Si
aqst cas es semblat al cas aqll quant
alcu p ferre calt p puar alcuna ue
ritat sens necessitat Car assalar de
pendre ferre calt sens lesura d'pner
e sens tota necessitat de mort o sens q
no correza negu dls cases denunt
ditz es obra qui demana miracle eff
fer la qual cosa p pua auctat exigir
es fort tenari e a gran p'reuencia d
deu p'pus se fa sens negua special assis

tencia de deu daquells ditas qtre qui
son posads en lo quart notable d'capi
tol precedent. D'ls costes dites appaz a
xi mateix q es gran peccat e es temptar
deu uotz concrez comunament alcuna
ueritat amagada per girar aet uers
d'libe o p escudar qualsque altres
costes de si nata no ordonads a ma
ifestar la uitat aqlla appaz aco p
fat car comunament a qui deg noy mos
tra spal directio sua sino auegades
en los sants axi com dit est D' aqstes
matexes rathons appaz q negun co
muinmet no deu apuar alcuna ueci
tat propostant maria de senyal co es q
diga que ell entrara en i foch m
ques derrocata dalt o ques gitara al
pgot dla aygua car tot aco es temptar
deu en homes comus Es uer q los
sants ofeyz qui sdu se auentrauen
de entrar en i gta foch p ensenyar
la uitat dla sefa fe catholica oyas en
aytals psons xcorreto ls diuinals af
fliccas o qualq una de aqllas qtre
dites en lo dixer capitol tan tost pce
dent a aqst p'sent D' tots aqstes co
ses pots ueire clarament q deu diz
ala dificultat proposada en lo capitol
sobr la diuinitat daqlls q demane sen
yal e aqlls qui no demane Car abra
ham lo demana p spal inspiracio de du
xpi co denunt es dit e tocat D' xpi ma
teix los sants apostols los demanare
p spal inspiracio d' sant sp' qui uohie
glorificzar lo nom de ihu xl Es uer
q acac Rey de isel son reys quant
no hanua demanat Paho son Car
com lo dit acac fog maluuat pdolat
p tal no uolch demanar senyal a deu
tot poderosi p tal q lo poble nel glificas
e q aps no lexas l's ydols Cac p m
nuey ysayes en lo xv. capitol cant
d'u Appaz uos q sia poch aco que
no solamet fets mal als homes ans
en care fets adeu tanta irrauencia
co es aqsta q no nullats demanar
senyal a deu p tal q deu no sia glo

rificat e nosaltres apres p^ca agit matery
 Per en no demanar senyal p^c tal quat
 dels loy hauia manat que demanar
 C^axi matery p^ca quat feria q^c p^c tal
 no demandas senyal q^c quis tem de
 temptar deu si senyal demandas per
 ls quals coses appar que era digne
 de gran reprehensio Quantes del
 senyal donat ala mare de gracie la
 cosa es q^c ella no demanda ans li esteh
 dat sens demandar aixi com Gethnas
 segos q^c dit es dessus Lo demandar
 pessis de senyal q^c feu Gedeon e za
 charias pare de sent ioha. bba psehi
 p^c desfallmet de fe e p^c tal ne son rep
 ses Cam matry los jueus ddb quals ha
 uem liche vndeia q^c temptau ihu x
 demandat senyal p^care grecumet tec
 tant ihu x uent claramet ihu x fa
 obras bastas a confirmacio dago q^c ell us
 deua e emp^co no contrastat q^c p^c lo obz
 q^c ell faya podre uam acarea conexe
 ca dia sua sacra doctrina e ells no
 uolien creure si donchs no fape mi
 racle d^c cel aixi con son fet en temps
 de Gethnas en la regissio aixi com
 dessus es dit la qual cosa era tem
 tar deu euidentmet p^c tal quat sim
 fluamet demandauie miracles e ul
 tra quat posnac ala miracles q^c de
 manauie maia spal diet q^c ells los
 uolien d^c cel en spal mes q^c en alt
 maria. Op tal hauic pma coruption
 ix. geyll ay tall de sent pau qui diu
 aixi. No septembris xpm: sic quidam
 ex tempriauunt. Edones de geyll
 q^c no nulla temptar ihu xst aixi co lo
 temptauie los dits jueus e aco p^c tal car
 es gran peccat. Deles consultacions
 q^c feye los jutges e Reys de isd^c ab nre
 senyor ans q^c faessen alcuna cosa no
 table aixi co appar p^c tot lo ueyli testa
 met. Deus sabi q^c no era e aco p^c tal
 car com nre senyor fos special Rey
 e director lux dell hauie ademanar
 spal geyll. Ap^cs co la maia d^c de

manar fos instituida p^c spal inspira
 cio de deu p^c tal se faya sens peccat es
 podria fer ab eficacia de gran merit
 Apres co la si dia consultacio fos
 tots temps p^c laor de deu e dia cosa pu
 blica ja apparia p^c legida Apres
 ca se fa es totz temps comuanet mi
 gencat alcun sacrifici a deu disputat
 p^c spal laor e honor sue ja paria p^c
 legut e ordenat e vus hui de tota
 temptacio de deu Da asta maria
 o de fort acostada a asta hauie a
 plar en lo Seten lib^c quat plaren
 dls manaments de deu disputat d^c
 pmer manament
 Capit^c xi. co renunciar a totes les coses d^c
 mon p^c la amor de deu sia cosa facta e into
 ria.

H a empo moue als uns
 una dificultat spal da
 q^clls q^c p^c amor de deu re
 nuncien a totes ls coses temporals ayat
 largamet con se pot fer Si aquests
 aytals aixi renunciant septen deu
 m^csis posen a risc de mort Edich
 aci q^c no vado es car lo salvadore ha
 pines de puer e de sanisser a aq^csts
 aytals infallibilamet en esta uida e
 de donar los ult^c la uida eternal diet
 a ells oyathi. x. ix. Dos qui religiis
 omnia secund^c elis me centupli acti
 pietis e uita etiam possidebitis Quo
 lia ayat dir lo senyor als apostols
 a qui parlaue q^c uosaltres q^c p^c amor
 de mi hauies totes coses desempadds
 on hauies seguit e ressemblat en
 la mia pobratat yng dare ms p^c cer
 uegads co es sens compacio ddb bes
 celestials qui passen en ualor aq^clls q^c
 hauies aci levats Car aps haurets
 p^c aco ab mi exposseyrets la uida p^cou
 table Det deu q^c p^cmet a aq^csts aytals
 les quals p^cmissione nols facere lo senyor
 si renunciar a tods coses fos temptar
 deu. Preinte garda aixi matery com lo
 fill de deu a aytals p^cmet infallibla
 met a puehir oyathi. vi. donat en

de johu en lista
 d^c de filio en p^ce

part

pto a aquos q̄ penssen en los liris dls fr̄ars
 e en los auceles d̄ cel e en lo fen cō es
 uerit e bel e deu com puehey atots a
 questi coses qui no ibaylen quat dōch
 mes dñi lo smpor aquí puebla ms
 e mils lo meu pare auofaltes si haue
 fiança en ell. P q̄ adou aquí mateix
 e noble conseyl p̄ anos dīct q̄ tots
 tēps c̄quon lo Regna de deu clama
 na e uia justa e virtuosa com hi pu
 xā uemz e nong faca anſia la p̄ſet
 uida corporal car el lans dara e ls
 coses temporals necessariás ellē nos hi
 ajustara sens tot duptez. Com dochs
 tot c̄stia sia tegut de cura q̄ deus no
 pot metir seguys se q̄ p̄ aytals p̄mis
 sions ha fetes negū qui s̄bte aytals
 p̄missos aia a tot lo mō. Renuciāt no
 p̄t dñ q̄ aia deu ſeptat m̄ ques pos
 a c̄ſtia de morir e aco es q̄ dñi. M̄.
 chola lo fc̄ en una dēctal qui es q̄
 de ſigificantibz ūborz i ſexto. Expo
 nent la regla dls fr̄ars menorz plaz
 sobr aquil capitol qui poſa q̄ los fr̄ars
 menorz nos pueſe res appau parla ad
 q̄t adls qui deyen q̄ renuciāt atots
 coses p̄ amor de deu ea teptar deu
 e aristar se amort. Dñi aq̄t ex hys
 ex hys iſurgat erronee optaliſ ppter
 deu ppterate om̄iz abdicant ſitanc
 homicide ſuui teptatoris deu. uiuedi
 diſtinctiſ ſe comittat. ſic en ſe ipoſ q̄
 mittit dñiſ puidet in uiuedant uia
 no atrenat puiſoſ huane qm ul d̄
 hys a offereunt liberauit. ul d̄ hys q̄
 meridicat huius. ul d̄ hys q̄ conqui
 tur p̄o laboricuſ ſiſtent. qui t̄
 umpho uiaadi modo ſi regla puidet
 exprefſiſ. Cuol aytat dñi lo dit pp̄
 en la dita decretal q̄ ia p̄ tal cō los
 fr̄ars menorz p̄ amor de ihu p̄ an
 crads ls coses d̄ mō e han elegida
 la uia euagelica negū no deu fat
 erraz q̄ digue q̄ los dits fr̄ars p̄ aco
 ſien homicidas de ji mateix o q̄ uille
 teptar deu o ques poſen arich de

mort. Car jatſia q̄ los dits fr̄ars aq̄
 renuciāt ſe comāne ala dñinal p̄mi
 dena qui ha p̄ms de pueblu atots
 aytals aq̄ renuciāt. Empo ja p̄ ayo
 no desempare tota p̄uſio huana com
 ell pueſe uiure e ſi matexes ſuſtentaz
 dago q̄ les gens lus offere el done
 liberaſmet p̄ amor de deu e puxen
 en care uiure de luc ſball de mans ſi
 ſballaz uotz e en cara dago q̄ acapte
 p̄ amor de ihu p̄ les quais tres ma
 neres de ſuſtentaz ſi matexes lus
 ha poſades ſent p̄fraceſh en la ſua
 regla. Det dochs com los renuci
 ants al mō m̄ales ſuas coses no tept
 en deu. ans mō ſempoz eſ ſpal p̄cu
 rador luc e es encara luc boſſa e
 ſfor infallibla p̄tros fp̄s. Caco ap̄o
 ſa aquil ſpal deſreble e maſtre dñā alta
 uitut de pobrea mon ſemp ſent fea
 ceſh a pp̄ ignocēt lo fc̄ quat liſu
 plia q̄ li aquas la ſua regla qui ſont
 altament la enſeya a puer e pueſet
 lo dit ſant q̄ alſtus duptauē com po
 rien uiure los fr̄ars menorz aq̄ re
 nuciāt als coses d̄ mō e ſuaf aytal
 pobrea cō la dita regla manaua. Set
 p̄fraceſh eſpos aq̄. Segos q̄ legim
 en lo fc̄ capitol de ſuenda. Et ſi rex
 celoz imitatoribz ſuis regnu p̄mitit
 etiu quato mag illa minſteſabit q̄
 ſuf cora malis e bonis. Cuolch aq̄
 die a al pp̄. Oſonſenlo p̄d ſant e
 quez cal duptar de aquaz me regla
 p̄temor da q̄ſta pobretat que yo mā
 als fr̄ars menorz mea. Car ſilo Reg.
 d̄ cel als ſen pobrid e reſembladors p̄
 met lo Regna de gloria e quat mes
 lus dara copia daq̄ſt coses temporals
 q̄ han mēſt aq̄t cō ne dona a mals e
 abeſtias e atota criatura. Elo. pp̄. ell
 collegi dls cardenals qui hoyre aquila
 paula aq̄t rechonable e de tante fe
 Eſpoſere q̄ uer ſe deyra e q̄ digna coſa
 era q̄ la regla ſua q̄tanta de fiança

posada en los ynsios e bonea de deu
 fos aquada. p que lo dit par saint
 de present stant aqui saint francesch
 li apua la dita regla. C aquellas
 miraclos spal: q los seglares e religio
 osos redimatos tots se strengue p pa
 or q lus bast q cuylle. Tu ueuras
 q los medicats religiosos o no mets
 aquells qui no han rendes ni possessio
 nals anhi han renunciat p amor de
 deu q aquells aytales vijue mils e obre
 ms e fan pus liberales recepcions de a
 nadors e ueldors e majors almoynas
 ala porta als pobres de deu e son to
 temps p alegres e son mils formes
 de libres e daltres coses a des e en la co
 munitat lur necessarias q no son
 los altres qui han grans rendes e ben
 fics dla sea. Egleya la qual cosa no
 poria est ni portia tant durar sila p
 uidencia de deu en spal no regia e p
 uechia a aquells pus copiosament que
 als altres. Aixi es a aquells q deu ha en
 comanda spals. De quanta dignitat en
 po es la uirtut dla pobrea euangelica
 e to los pobres euangelichs hauent
 gra stamet en paradis: dir hoem lar
 gamet en lo. ix. libz quan place dla
 alta e memorabla pobrea de nro sal
 uador ihu. / Capitol. vii. conse deu
 hom guardar e de quinas coses p tal que
 hom no tempta deu

Opus axi mateix aci sabi
 p tal q mils ten guarts
 q temptar deu es gran
 peccat en quan es otra la reuincia
 de deu. Non sapis aco p cert q
 castu peccat de sa natia pia es ayfatz
 p greu com ms es otra la sua ma
 iestat e diuinal reuincia. En maior
 ment aquell peccat es ayfatz pus greu
 q preeix de cui iofitat e de presump
 tuos assaiament de uoler sens neci
 tat sabi e aquar lo sabi olo uotz
 cont deus

de deu. Aixi es fan aquells maluants q p p
 uarija deu q fara o q dira fan altius
 actes oratz aypi co son Regis se p inspi
 cio de libres o aueruar se agras villa e
 amortals p sola cofianca dla misericordia
 de deu e sens neguia mitigacio di
 uinal. Per q alcous uolete se guardaz
 daqst tan gran peccat no solament se gr
 den q no facen aytales obrs. Ans encat
 null temps fan oco nen uote fer q deus
 lus do sempal ni miracle en res q face
 ni digue. Allegat q aytales coses dema
 nar en negocis propis e pnculares es gran
 pspicio e remittat deall qui demana
 Si dechs no es persona despit de deu
 molt uintada. qui p insipracion e inspi
 gacio de deu ho haua. / P que aquells
 dien q quan lom pga lo ptemper p al
 cunas coses. deu lo ho suplicar q ell
 illa hom dar co q demana o posar lo
 de fer en la cosa o en la obra q hom
 uol: C aixi basta. Aixi q dien q en tota
 oco e peticio adeu peta sobiranament
 lom quart e attena q en la mania
 de suplicar sia suada soberana recu
 encia a deu sens tota temptacio e sic
 cio e supsticio e en la peticio sia justi
 cia e en la infacio sia caritat e uic
 tuosa fin p la qual hom nulla co q
 demana. e aquells q axil pregue sens
 temptar lo ell los ou Segod q hauet
 saple pme smuer ab his qui no tem
 tant illu: apparet aut eis qui fidem
 hant illu. Co es q deu es trobat p
 aquells qui no tempten quan lo pguen
 p la mania expicaci dessus tantost
 e maiorem aypp e mostre simatuz
 a. aquells qui han cofianca e fe en ell
 e ell pgeben tot bo e ell quen totz
 temps ab cor simple chiuill axi com
 diu la scriptura aqui mateix. / Per
 totes aquells coses appar lo pme pri
 ncipal q es com la creatura tempta
 lo seu creador e senyor e com fa
 gran peccat e a ell gran pereue
 ncia: + aixi con son aquells q pguen

Capitol. xiiij. per que tota creatura racional
es naturalment peccable e defectible :-

Tusque haué uist p qna
manera la catura ma-
lignant p somex tem-
tar lo seu cador. Are haué auentre p
quina maná lo cador tempta e lexa
temptar la sua catura. C deus aci
sabré q es gran qsto ent' alcús gns
theolechs q pot esp stada la raho
q nro sempor deu ha uolgut q hom
nia posat en tan gran pill co es pill
de temptacio e q pot esp stada la cau-
sa p q nol feie axi fort q no pogus
caura en temptacio. q lo sempor ho
podia fer. Dique p mils ueira a/
questa difficultat hauem p'mament
attractar ja la catura co pot pecar
m co sen pot luyar hans q uingat
al profit. C deus aci p'mament sabré
q neguna catura racional p sa ppa na-
tura no pot esp impecable, car no po-
der hau pcar p natà en si coue adu
tot sol segons q posa sanct agusti en
lo fr libre q maximu en lo tretze
capitol. Esent d'acel en lo segon
de seu Cui dñ hò. en lo. xij. capi-
tol. Raho daqsta cosa es segos q po-
sa sent agusti en lo. xij. libri dñ
Ciutat de deu en lo Seten capitol
Car co la catà sia p ppa natura
girable de esp e no esp. seguir se q
axi es girable naturalment en tot
quat ha en si e p consequet en so
uoler. de ques seguir q aps q ha
uolgut bese pot girar naturalmet
e male axi plo hri. C p oseguent
no pot esp natamet impecable.
Aqsta mateixa raho toca aquil grā
doctor damaceng en les sues sentencis

en lo. xviij. capitol. C alz raho hi af-
signe e es aqsta Car dien los doc-
tors q franch arbitre cat ha de fa-
natà q pot esquiuat mal o elegir
lo. Donchs no pot p natà esp im-
peccable s'aparla osequia p tant
car dues coses hries no poden esp
natals en una mateixa natà. C
antcedet posa s' agusti en lo libre
q feu gtreia maximu. hon posa q
tota catura q peccar no puxa axi co
so los boneuylrats e los siemats
en grā. ha aqsta dignitat p spal g
cia dedeu e no p natura. C altra
raho si assigna aytal e es la fcastar
no pode peccar p negua maná ax-
gucir e fa testimoni a aquil qui aco ha
q ell ha essencialmet en si compri-
met de tota justicia e co aqsta dig-
nitat solamet puxa a dñ querir
e no aneguna altra catura. segueix
se q neguna catura no pot p na-
tura esp impecable p quis seguir
q si la creatura racional no pot
peccar. q aco nou ha da sa ppa na-
tura e p oseguet ha ho p grā
de deu.:

Capitol. xiiij. per que deus p gracia s'at
no ha preservat lom de tota Temptacio.

Ter que p raho daqsta
cosa co es p tal quat
la catura es specta-
bla p la grā de deu se mara-
uellen molt ms alcús da q desso
es tocat co es q pot esp. q nro se-
yor sia en si fat liberal e tant mag-
istre p'cey e fa amoros p' de to-
ta creatura e fa bo ans es sobes
bo e fa gños sempor e qui tant
ama tot be e fat ahira tot mal
C q ell aja fet lom peccable e rep-
table e uicible quil podia p grā
sua fer impecable e p'mitibla e in-
teptable p tota temptacio e podria

fer q tots fpg fos pur e net e sens
tot peccat. ¶ La qual dubitanc
e meuella responde los sants dien
q ha plagut a la alta sanica dñ
nro crador e incogitabl pñdecia sua
fer lom peccable e temptable e uecible
p ls sagets rahons. ¶ La pma si
es p manifestar la altea dñ diuinal
pfectio e nobleza e excellencia dñ ma
iestat sua. ¶ Per q deus fabi que
posa salamo puerbiop. xdi. Omnia
ppf semet ipm fecit dñs. Cuol ap
tant dir q nro senyor deu ha fet
tots ls coses p honor e gloria de si
mateyl dñ es cta cosa q en pec
cat es notablamet manifestada la
sua sobirana bonea en la pastiencia
q ha en ls ofensas q continuament
reeb plos peccadors. ¶ Es encara
p aco a nos en senyad e manifestad
la sua sobirana misericordia en qnt
pdona largament a ls dits ofensas
ab pocha satisfacciõ. ¶ Es encara
anos exomplificada la sua justicia
en pumz los peccadors rigorosa
met e la sua infinita sanica en
treure dls mals grans bens fort
agudament e en axi altament oedo
nar mals ab bens axi qd appra en
lo tc libt qnt plare dñ mal e dñ
sua ordianc e la sua omnipotencia en
dele los pccars sotprosamet e en ls
victorias q dona als sants qnt
p se amor pugne en ls temptations
leyalment. ¶ dñ es cta cosa q res
da co nos poguera axi altament ma
ifestar si ell no agues fet craf
rational qui pogues est feplada e
uencuda e q pogues pugnar e ue
gra. ¶ ls quals coses appar q la
altea dñ reuencia dñ maiestat
diuinal regia q lom fos fet ex
pugnable e en stamet q pogues
pugnar axi qd di. est La seguo
na raho p q deo ha uolgit que

lom pura est reperat es aquila q es la
gratia belea p la pñsencia dñs pccadors
comprats als justos. Axí qd la pintura
es p bela qnt dues colors grises p
posids apo axí qd son blach e negra
e semblants e acp posa sent agusti en
lo vrtex libt dñ Cuitat dedeu. El
ecclasticich en .xxxi. capitols qnt dñ
conf malu bonu r c. Daco pess
plare en lo comecamet dñ tc libt qnt
plare de natia dñ mal e a qui ensenyam
rem qd plo pccat es en lo mñ gran
belea p diuines manas. ¶ La ita ra
ho es aquila lom de sa natia ha fech
arbitre indiferet a fer mal e be doct
coumef cosa era qd dit arbitre li fos
ofuat en sa plena libertat e nafati
tat e franquea fins q uingues tps
de reebra guardo de ses obres. ¶ Ex
tal dñ sent agusti en lo dñ. libt dñ
ciutat de deu. Sic dñ es quas oxidit
admirat ut eas plos moto age
finat. Cuol dir aytant q nro sen
yor dñ axi regex ls coses q ha fet
q a qdima lexa fer e obrar segos ls
suas pñctars q ell his ha dadds. Ra
ho daco posa leclasticich en lo qmze
capitol. Deo abimido constituit homines
e relig illu in manu qdln sui adject
madata e pcepta sua. Si uoluis ma
data ofuat consuabut te e in ppteriu
fiden placita fuent apofuit tibi aqua
e igne ad qd uoluis porrige manu
tuam ant hoiez uita e morte bonu
et malu. qd placint ei dabit illi. Cuol
aytant dir qd es q nro senyor deus
en lo comecamet dñ mñ feu lom e
leyal correi e fer e obrar segons
se uoluntat e posa h aps leys e ma
namets e dñ li axi. Si uols aquila
manamets meos obfuar els te qf
uaran e sim uols est leyal fuidor
yot fe larch reguardonador. ¶ Dñ
dñ aquila le clasticich plat al hom

axi uet donchs q̄ lo senvor ta posat da
 uant aygua e foch q̄ es mort e uid
 Vacanta e esten la ma a qual te uill
 car la mort e la uida dauat lom la
 ha do posada e aq̄ q̄ lom uostra elegir
 alo sen portara e q̄ uostra allo li
 fa dat. **P**er q̄ p tocs aq̄stres pauls
 aquest beneyt eclesiastich te dona a
 entendre q̄ n̄o senvor deu ha cat lom
 ab franch arbitre p raho d̄ia qual fran
 titat es digne cosa q̄ sia lexat p foy
 a fer a seguisa p tal q̄ si ben usa de
 son franch arbitre q̄ li sia dada la in
 da ethal. si mal usua q̄ li sia dada
 la mort infernal e pena ppetual p
 q̄ de tot aco es ja p n̄o senvor deu
 sufficientment astientat. **L**a q̄rta
 raho es informacio d̄la cāfa en cone
 xer la bonea e la pietat de deu. Car
 si tots los homes n̄esquesen afirman
 en ḡta axi q̄ no poguesson pccar
 los homes no coneguerē lo don aq̄t
 e ḡta de deu q̄ls presuara lauors
 de tots peccats axi aptamet e dara
 d̄ arca quat p expriencia tot dia ues
 q̄ caem en diuissos peccats e conegut
 q̄ nons podem leuar sens spal ḡta
 de n̄o senvor deu. **R**elom qui atte
 dra e uol ueura optimamet e sent en
 si gr̄as batalls sp̄ituals en ls quals p
 cep q̄ no pot crestir ni ueçra p si
 mateix p q̄ donchs li conue recorrer
 a deu p la qual cosa pot conegut axi
 d̄ no pot esp̄ sens deu aytam poch no
 pot estar segur q̄ no caja sens spal
 ḡta de deu. **C**aco es q̄ diu n̄o se
 vor al pccador quat es en peccat p aq̄t
 ppha. Vee capitlo suo deo. Hbi est
 rex tuu maytie nūc saluet te. **C**uol
 dir axi a aq̄t qui cau en peccat e
 al qual has obeyit digues li q̄t ajut
 si pot q̄ no uajes ala mort eternal
Per q̄ diu aqui mateix pdico tua
 sp̄l: fñm in me auxiliu tuu. Co es

adir sapias x̄ha q̄ pdico e caure en p
 cat optimamet de tu pteix. Oras la
 tua ajuda e el meu releuamet sola
 met es de mi.

Capitlo. xvi. q̄n posa altres rahons per
 que n̄o senvor deu lom estet temptat
 el lom caure en peccat

Heres rahons se aporta
 p als uns matex ppo en ast
 pt. **C**la pma se es
 fundade en la amor dls elts. Car
 com sia dta cosa q̄ n̄o senvor deu fa
 ca pncipalmet ap̄to sa honor tot q̄nt
 fa p amor dls elts e peccat en los ho
 mens sia occasio de grans bens als
 elts p tal n̄o senvor leya los los ho
 mens temptar e caure en diuissos p
 cats. **E** q̄ axi sia de fet q̄ peccat en
 los homes sia occasio a els de gran
 be. axiu diu sent paul quat posa ad
 Romanos. Dij. Diligerib⁹ deu omnia
 coopant in bonu: Hix q̄ scdm xpo si
 uocati sunt sancti. **C**uol dir q̄ a aq̄lls
 qui deu ame q̄ segons lo xpo sit etinal
 de n̄o senvor deu an totz fps a esp
 sancts a aq̄lls tores coses mals e bo
 nos lurs tornē agxit. **C**pn ten
 guarda q̄ si attens als peccats qui son
 stats dins los elts ueuras q̄ p aq̄lls
 se son axi huihars dauat deu e tata
 penitentia nā feta e axis son releuats
 puys en alt q̄ es stada cosa fort sin
 gular. **A**xi d̄ en spal dona xpm
 ple sent agusti dl peccat de sent p enlo
 xuy libri d̄la Ciuitat de deu en lo
 xuy capitlo car p occasio d̄ll peccat
 son ell totz fps molt po huih e ab
 major compassio als altres pccars
Semblament pode dir dl peccat
 d̄ dauid e de fet orathu e de sent
 paul e de fel oñ. oragdelena e de in
 finits daltz. **S**i uols axi mateix
 affedre als peccats q̄ son fora los
 elts qui pot penssar quanta occasio

so de be als elers. Car co posa sent
 Gregori en lo p'm libr dls morals seu
 gússar ab yséns peccatós e mal's es i/
 finita laor e occasio de mit. C' qui pot
 pensar quata occasio de uit e de m/
 it han dada als sants ls malicies e
 psecutios dls mals homes e donc en/
 cara huy en lo mosl P' tots aquestes
 coses appar q' p' alta dispensacio d'u
 es stat posat lom en stamet en q' po/
 gues caure e esp' temptat. C' confes/
 me asta raho axi. C'erta cosa es q'
 p'ls gras temptacions q' los sants homs
 sofere son incitats e animats a mit/
 tar uniosame p' la amor d' sepor
 e aytat co mes e p' uiguerosame
 oitaste aysat los creix mes la la ha/
 citat aden e amor e gea en la atia
 elo mit ha hau padisl C'ag no/
 lia dir sent paul ad Romanos. Dui/
 quat deya q' tanta era la amor q' en
 ell exia en uers ihu. q' fam n' set
 miturmet n' psecudio n' mort n' in/
 da n' negua altra cosa nola podia
 compre n' apagar ans p' aytals co/
 ses ell se inflamaua mes a amar
 lo sepor. I'en pensa quim besa
 seguit en lo mo p' occasio dls p'cats
 si pensas en la mort e passio e en
 la humilitat e passio d' mo redeptor
 q' son stades coses axi altes e trans/
 cendens q' nata huana no es bastat
 a entredre ho a cabadamer. P'essa
 en cara quata noblea uictoria es
 stada en tps passat dls sants mar/
 tirs e quata son la lux fortalea q'
 la malicia dls tirats e res dacq' no
 fora stat si lom no pogues p'car n'
 si negua no pogues esp' temptat. P'essa
 en cara quata gloriofa corona
 han guayada los sants en pgnar q'
 la carn el mo e el diable e aquat q'
 an de uitut his es stat q' sien stars

stars temptats p' diuines mañas e ptal
 haué sapie tercio Deus temptauit
 illos e inuest cos dignos se. Cud
 dia q' des los ha lexats temptar p' di/
 uines uias e als trobats dignis d'si
 matere e ap's los ha gloriofament
 herats axi co largamet se conte aq'
 matere p'ls quals coses totes appar
 la p'ma raho d'q' capitol. La se
 guona raho es aquila C'erta cosa es
 q' deus leuant lom temptar nel leya
 caure si donchs ell matere no uol d'ng
 segos q' haué. p'. corjn' d'c'lio. deus
 null teps no leya temptar si no segos
 la uitut e poder d'q' qui es temptat
 Ans tots teps es appallat de ajudar
 nos co mest hi sia. Que donchs lom
 haia nobis arms ab ques pot deff're
 dre d' enamich e sia posat en camp
 de temptacio o p' hau victoria e p' gua/
 yar guardo in estimable e sobiran
 C' sapia q'li enamich noli pot hauer
 poder si donchs ell matere noy coser
 A co uol d'c' mcitar amurmurar or'
 deu Ans deu de tot son cor loaz lo
 sepor qui p' tan poca e fat leugeca
 temptacio lo uol portar atanta glo/
 ria e honor. Je pus q' asta tempta/
 cio es ordenada p' nro sepor a p'fit
 d' hom e atan gran honor. Digna
 cosa es q' lo sepor leix lom temptar
 e esp'rougnat en esta p'sent uida p'
 tal q'li hom batayllant ne sia pus u/
 tuos e millor e p' tall q' no haia lo guar/
 do de baldragua. Ans laia la pus no/
 blamet q' puya co es p'ua de uirfut
 e de mit. Axi com la fe raho seguid
 toca p' larchet. La fe raho es aquila
 car pensada la dignitat de gloria q'
 d'c' ense adar als elers etra cosa es q'
 no deu esp' dada sino ap'stols nobles
 e excellents. C'p' tal diu ihu x/ oman
 d'v. q' no deu hom posar pelets d'auar

porches ni les coses santes dar als cas
 dica éta cosa es q' en la altra cosa q'
 reten la persona nobla e digna de gran
 honor si es q' sia stat guat e examtat
 q' es bo e leyal e tot iutios / com donchs
 ay talas examtacions requiere pugna
 e batalla e retransos. Segueix se que
 lom ans q' pugna / en padis deuia
 esp temptat e pugnat e passat p' diuerses
 bataylls / Item dui lo mestre d'es fe
 tencias en lo segon libe en la distincio
 uintena e txa. Q' no espet lauda
 bila bn uine nisi est q' male uine sia
 detur. Co es adiu q' ben uine no
 es digna de loar anegu si dochs no
 fos qualq cosa q' melmas hom amal
 uire. Com donchs ay tal iniicia
 cio no sia sino temptacio. Appar q' ho
 q' ben uol uire p' hau padis mest
 fa q' p'mamet sia temptat / Ego fer
 me agsts agsta raho axi car dien
 ells sobiranament cascù benuyrat
 mery laor e gloria mis q' negua alf
 persona. Com dochs negu no sia dig
 na de laor sino daç q' ha guayat
 p'mit e mit uinga en spal de pug
 na e batalla fecta iutiosament p'a
 mor d' seydr segueix se q' cascun
 benuyrat p' esp digna de laor deu q'
 ser stat en bataylla e en pugna q'
 no es sino temptacio / Si dius q' los
 infants peccat q' so salues no han ba
 tallat jamis en pugnat e p' consegunt
 la raho feta no ha loch al menys en
 los dits infants / Despote q' ja sia
 q' ells en persona no hajen pugnat
 en esta uida p'sent / Empo q' ja sia q'
 al uador pugna p' ells cat lus mesque
 gloria en esta uida p'sent / Per que
 appar q' ells ja sia q' sien salues ses
 pugna e batalla / Dien p'sent aci als
 cuns q' los infants e peccat q' muy
 ren ala si han us de raho natural

e de frach arbitre e lauors p' alcud poch
 q' son posats en gran pugna e aquí
 qui daq'la batalla ha uictoria es salvat
 e qui es negu es pout / Agsta oppio
 es tocada ja en lo p'mer libr quicun
 e en lo q'nt p' longamet p' q' aqua ap
 parech e amarra quien deus cura in
 temi / La q'cta raho p'mipal es agsta
 segons q' posa sent pau seda ad thi
 moteu / 4. 22o coroabit nisi qui le
 gitime traüt / Quol dir q' juy de
 raho natural nos enseña q' negu no
 deu esp coronat fino q'nt qui ha ben
 e iutiosament batallat p' hau la co
 rona / Com donchs lom sia ordeat
 p' me seydr deu a hau la gran coro
 na de padis / Segueix se q' p'mamet
 daina esp posat en cap de batalla ho
 fos temptat e aqui guayras la corona
 de gha / Agsta raho fa fata ja dis
 la segona e la tercera p' q' no la cal pi
 dilatar / Capitول vdi ja lom just si
 deu desiat que la temptat

O per agsta raho quāt farts
 de bens e de honors p'mit
 tre seydr deu a aquells
 q' en ls temptacions pugna iutiosamente
 arogen al scus theolech
 astro ja si lom q' es bo e just deu de
 sifar q' sia temptat / En agst duplex
 respon sent agusti en lo q'terzen
 libr d'la Cuitat de deu en lo noué
 capitol hon dui axi / Sic se het
 firmitas e inservitias electoy sic
 metuit et cupiuit hic temptari /
 Quol dir ay tal q' segos la fortia
 lea o flaça q' lom just e p'deu clet
 sent ensi mateix si deu desifar o
 esquar temptacio / Hon aquells qui
 son forte e han la amor adeu en
 ceso en tant q' en ls temptacions
 pugne iutiosament agsts poden

desnar q sien temptats car aqsts ples
 temptacions sien encharitat en mlti-
 tut de mnts e lo guardo los creix
 molt en padis / elo guardo los oyas
 quat lom se ueni flach e ueni q so-
 uin cau e que en tps de temptacio no
 ha en si uigor m uirtut sino fort
 pocha ayals no solamet no deue
 desifar temptacio ans encara deue
 fuger axi co amort tota occasio
 e auinetesa de nouila temptacio oya
 jormet en aqlls peats en ques sen-
 ten inclimat car lauors noy tene
 ans caen tantost. Cuenies aci qui
 na differencia ha de hom feruet en
 charitat a aqll qui es flach q tot
 axi co un mateix uent encen la
 fornal co ms lo dit uent creix e de
 continet ell mateix apaga la candela
 encesa. Axí es dls temptacions
 q si lom es uthuos e fours la temptacio
 lo encen ms e ms aestar q lo per-
 cat. Oyas si lom es flach decotmet
 lo fa caire. Si uols sabi los sants
 homes qui binatge de temptacions
 deuen ms desifar dich te q aqll qui
 aporta o manaca tribulacions e pseu-
 cions e afliccions o malalhias corporals
 E aqst linatge de temptacions han cer-
 cat e treobat los sants apostols emri-
 tes e en cara en lo ueyoll testament
 los majors axi co job e thobias e
 molts altres. Mas ls temptacions q
 uene de coses delitables aqlls son
 axi atractuas e axi infectuas e
 macilatuas e axi iniciatiuas e jm-
 psiuas q amuides negu qui tocat
 ne sia sen pot desayu q no sia ta-
 cat. Dels quals en semblata dix
 leclastich en lo xvii capitol. Q
 tenigit pice inqubit ab ea. Quol
 dir que aqll qui toca la peguita asoy-
 lar senha. Axí aqll qui remena coses

carnalmet deitoses el s gta uole
 finalmet quaux p force sen ha a/
 suyllas. Ex tal deya sent bn q
 axi dificil cosa era stat molt ab
 fembris e no esp tocat de luxuria
 com se podia fer q alcun anas sobr
 foch ab peus mug e q nos cmas ls
 sols. P q aci donare los sants pa-
 res ayral regla genial q tot ho qui
 uolgu ben batallaz q tota delits
 q qsta era la uictoria co es quey fus
 ques axi co adiabts o ala mort e
 no solamet ala cosa ens ans enca-
 ra atota auinetesa car ls auinan-
 tes fan caure lom. Axí co direm da
 ual cant placem dla temptacio car
 nall. Donaren axi materi los pats
 la gta regla daqts qui uolen batallaz
 qf coses penals e afflictuas. Es
 aqst q qui uol uigorousamet batallaz
 ab tribulacions e ab coses penals q
 si acost ayral co purga. Zaho es car la
 uictoria daqstes coses sa afer acostat
 se actos. On sapies q null tpm no
 hac uictoria de neguia fort psecuio
 sino aqll qui poderosamet la ha por-
 tada m de malalhia m de afflictio o
 disfamacio o de negua pertencia m
 dolor sino aqll qui la ha uolentosa-
 met portada p amor de deu e qui
 p amor de deu sies uolentosament
 ofert. Capitul xvi qual ual mes al ho
 que pure esser temptat o que non pexa esser

O as porcas tu dir aci q tots
 coses pensads fort cosa
 es uenir a gran tempta-
 cion e q tot ho quat hi es na fins ala
 barba. Ex tal deya lo saluador oya
 thei xvros. Vigilate e oratene mitre
 tis m temptacionez. Co es uellats e
 pgratz tots tps deus p tal qno en
 trets e cajatz en temptacion. Volet

ymur e dir anos q̄ esser en temptatio
es cosa fort pillaſa e diſcal de uenit
Donchs dicas tu no ualguera m̄s al
hom q̄ deu lagues fet inexpugnabl
ayi cō ſon los benuyracts enguifa q̄
no pogues eſſer temptat q̄ara q̄ tots
dies es temptat e cau en infinitas col-
pes mortals e uenials. Pſoluſio da
queſt dupte. Ds ſaber q̄ ſent agusti
ſolum aq̄lla qſtio en lo ſeu enchyridio
en lyu. capitols on diu ayi. Mēlo
et anal ratiōale qd pcar no pot. q̄
anal ratiōale qd pcar pot et no pot
pcar. Cuol aytant dir q̄ molt m̄s
uall tota coſa inuen qui no pot pcar
q̄ aq̄lla qui pot pcar e no pccar. Pa-
ho ea car podr pcar no poſa negua
pſectio en aq̄ll en q̄ es ans hi poſa
gran defelmet almeys na fall. Chi
materi no podr pcar poſa en la na-
tura aq̄lla ratiōal en q̄ es dō de grā
coſfirmat la en pura ignocēcia e juſti-
cia la qual coſa es de gran excelle-
cia en la catura aq̄lla molt m̄s ſes
coſacio q̄ no ſi podia pcar e q̄ foſ
ſens aq̄ll dō de gracia coſfirmat la
en la dita juſticia de uida. Deus on-
po aq̄ ſabré que ſegos q̄ deus ha fet
los ſtamets dls homēs diuſſes ayi
ha ordenats de dar lus diuſſes dos
Cara no podr eſſer temptat ni podr
pcar aq̄ ſon dons quis pſaven ala-
ſeguretat de benuyracta q̄ dō dona
a aq̄lls qui han ls temptacions ucu-
des en aq̄ll mo. Com donchs aq̄lls
dons tingue loch de gardo no es coſe
coumet q̄ aq̄lls dons ſian darts coua-
met en esta uida a negū. ohas es
coſa juſta q̄ lus ſien darts en tēp q̄
fan en padis p reebra lur cōplic
guardol. De ques ſegueix q̄ puſq̄
los homēs aſſi no poden comuamet
hau ſegretat de no eſſer temptats

q̄ pforça han eſſe temptats e aco apor-
ta leſtamet en q̄ ſon qui ſegons los
theolechys pladubroſe aqua o pegna-
cio de padis e fora lur tra e cap de
cauallaria ſegos q̄ poſa aq̄ll jobca.
Dy. Ohas ditas tu q̄ ia pacq no es
ſolta la qſtio q̄ es q̄ uabria m̄s o q̄
deu lagues fet hom q̄ no pogues
eſſe temptat o ara quāt es tots tēp
enteptancio. Dicte q̄ aq̄ dien alſcius
grans doctors q̄ molt m̄s ual al ho-
ſtant en esta uida q̄ puya pcar e q̄
no pech q̄ no faria q̄ no pccas ne
pogues pccar. Capuacio d aq̄lla
coſa aporté lo dit d' ecclasticich tri-
ceſimo pmo on diu ayi. bſa vir 2c
ſequit qui potuit trāſgdiſ nō eſſt
trāſgressio facē mala e nō fecit. C
uol dir q̄ aq̄ll ho es benuyrat en
esta uida e p ſeguer en lo millor
leſtamet q̄ pot eſſe en esta pſent uj-
da: qui ha pogut fer mal e pccar
lo manamet de deu. e nou ha uol-
gut fer p reuēcia de deu. Daq̄lla
exclusio materva ſon ſent agusti dieſ
ayi en lo libe de ua religioe. Tals
ſuos ſuos meliores eſſe iudicauit
deoxi ei ſuaret liberalit. Cuol dir
q̄ aq̄lls uol deu p ſpats ſuidors ſej
qui li ſuieren de lur frānch arbit
franchamet e liberal. Com donchs
aq̄ll qui pccar no pogues no li po-
gues pur liberalmet en esta uida
ſegos q̄ uam de libertat comuamet
en esta uida qui eſta en podr pcar
e podr no pccar. Segueix ſe donchs
q̄ po ſfranchamet en esta maña e p
ſeguer po mitoriamet ſum adeu
q̄ pugam pccar e no pccar q̄ no
faerem ſine poguessem pccar de
ques ſegueix lo principal xpoſit co-
es q̄ m̄s nos uall q̄ ſtant en esta

uida pugā est temptat q̄ no si nou
 poguescen est. **C**aq̄sta cosa com
 ferma lo exēstra d̄les sentencias
 en lo segon lib̄ en la distictio uite
 i feia on diu axi. Gloriosa t̄ no ges
 tire q̄ temptari no posse. Cuol dir q̄
 p̄ q̄ gloriosa cosa es no uoler q̄sentir
 a peccat. quāt lom es temptat q̄no
 es q̄ no pech p̄ tal quāt no pot esser
 temptat. **E**p̄ tal dien aq̄sts q̄ mes
 ualch als angels quāt foren éats q̄
 fassen en stāmet en q̄ poguescen p̄
 car e no peccar. q̄ si tan tost fassen
 coformats en gr̄a. **C**oferme aco
 plo dit de sent Gregori q̄ diu en lo
 quāt lib̄ d̄ls morals axi. Dom en
 angl̄ eo apud deu majoris m̄ti fu
 erut: quo mutabilitatis sue motū
 uolutatis statioe fixunt. Cuol du
 aytant q̄ los bons angels p̄ tal mes
 quere m̄s en uis deu cō fermaren
 la lur uolutat en ell p̄ua amor stat
 q̄ etē mutabls e ques pudie luyar
 de deu. **P** q̄ appar solucio ala q̄stio
 feta quāt demanda ues qual ualga
 m̄s al hom o q̄ deq̄ lagus fet in ex
 pugnable axi q̄ no pogus esser tem
 pat o hara quāt pot peccat e esser tem
 pat. **E** appar p̄ co q̄ dit es segons la
 uia tan tost allégada q̄ p̄ q̄ honora
 ble es al ho e p̄ q̄ gloriosa manā de
 guayar padis e ls coses celestials
 es est en esta uida ab podr de pec
 car e de est temptat q̄ no es est ab
 no podr de peccar e ab no podr de
 temptat. **C**apitol. xdui. qui posa la con
 traria oppmo:

E es uer pestis q̄ son alſius
 grans doctors qui no a
 puen esta sententia ans dien lo h̄ri
 co es q̄ molt m̄s ualchia al hom en
 Esta uida no po' i peccar m̄ poder

est temptat q̄ no lo h̄ri. Maior met po
 q̄ lom ja p̄ aq̄st no poder peccar no
 peccat q̄ no puxa m̄ex axi cō si podia
 peccar. m̄n peccat son franch arbitre
 car ya p̄ axo quāt lom no pot pe
 ccate no peccat lo franch arbitre axi
 cō appar de fet en los angels e en
 los beniuptats q̄ peccar no poden
 e empo han lur franch arbitre. **S**p̄
 que n̄cloei q̄ sens tot duxte ualgue
 ra m̄s al hom si d̄q̄ lagus fet in
 expugnable e tal q̄ temptacio no
 agues en el loch. **D**ela qual posi
 cio bona e razonable poguerē pen
 dre occasio de errar alſius qui mo
 guts e en guanats p̄ sp̄it de blas
 femia uolguerē p̄uar q̄ nostre sen
 dor deu no podia sustamet haue
 fet lom expugnat in tal q̄ puxa
 esser temptat in atcat in uencut
 en sa temptacio e a p̄uacio de fa
 error faeren los seguels argumet
To prem̄ es aq̄st c̄ta cosa es q̄
 bon pare deu lexeat entrar son
 fill en la batalla en la qual sap
 de cert q̄ lo dit fill sa uencut e
 mort. **C**om donchs n̄ro ſenyor
 deu ſapia de cert q̄ los homes p̄
 la major ptida en ls temptacions
 son uencuts e morts p̄ diuſſes per
 cats mortals q̄ cometan quāt axi
 son uencuts e temptats. Segueix ſe
 donchs q̄ n̄ro ſenyor deu no pot
 justamet leyar entrar lom en ap
 tal batalla m̄l deu leyar est temptat
Coferme aq̄sta raho p̄ aytal
 uia. certa cosa es q̄ aq̄st no es bo
 pastor ne platz qui p̄met q̄ la ouey
 la a ell comanada ſta p̄sa m̄ morta
 plo lo p̄ e maior met cant ell la pot
 ben defensar com donchs n̄ro ſe

yor deu pura noblamet defensar los
homes de tota temptacio en q caiji en
mas d' gran lop lo demoi e d' peccat
mortal enou nulla fer segueix se q
ell tots temps salua la reuencia d'a
sua magestat nos mostra bon pas-
tor en quat pmet lom clà sua aia
axi esp p lo demoi temptada m psa
en sa temptacio. La segona raho
es aqusta segos q posen los canonists
qui malis cu potest no obuiat. qse
tire uidet. Cuol dir q aquell qui no
enpatxe e no fa co qui en si es q
los mals e peccats quis fan noffa-
cen aquell ensenya q consent a aquells
mals e peccats. Com donchs nro
senyor deu pura enpatxar q los
homes no facen aquells mals q fan
quant son temptats e pot encare
enpatxar q los homes no sien tem-
pats ne inclinats a aquells mals e
peccats a fer que fan e aco lo sen-
yor fer no nulla. Donchs segueix
se q ell consent atots aquells mals
e peccats q fan los homes p occasio
dels temptacions. La tca raho es
aqusta otra tota justicia appa q sia
q alcun senyor nulla q sia feta ba-
talla ent dos pugnadores de tots puds
no eguals. Com donchs nro senyor
deu uole q lom sia temptat p lo de-
moi nulla q sia feta ent dos pug-
nadores de tots puds no eguals.
Donchs segueix se q ell sofiret o uo-
lent aytal pugna fa manifestament
otra tota justicia e q lo demoi sia
sobre el hom e p q segueit meguil
app ho si liggs en lo. xl. capitol de job.
ben uecas q lo podre d' demoi es ma-
ior podre q altra qui sia en la tca
el seu sabr e sa malicia passa tota

alt persona e malicia cada en la tca
Ayi co diu aqui la scriptura p q ap-
par q justament nro senyor deu no
deja soferir q lo demoi esuaescha
lom p temptacio m p negua mania
La quarta raho es aqusta segos
la sentencia d' salvador luch un
decimo. Quat lom fort e be armat
guarda lo seu templ o castell aquell
castell sta en pari e sens paor de
neguna pugna. Com donchs lom
sia tempta de deu e sots la sua ge-
da e sia ab ls arms de deu. qd lo
ley pendre e possen ason aduspari lo
demoi en temps de temptacio segueix se
manifestament q la uero d' hom no
es sino ptal quat deg li sobran sa
custodia e ses arms e sa ajuda la ql
cosa ret lom irreprehensibl si cau po
q sens la ajuda de deu no podria co-
brestar al aduspari. Donchs p qna
raho poneix deu lom ptal quant
es uencut en la temptacio p q deg
es causa e raho q ell sia uencut.
Cert aco app otra tota justicia.
La quinta raho es aqusta car deg
ley lom caure en temptacio aco pju-
dica notablamet a la sua saudia
e p conseguit nos deuria fer. E q
ayi sia app ho p tant car maior sa-
udia es ordenar p guisa q lo mal
qs pot esdeuerir no uinga q no es
leyar lo uerit e puys pender remey
que ultra no pcesscha. q donchs
nro senyor deu ley lom caure en
peccat quat es temptat aco pju-
dica ala saudia d' senyor m ap-
par p res obra d'a sua puidencia
sobiran p la raho allegade jat-
sia q puys don remey otra lo pec-
cat. La sisena raho es aquesta

pensión de quins milors d'us quan
lom es temptar e uicut e aps d'apnac
ne qn be sen segueix a ell m'a alle
e cest app q no negu. Com donchs
nost^r señor no deia uolt si no tot
be. segueix se q no deu uolt daqit
q sia temptat. almeys nou deu uo-
ler daqit de qui sap q pa uicut e
d'apnac si ell lo lexa temptar:-
Capitol. viii. qui soliu ala prima raho p'
cipal feta en lo precedent capitol apro-
uat que deu no p' jüstamet lexa fer-
tar lom:-

Responet a aquestes rahons
deus saber q bastar deu a
cascu fell xpia a sabr q
alcua cosa sia justa si pot claramet
e tra ueira q la cosa aquila sia feta
p' ned señor deu. E aco p' tal car lo
dit señor e pat gloria nro es en
si pura justicia e implicable p' natu-
e regla inobligable de tota ueiri-
tat e font plena de infinita bona
e pelech sens tme de tota excellen-
cia. Com donchs claramet e tra sa-
pian per la seua scripture deu lexa
lom temptar axi co haue adir depus
tan tost. Segueix se q aco ell lexa
fer ab justicia e ab raho p'fimda la
qual justicia e raho ueure p' clara-
ment quant uejam la sua d'usat
essència en glòria e en esta uida la
ueem queucom e en p'tida axi co
apra soluet les. En. rahons tan-
tost dessus feras. Alla prima raho
respo e quat diu q negu bo pa-
re no deu lexa entrar son fill en
bataylla en la qual sap de cest q
pa uicut e mort. Dicx aci que
aquesta p'posicio es ua de tot pat
e pastor creat oys no es ua d'
pare e pastor increat lo qual es

mo señor deu. Craho d'acsta d'uspi-
tat appar si attens com la patimat
incada e la cada son fort differents
e han en si gran distincio car la inci-
ada patimat la qual es deu ha an
plena semperia sobr lom q es d'
ho creador e faedor e señor natural
e qui p' segueix pot fer d'
hom tot co q h plau axi co de cosa q dit es
axida de tots p'nts e es puramente
sua e axi co. q hom pot d'la sua pos-
sesio fer alt e baix sens negu p'udi-
ci d'altra axi e sens compacio sens fi-
pus altamet nost^r señor du pot d'
hom fer tot co q h plau sens q no
fa a negu negua injuria. Tra es
certa cosa q la patimat cada no
ha acsta semperia m'auctat sobr los
fills. car los fills son nat almet
franchs e axi franchs ixen d'
uentre d'la lux mare segos q haue adecta
rar en lo huyte libert. quat plarem
de libertat e fruictut p' q lo pat car
no pot aucrece lo fill p' p' auctat
sens p'udici d'fill nen pot fer de
tots p'nts asaguifa. Ans segons
lig natal e d'una lo pare es ten-
gut al fill axi com axissime e ultimes
q alt p'osme car es litengut
de almetar lo e de nodrir lo e de
formar e de thesauritzar p' ell.
C'dacsta p'ma differéncia ent' la pa-
timat cada e incada. segueix se la
segona qui es q la patimat incada
aneug no es obligada p' force sino
aytant co plau a la sua bona obli-
gar se p' promissio o p' ley o estament
alci. Oyas la cada patimat es obli-
gad tots temps al fill en molts ma-
ners axi co dit es. La tercera difere-
ncia ent' aquestes patimat es a/
questa. Car la patimat d'usinal

ha vobis lom auctoritat iudicaria e capital segons la qual ell ha lom ex amparar justiar pux e reguardonar segos tots ses obrs bones e mals. La qual auctoritat no coure al hom p negua justicia ni patimitat ni persona m p negu titol q lo par puxa hauer allegar sobr lo fill. Paqutes tres differencies en spart aportades app q no es semblat d'a patimitat creada e incada. Car ja s'ha q lo par cat s'ha tengut de p'suar lo fill de tot mal cas/quat en si es/ e p' seguent de mort axi co' cosa a ell comanada p deu/ emplo en quant ell no ha d'fill plena senyoria axi co' dit es/ e li es obligat p ley diuin/ nal e natal axi co' apissime e a fill e no es d'fill jutge. ni lo fill no ha d'la alia. ni less. ni el co'suax m los dons de gracia. ni de nata. p tal nos p'sar al par carnal examinar lo fill. ni levar lo entepatio. ni en p'ill de caure/ com co q es lo fill etor quat ha tot s'ha q'it d'par incat q de teptar m de axamnar lo fill no ha feta negua comissio al pare cat ans libamenat de p'seruar lo fill de tot mal quat en si es. P que appar q no es una materna ley e mania de regir lo fill al pare incat e al par cat/ ans appar q no contrastat q lo pare cat s'ha obligat p' lig natal e d'uma p'seruar lo fill de batalla on sapia q deu caure o morir lejanet segos lo cors/ o segos lesspit. Emplo lo pare incat no es ares daco tengut. Ans li p'sar p se auctoritat sobreana de examinar lo fill e asapar/ e acq p'ls raho desllus allegades en lo capitol. C'ot aquesta resposta fan alsius aytals argumentes. Le premier es aquest Nostre senyor deu no pot sustaner

fer confcharitat co ell flackaritat e totes ses obrs presque de sobitanacharitat. Com donchs delinuar alcu de peccat s'ha obra de gracharitat seguysse q levar lo caure en temptacio en peccat s'ha. Ofcharitat el Jte diu la postol sen pau ad. No deu hom fer mal p tal q molt de be sen esdeuenga/ com donchs soferir e p'met mal en aquell quill pot uedar/ no s'ha si no fer lo mal p'ns e soferit p ell segons q dessus es alligat. Donchs si deus p'met fer mal. Segueysse q ell lo fa. Conferme aquella aquella raho p lo dit de sent Agosti en lo. xix. libz d'a ciutat de deu en lo setze capitol on dui axi. Ad ignoratis officiu priuet. no solu nemij malu p'fere. sed etia a p'co cohibere. Quol dir aytant. Que losci dom ignorat se perfa p' no solament no fer mal ans encar deu los altres luyar de mal aytat co pot. Com donchs n're senyor puxa castu luyar de temptacio. la qual aporta peccat sobr tots altres coses q son al mon. Segueysse q si nou fa no es de totz p'uta just. ne ignorat. Item tota la scriptura posa co n're senyor deu es semper fort zelant q' peccat. E p tal scripta ell matery deus zelotes axi co app exodi. xx. Si donchs ell zela axi conf' peccat p q' donchs leva lom caure en peccat el lexa esp uencut en sa temptacio. Ell premier daquests argumentes resp' e quat dui q' deg no pot fer ofcharitat atorch q' dui uer e quat dui que delinuar alcu de peccat es obr de charitat. Dicte q' es uer si aquell qui ne delinua ho fa per amor de deu/ e es de fet encharitat e quat uclou q' donchs levar lo caure en peccat es ofcharitat. dich q' la

oseñoria no ual. Car nro seymor du
p si grandharitat por delluar lom
de peccat e de tota temptacio e p sa-
charitat pot fer lo atriari co es q li
pot lexar caure. Vaho es car ell pot
lexar caure lom e dñpnar lo si li plau
p manifestacio dñs sua justicia ala q
manifestacio lo mou se mifchari-
tat e sainea. ne deus hau p incó-
uenient q dñ faca dues obcs atriari
es pharitati ari co. j. ho mateix pot
dar uida o mort a x. alt mogut p
charitat segos diuines mits dñ alt
ho o segos diuines fins e estuarts
que pot hau en uers alf il alsego
argumet atorch te lo dit de sent
paul q p negu be no deu ho fer
mal e quat diu q no uedar mal
e podr lo uedar ual. aytat com fer
lo. dich te q aco no es uer daquell
aqui p tayn regimet genial dñ mo.
qui ls coses leya correz segos lurs
pys mouimenti natals e q dñs mals
sap traure majors bes q los mals
no son mals e aqst es nro seymor
deu tot sol q p manifestacio dñs sua
infinita sainea leya fer grans
mals p tal quen trascha grans bes
qui son majors q los mals nos mals
dñs quals bens es aps manifestada p
altamet e glificada la sua potencia
e bonea e noblea e amor e sainea
q no seria si los mals aqst uedaua
q de fer leya fer ari com appra en
lo comecamet dñ terc libri quant
disputare p q deus leya fer mal
en lo mo. Al dit de sent agusti dñ
si allegat dich q aqst no es q lo
present apost. Car nro seymor deu
de fer mana q peccat no sia fet e
poner aqst qui fa. iatsia qll leya
fer e aco abast i ademonstrar la sua
sobirania ignorancia e santedat

Cala datera raho quat dñ q nre
seymor deu es fort zelant otra
peccat e p oseguet noi deu lepar
fer. dich q la oseñoria no ual
Car a aqst qui es regidor dñ mo
basta al seu gran zel q lo mal
uet p ses leys el ponescha d fet
quat es hora. ab ls quals coses
sta en sepo quel leyx fer pls rahos
molt damut allegada. p tots
aqstes coses appar solta la prima
raho pncipal els argumets adouits
otra la solucio dada ala dita raho
en lo comecamet daqst capitol q
es la pncipal raho e pma. Cala
sua confirmacio appar ari mateix
clara solucio p co q dit es ala ra-
ho damut dita. —
Capitol. xx. qui respon a totes lealtres
rahos damut fetas. —

Ia segona raho q posa
p fonamet aqsta regla
de dret co es q qui no
enpatxa los mals quat fer ho pot
aytal mostra quey consent. Dich
te q aco es uer daqst qui es obligat
p lo manamet de deu de uadar los
mals segos la sua possibilidat e q
dñs mals no sap traure negu be.
C p tal quat no sap traure negu
be es obligat a aqst be qui es uedar
lo mal segos son podr lo qual be es
menor q no son aqst dos q deus
trau dñ mal quat lo pmet el leya
fer. co es quat manifesta sa pietat
en dissimular lo mal entrau tots
tpeis alcu be major q lo mal q leya
fer. co es ordiario o bellea dñ co
munitat dñ mo e manifestacio dñs
sua sainea. ari co hau a ensenyaz
en lo tc libri quat plare qns bens
trau deu dñs mals que leya fer

¶ p q appar q la regla allegada en la
regona raho p sonamet no pot hau
loch en deu. sino en la catura. ¶ ala
tra raho dich q jartsia q lo demoi sia
vi si pus fort e p q engmynos e p q
agit q lom. C mpo en la batalla
dla temptacio no es p q fort q lom. Ans
es molt pus flach e pus debil. Raho
es car co diu sent pau. la gran no
blea de nre sempoz nons lexa temptar
sobre nos p pote. Ans diu q en ls nos
tz temptacions ell nos fa gta ajuda
mgerant la qual poden uencir
lo demoi. p tal diu origens q gta
marauylla fa nostre sempoz quat
quat p lagosts petits uenc los gi
guants. ls lagosts son los homens
els gigants son los demois. Clauors
ls lagosts uerit los giguants quat
los homes uerit los demois.
¶ Axi mateix que com diu sent
Gorij fort es debil lo nre enemich
pus no pot uencir sino aqtl quis
uol a ell subjugar p q app q no es
grea justicia si deu uol puxar en
battalla aytais dos pugnadors.
lo qrij dla qual cosa posaua la tra
raho. ala qcta raho dic q no diu
ueritat quat posa q p tal lom es
uencut en la temptacio quat deu
lo lexa caure e pendra ason adus
sari. Ans lom p tal cau en la tem
ptacio car uoluntariamet se luya
dla ajuda de deu e dla sua guardia.
Hon deus fabr q lo pces dla tem
ptacio es aqst. primament lenamch
mou lom el ho axi mateix mogut
luyas de deu p qsentimet q fa al
temptador el hom de deu luya d
lo lexa. car no uol q negu li fues
cha p forca. Ans uol totz temps
q fues li sia fet franch e liberal

el ho p deu lexat tan tot es tantot
esuahit e pres p lo enemich e mort
p peccat mortal. Per q appar q lo
caure dl hom no ue p desallmet dla
guardia de deu. Ans ue p la gran
desconexa e follia dl hom quis uol
axi con aortat e afoll uoluntariamet
luya de deu p consentir al temptador
¶ ala quita raho dich q lexar temptar
lom no pjudica en res ala saincia
de deu. Ans es a gran gloria e laor
sua e co la raho ho nulla puxar p tat
cat diu q major saincia es guardar
q lo mal no uingua q no es lexar lo
uemr e puys foragitarlo. Dic que
no es uer. Ans es major saincia ses
compacio ben guardar una gran na
fia que no es guardar se de pendra
ta. On ueem q tot ho se guarda d na
fia. C mpo pochs son aqts qui sa
pien gcas naftes ben curar. Caco
posa sent agost en lo seu entherpjo
on dju axi. Oehis judicauit deu de
mals bona face: q mala illa pmite
Cuoldir aptat q nre sempoz ha
uist e p pus alta obra ha pitiada
esser aquesta co es p met mals e be
curar los faent ne axir molts bes
q no q negu mal no agues lexat fer.
¶ ala sisena raho quat dju de ques
millora deus quat lom es temptar e
ueritat e puys dampnat. ni qui m be
sen segueix aell m a altra e p oseguet
no appar raho p q lexa fer. Dic
te q demandar de ques millora deu
quat lexa lom temptar e caure e damp
nar. Es qstio fort foilla e fort pa
gesiuol e dom fort bestial car co tot
ho dej a fabr q deus es essencia inco
mutable qui nos pot exer m mudar
m millorar m priorar. appar q negu
no deu demandar de ques millora

deus m de ques priuora. Car millorar m priorar no pode caure en du
Edigus me tu am de ques millora
ra nre senyor en saluar tanta psoa
com ha en padis. Empo ja p ayo
no demans p q ls salua. de quis se
gueix q ayta poch te dus demanar
p q ls lexa temptar o dapanar jat sia
q no sen millora de res et oas qnt
donans apes qui be sen seguex q
lom sia temptat. Dicte q aco ueu
ras deus en los seguentz capitols
quat ensepar quats de bons fan a
nos ls temptacions. P tots aqstes co
ses damut dites appar q lo gran pat
e regidor e gobernador general dla um
ustat dels catuers nre senyor deu
lexa temptar los homes p gran sau
ca sua e nobleza e p gran be qui p
pot puenir ala catura sis uol ben
defenssar. p q la catua qnt seueu tem
tar lauors deu hau grua gorg. Car
lauors pot conquer q lo senyor la
qua p dar li gran gardo en padis.
P tal depa setz vacme en lo psm
capitol de sa epistola axi. Omne gau
dju exultate fratres: cu mtemptacio
nes iurias incidritis. Quol aqst es
dir. ffares men aqst esmats q sia tot
lo ure gorg e pter en esta uida quat
ueurets quo son appaladls gras tem
tacions. Vaho es car lauors nos stan
appaladls ls corons e pmissios q deu
ha pmeses als ualents cauallers
qui p la sua amor contrasten e ba
tallen poderosamet qf ls impugna
cios quels nostres enemichs nos te
nen totz temps appaladls:
Capitol. xxv. per que deus solament le
ya al hom esser temptat:

Dus q haue uist co la catua
rational p natua no pot
esser impeccabil e co lo se
por la lexa temptar p greans raho
deffus allegatz en lo xx capitol
da quest libr dica hauem a ueu
ra dla causa final. p q lo nre grua
e sobira mestre nre senyor deu nos
lexa temptar en esta uida. Q statua
q aqsta qstio sia qu com totacada
deffus en lo xx capitol quant digne
p q deus ha fet lom peccabt empo
en care appara mls solucio p q clara
ala qstio lauors moguda e a a
qstia matuya tocada aci. si attens als
seguentz raho. C deus fabr q nre
senyor deu tot sau e tot bo. si uol q
nos siam temptatz. Prima met p
manifestacio dla sua gloria e bontat
de sa misericordia ualor e magnificencia
e aci atre. 1. poch. Esapies q co dit
es stet damut en lo capitol daqst
sego libr. la fi pncipal e pma p q
nre senyor deu fa tot co q fa. es m
ifestacio dla sua excellencia de que
nex dms nos incitacio cordial a fer
e adir e acentdr en tots coses la sua
honor e reuencia. la raho de aqsta
cosa fa attractar longamet en lo qnt
libr quat tractare aquila matia dla
final casualitat de nre deu. P q ajes
p regla general aci q tots temps q
sia feta qstio ja nre senyor deu p q
fa alcua obra. sis uol la qstio aqsta
sia feta en general de tot lo ms sis
uol en spal dalcua catua. La res
posta pncipal es aqsta e pma co es
q la cosa aquila ell fa spalmet e pn
cipalmet p la sua gloria e honor e
reuencia. Car axi deu esser segos
ls leys etnals de incomutabile justi
cia fundada na salmet en la pudi

tat d' impenetrable i inscrutabil a
biç d'a dñunal essència. C p q appi
cant aqsta respost a al nostre pòsit
pensia aci a quata respost a al nos
tre pòsit gloria e laor de deu tor
na en spàt que ell ley temptar lom
en esta p'sent uida car en aco en se
ya la sua gran nobleça e liberali
tat en quat m's uol q lom corre
gue segons sa libertat natal e q
segos aquila lo puxa offendria p
pectat q no uol q hom sia p'uat
da aquila libertat e q nol puxa offen
dr. Com en p'sent n're senyor deu
sobiranament auorresa pectat e
ses p'sies offensas de que pots
ueure co es en ell sobiran a bona
e pacientia en qnt m's ama s'offe
rir tants offensas co los homes
li fan q no qd ho no corregue se
gos son franch arbitre quat es ora
e temps. Paqsta mateixa uia pots
ueure com ell manifesta la sua alta
santia en ordenar lo m'no noblamet
no contrastat q ell sofra pectat
qui es pura desordiacio e corrup
cio de ordiacio bona en lo m'd e en
aqil q fa appar en care co n're sen
yor du s'ofre e p'met pectat mos
tra diuines altes p'fectio's suas segos
q en lo dit capitol es star dessus
ensempat. Cben n're senyor du
leya lom caure quat es temptat o
no si leyca caure uejas co de cotiner
appar la sua justicia quat lo pua d
gr'a e de tota dignitat e gloria el
orden a el diputa apens trebles
ols li dona tan tost. Si tant ses
q nol leyca caure uejas co appareq
tan tost spàt misericordia sua e aqu
da p la qual lom temptat deu es

tots temps appalat de loar lo e de ho
rar lo axi com p'are senyor axi
co ell ho mania ja p lo psalmista dicit
Gra te e honorificabis me. Co es
adre q diu n're senyor al temptat uet
q pot ajudare en ls temptacions tues
e tu p'ups honcar mas axi co a apu
dador teu p q appar uer lo p'met
put co lo senyor leya temptar lom p
honor de simony e p manifestacio
d'a sua gloria. La segona raho e cau
sa final p q lo senyor leya temptar lom
si es p informacio e directio d'a cosa
publica car co la cosa publica se aha
aregut no solament p leys e espolls ans
en care p exemplis de p'sons notable's. Car
diu sent Gregori O sepe plu mouet
exempla q ueeba. Co es q s'om mes
mouet lom exiphs u'is a uul q no
fan pautes. per tal ha ordenat la saus
d' sobira gobernador du. q en lo m'd sic
stats homes temptas formet de grans
incis e p'cas tribulacio's p tal q la his
uictoria sia exip'atoria la cosa pu
blica q axi co aqlls han uigorousamet
pugnat p la amor d' nob' p'ncep e se
yor deu que axi pugnem nos uirtuo
samet p la sua reuencia. P q diu fer
bit q quat deus nos p'posa alcu ho
sant qui ha batallat en ses tribulacio's
e temptacio's uigorousamet p la amor
d' senyor lauors ell nos induery ens a
monesta q nos deue fer semblat com
siam duna mateixa nata ab aqlls ma
teys e ajan un mateix ajudador e par
co es n're senyor deu qui es appalat
de ajudar axi anos co ha ajudat aells
com s'iam axi c'aturs sues e obra d'les
sues mas com fore aqlls. C p aco
diu sent Agusti en j. smo q legim de
moltis martires axi. Solennitatis mar
iriu exortacionis martiriorum suffit ut

imitari no pígeat: ad celebrat delectat. Cuol dñs ayrtat q̄ ls follepm̄tats
dls sants martirs p̄ tal son ordena-
des p̄ la sc̄a mārc eſtleya q̄ los ho-
mens d̄ mō quāt oen dñs ls grās
uictorias q̄ ells han hauds en lus
temptac̄os e passiōs sien animats a
hau ſemblaſt paſtia e uictoria en ls
lures mateixes e q̄ no ſien perofes d̄
reſpeblar p̄ obra q̄ ls lures appales
oreyts q̄ ſla digna de eſſer membra
ehaut en memoria e en reuincia
Cp̄ tal legim en lo ſegō capitol de
thobias axi. hanc temptaciōm pmisit
dns euemre illi. ut poſſis daret exē-
plum patie eiō ſit e ſc̄i job e c̄. Cuol
dir q̄ aq̄sta temptacio la qual deus ſ̄
mes a thobias q̄ fos cech e pobre.
en ſe uycleſa no ḡraſtant q̄ tots
teps fos ſtar ſanct e just. p̄ tal q̄ en
ell e p̄ ell fos dat ex̄iplide paſticia
als eſtauēidors. q̄ axi co aq̄t tots
teps en los ſeus tants grās thaylls.
fua forteſea e paſdia e feu grācias
a deu ab cor alegre e feruent. axi no
en nostres grās trabayls ſiam forte
e paſtiēs e q̄ negua afflictio q̄ aiam
nons puya ſeparar d̄ la temor e a-
mor de nost ſenyor dñ. q̄ pot pefſar
aquata informacio es de tots nosal-
fers en ls nostres temptac̄os quāt grās
com ſon ſtats temptats los sants pa-
res paſſats e co han uegides ls lures
temptac̄os pugnat uituſamet e tots
teps redret la diuinal ajuda. Cet
gran consolacio nos es e fort e gn̄
informacio Car de quina q̄ malicia
o legea o colpa ſiam temptats ayrtat
tot podem ueure qualq un dls ſants
paſſats temptat daq̄ta materya coſa
en lo qual pode apendria co nos de-
jam pugnar e bataylla ab cor

feruet axi co aq̄t q̄ hau bataylla en
hach uictoria. Cp̄ aq̄sta coſa en
ſpal han gran gracia d̄ deu aq̄ts
quis ſaben reguonec queuco en la
ſc̄a ſcriptura en la qual co dñ ſen
Gregori tots aq̄ſtes coſes no ſon po-
ſads a n̄re ex̄iple p̄ n̄re ſenyor deu.
axi co hauē adir quāt plare dls ui-
c̄is e d̄les uituts huānals en los ſe-
guets libros. Caq̄sta es la ſegona
cauſa final p̄ q̄ n̄re ſenyor du lexa
temptar los homens d̄ mō.
Capitol xxv. qui pefia la ſci raho e cauſa
per que deus leva lom temptar:-

Ia tercera raho e cauſa fi-
nal p̄ q̄ n̄re ſenyor deu
lexa temptar lom en esta
p̄ſent uida ſi es p̄ xpi xſit pſonal
dla pſona temptada. Cdeus aſi ſabi
q̄ p̄ les temptac̄os nos acoſguin molts
e notables pſits e bens e ſpalmet los
ſeguets. Lo pm̄ xſit e be ſies queſ
ex̄ata e non ſtaſar perofes ne
ociosos. Deus a huyll tot ſorn q̄ los
homens d̄ mō ſtan uolents ociosos la
qual ociositat ſegos q̄ diu ſent jero-
nīm es pou e incertina de tot peccat.
car co en nos no puya eſſ uitut ſino
ab ſbal ſegos q̄ popa labat yſach
en lo ſeu libri de conteplacio. ſegues
ſe q̄ co q̄ en teſps de ociositat es dns
nos ſia tot uſci e peccat. raho hi
dona ſent bnt ayrtat. car dñ ſi la
caren deſimatera tots teſps pullula
e pdoix e dona coſes carnals e uſis
ſi donch ſo es be caſtigadate exer-
citada p̄ grās temptac̄os e thaylls e a-
fflictios Cp̄ tal lo gran Rector e ex-
citador e pmouedor de tot n̄ro be-
n̄re ſenyor deu. pm̄et q̄ ſiam temptat
de grāns e de forteſ temptac̄os p̄ tal

q tots temps siam occupats e enceses a o
 bres nobles e mitorias e uituses e ls gua
 yem e ls conqueram pugnat ardidament.
 e gretat als enemichs nostres mor
 tales quis enclime ayat com poder a
 fer diuerses peccates e maluestats ptal
 q finalmet nos dapnen. C paco. diu.
 prop libro pmo de uocacio generi
 axi. Ad magna utilitate fiduci maria
et resuata etanciu. Co es adir q a
 agran pfit dls faels xrians. es q dus
 lus haia lexada matia de totz temps
 abatallar. Vahohi assigna leo ppia en
 lo pmo seu q es. xxv. diet. q nlla sif
 sine temptacioni expmetis opa iuu
 tu co es q ls obes virtuosos. nul temps
 no podre esser en nos si donchs no ls
 haue coquerida ab gras trabals en
 les temptacions. Caco es q diu ysach
 abar en lo seu libel de temptacio hon
 diu axi. Que tota cosa qui en nos ha
 ja semblaça de uitut tot es artifici d'
 demoi e gran fictio e no es res de ne
 guna stabilitat m pot haui en nos
 durada si dochs no la haue coqueri
 da ab gras batalls e traballs e afayns
 e contrastos. Car e hom ocios no pot
 eir uirtuos p simateix p q si en uit
 ut uol exer reqr q pnamet sia po
 sat en grua temptacio ab la qual pug
 nat ehauet uictoria es fet uituos.
 e coquer grans riques spirituals segos
 los traballs q ha portats pnamet
 quat ls coqueria. C paco pgaua
 m seyor deu aqui sant hom dauid
 en lo psalm quat deya. Proba me
 dñe et tempta me. Co es adir. Semper
 placet que uills puar e temptar per
 tal q nostiga ocios ans sia tots temps
 ocupat en la batalla dls temptacions.
 p guanyar e conquerir uituts e mits e

gran estamet en gha. Car diu la glo
 sa sobr a qsta paula axi. Or nisi dñs
 temptaret negligentes esse. Cuol dñs
 q a als homes forts e justs es grá
 be demanar adu temptacio. Car si nols
 temptauet tan tots sien ociosos e pdre
 los gras mits e corona q guanye
 p ls temptacions. C pche q alteries
 aci co p experientia ueuras q temptacio
 exercita la persona. la luya de occio
 sitat. vahomet quat la persona ha
 seny e distreccio e quat la temptacio
 ue dla part sinistra. co es q es tenu
 lacio e afayn e garda aci diligetmet
 qual ho fo jame. q quat ueu q pert
 los bens temporals o amichs e pso
 nes cares o quat lom ueu q li uene
 grans pseccios o grans malalties
 q lauors la persona aquila tota nos se
 trega e nos redoescha adeu enos e
 percut de ueura e de reguoneys sima
 tem. e de pesar aqts mals aytals do
 li ueu e q tot no torn ason cor e q
 nos occup en pessar en los remeyys
 q pendrea m q dira. Cert nom pes
 q persona sia almo q aco no faca. o
 si nou fa ja appar q no ha qplimet
 de seny. Cx tal deya dñ de mre sen
 por deu plant en pabola dñ ho tenu
 lat. Q fulgà jn pluia fecit. Co es
 q mre seyor deu en los tbulats e
 temptats fa q los lamps e trons co
 es ls tbulacions e afayns lurs torné
 en pluia. q es en molta bndictio e
 gracia q deus lurs tramet d' cel axi
 spes q la pluia e aco p lo gran q
 cici e afayn q han asofatiz p la ba
 talla de lurs temptacions. Cuejas daco
 manifest eximplé en daum qui en
 temps q deus lo tempta p gras psegu
 ciós en senya acabada uitut de pa

ciència. car Gaul en sempr acabada
ureut en amich seu mortal no uolch
aucure. cō deu lo li agues posat diu
ses uagads en ses mās ne aytampoch
sofari q semey s'addot moris. quāt
lo malahya alta ueu de maledictio
frible e cruel eli gitau publicament
bra e pedes detras ab grās uitupis.
quāt dō fugia a son fill absolon.

Como cessant la temptació e uinent
teps de sa occiositat. seu aucure sal
samet brias leyal uassal seu e boje
li pres se multe falsamet e uile jach
ab ella era li empny. Het quina
differēcia ha ent temps de occiositat
e de temptació. Car en temps de tempta
cio lom bo uiu e obra saviament.
e fa coses fort utuoses e en temps
de occiositat molts son qui lexen
la bonca axi cō aqst e torné grās
peccadors. P q plau al senyor que
totz temps siam en exercici de batalla.
axi cō dit es. p tal q fiscam anec
ligeria e a pena qui es madrastre
de tota uitut. cō diu sent bñ. est
tots temps enteses a fer obis ystia
nes estans p les quals puya guanyar
en padis gran corona. Capítol
xxii. qui pesa altra profita e bene qm p
uenen als homes p les temptacions.

O segon pfit notable qns
fa la temptació. si es q
informa lom aconex
simateix e moltes altres coses qui
li son necessaries de coneix. Cptal
diu lo Ecclasiastich en. xxxviii. capí
tols. Oui no est temptati. q scit. e
demane q sap aqll qui tames no
son temptat. uix q digua q no es
Cptal es gran oradura. disim-

m jutiar dls grās traballs dels
temptats. si donchs nou fan aqlls
quisen son passats. e qn hā hauda
expriēcia. Car diu lo pribi comu.
Cptal cō es q si en nagu has
aceura en spal deus cure mes
a aqll qui ha expriēcia daco q uols
saber o q uols creura. car los al
tres tots plen p deuinavills e p
tal has aquin mateix. Q qui noi
est temptato paucia recognoscit
Euol dir q aqll qui no es estat
temptat en alcua matia poch sap
dla matia aquila. Cptal diu lo
gran trobador Com en Ceruel
q aqll sap dla maca qui es stat
ferit. Legim en la uida de sent
andreu q cō lo dyable li faes de
manar quāt hauia dl cel fins en
la terra. Respos sent andreu. q lo
dyable odeuia mils fabr p tal qnt
ell nera caegut. e no ho era sent
andreu. P que nre senyor deu
uol q siam temptats e pualts e ex
ampats p tal q lauors coneigā
qui som. ne q ualem m quāt de
be ha en nos. m quāt ama deu.
m quāt lo temen. Cptal diu
sent agostí sup psalmu sexagesi
mū. Rec quisq sibi innotescit. msi
qui est temptato. Euol dir q negu no
coneix simateix. sino aqll qui es tem
pat. Cptal lo psalm de. lxii. diu ay
fin pmittit dyabola temptare. q nbi
pdest ut exearis et exercicio pberis.
et qui te nestiebas sic ate ipo m
uemaris. ille. Euol aytat dir
Que ned senyor deu aytant lexa
temptar lo dyable a nos. cō ell ueu
q lexici dla temptació no es necessa
ri e pfitos a mereix corona. Cptal

q̄ p aq̄t c̄cici i pugna tu tropias
 tu mateix et conegues qui dabans
 not conerias mit sabies q̄t eras. O
 deu e quāt homēs son huy en lo mō
 qui han de si gran p̄fūcāo e estimā-
 cō. q̄ sien p̄sona. deuotes espirituales e
 amans deu e temes e q̄ facie gran
 coses p̄ la amor sua. si cas m uēta
 si uēma los quale lo demoi te ahi
 encegats sots ls tenebris de lux p̄fū-
 cō. p̄ tal q̄ meyspan los altr̄s e re-
 puten simatrys molt. Laquests so
 aq̄lls semblats al phariseu d' qual
 dix ihu. x. luch. xduj. Qui p̄sumet
 de si mateix deya q̄ de molt era adu-
 tengut en quāt de deu li uaria q̄
 ell dejunas e faes almoys e oraci-
 ons uolent. mas uet ap̄is la ama-
 gada supbia q̄ ell hauia dms son
 cor daquests coses q̄ faya p̄ deu co
 lo nastraia ahi co asageta de mort
 en la sua aia quāt tan tost en si
 meyspaua e jutiaua lo publica.
 dient q̄ grā grā li hauia deus fey
 ta quāt no era ahi pectador co aq̄ll
 publica qui era alli p̄set dms lo tem-
 ple. Ver co sots pali de hau a du
 granaas lo dyable laiuia tēptat. e ue-
 cut p̄ pectat de supbia. Ayen p̄n huy
 a molts homēs d' mo. car co no sien
 estats tēptats de grās tēptacions no co
 neix si mateix m lux uitut m forçā.
 m lux bona m ualor. Vaho es car nos
 son uists en grās afers. e p̄ acó meys
 phen los altr̄s q̄ deus ha leyat cau-
 re en alscius peccats de q̄ aq̄sto ahi
 ergulloso no son statos tēptats. car
 sii fossen agen fet p̄ior sens comp-
 actio q̄ no han fet aq̄lls q̄ meyspeen.
 los quals meyspats p̄ els son p̄ auē-
 tura a deu. q̄ acceptables e p̄ ell p̄

amars q̄ no so los p̄suptuosos a q̄lls
 quils meyspeen. ahi co nauē diuiss
 exemplis en cascū. estamēt. Capi-
 tol. xviii. qui posa quatre doctrimes en
 servants com deu hom hau compassio-
 da q̄lls que deus lora caure en ḡns p̄cats
 en les tēptacions. Er quet p̄ch q̄ quāt ue-
 ras o oyras q̄ alcū ḡn
 hom sp̄ual o famos es
 caygut en qual que gran pectat e
 leig. que lauors tingues ls doctrynes
 seguets. La p̄ma q̄ faces gran
 arie seyor deu. q̄ ta guardat y se-
 blant cas e q̄ les gracias li faces
 ab robirana hūilitat. e meys preu de
 tu mateix. pessant tots tēps q̄ aq̄sta
 cosa co es q̄ tu no sias ahi caegut co
 aq̄ll es. p̄ sola bona de nre seyor du-
 eno pres de be q̄ en tu sia. Dajat lo
 cor en la paula de set pau qui deya
 sola corintior tēio. q̄ de nos mateix.
 no som bastats acogitar lo menor be
 qui almo sia. m p̄ seguet afer lo-
 oyas deya p̄ma corintior. xvi. q̄ co
 q̄ ell era de be tot ho era p̄ la gracia
 de deu. Ex p̄ seguet uoliens dar
 a entendria de nos mateixs. q̄ si res
 de be ha en nos. tot hi es p̄ la gracia
 e p̄ la media de deu. La segona doc-
 trina es. q̄ p̄sres co forcas tu caygut
 en p̄ior stamēt. q̄ no aq̄ll de quishas
 meyo. si dus te agues leyat tēptat
 de semblat pectat ab ta fort tēpta-
 cio co aq̄ll es stat tēptat. Donchs q̄
 nov sias caegut no es stada bonea
 tua m uitut. mas solamēt bonea d'
 nro seyor du. qui no te ha leyat tēp-
 tar. o sii ha es stada obra d'la sua pre-
 tat. quāt not ha leyat caure en aq̄ll
 pectat. C p̄ensis lauors de qual p̄-
 cat jamez est estat tēptat aguda

mēt en q̄ no sies estat peccat caegut
o notablemet en tacat dins ton cor
e ueritas q̄ no de negū. Donchs q̄ en
aq̄st peccat o en aq̄st no sies tu caegut.
don es e grā d̄ deu sp̄at e no bona
tua negū. p̄ q̄ deus ac̄ sabr. q̄ pla
grān corruptio. q̄ natā huāna ha
aconseguida. p̄ la misia sua original.
axi som tots nascrats en lā atās e en
la carn. q̄ tot axi com una gran
pedra de ḡm. qui cau dalt a tot fo
pes en labic. aytat cō caura pot en
pgont sens q̄ jāms nos aturacia p̄
simateya. axi nra natā corrupta.
quāt es de simateya. tots tēps cau
ria de peccat en peccat e tots temps
de mal en phor. atota legea e ma
cula e culpa sino aytat com la ma
dla sobirana misicordia. d̄l nre sobi
ran pare du nos reten. ens p̄serue
daq̄t caure axi poderos e fort. Que
donchs tu uejas q̄ la dolcor d̄l seymor.
taja p̄ grācia sua sp̄al p̄seruat da
q̄t peccat e d̄l alt. en q̄ forces caegut
si ell noy agues acorragut. cō est
tan uilan e tan orb e ten descone
xent. q̄ tu p̄ axo exalcas tu mateix.
e meyspreus aq̄t. q̄ lo seymor ha le
yat caure e not ḡutes afer grāas
al seymor. p̄ q̄ has reebuda tāta de
misicordia. Certe be enseyas q̄ est
mēbre d̄l cors d̄l diable. qui tots los
dons d̄ deu gitāa mal. e de negun
bon fit jāms no li fa grācias p̄ ta
gran maluestat. Considera donchs
be aq̄sta doctrina segoda. e pensa en
la grā q̄ seymor te fa p̄suat te dls
grāns p̄suat te dls grāns peccats
dls alfer. e haxes pietat p̄ aquells
queus q̄ lo seymor ha leyata ueca.

e p̄gua p̄ ell lo seymor quels p̄do:
els reeba en sā grācia e cobra lin
peccat e p̄suat cordialmet lur fa
ma. axi cō uolrias q̄ fos fet atu
e aconseguiras de nro seymor du
nouella grācia e utut. La tēa
doctrina si es. q̄ p̄ tots tēps p̄rech
nro seymor p̄ aq̄t qui es caegut.
q̄ li placia q̄t nulla conūtir e assi ni
tar plos m̄ts dla sagda passio d̄l
deu glorios fill. Car aco es special o
bra de misicordia. p̄gar deu p̄los
erēas. q̄tis nulla tornaz en uia de
salut e de saluaciō. Pga axi ma
tesy lauors deuotament. p̄ tu ma
teix q̄ placia al seymor q̄ ell te uilla
guardar de semblat cas. e de tota
ofensa sua. La quarta doctrina
es. q̄ null tēps en ton cor not uilles
gloriar. ni uilles hoyz negū quist
laguoteig en sp̄at p̄ cō quāt tu no
est caegut. en semblant peccat cō
lalt. car pus q̄ no est estat peccat.
segueix se q̄ p̄ tal quāt noy est cau
gut. q̄ ja p̄ axo no deus reportar
honor ni ḡlia. axi com no meys.
honor ni ḡlia ni laor. p̄ tal quāt
no est stat uecut en les batayllas.
qui fore ent ystians e moros han
ha. cr. ayms o ms e possem quen
rias stat peccat. en quare deus p̄
sumir si b̄ ystia est. q̄ solamēt ten
ha presuauat la misicordia de nro se
ymor deu e no res de be qui en tu sia.
C̄ axi mateix deus pesar q̄ la rep
taciō daq̄t qui es caegut. es stada
molt po fort q̄ la tua. e q̄ si sembla
a aguesses tu hauda. q̄ axi mateix
fores tu caegut. Cuejas aq̄ que
en cura ari aq̄stes cosegs. lon no
pert res ans guaya. donat al p̄ism

laor. e assi mateix inturpi. q son o
bres de uera justicia. axi co appre
en lo sisen libt quāt place d'a uir
tut de iusticia. e q lauors lom d'ee
gua q axi sia co dit es lom fa gñ
ffaracio en si mateix. q reba nouella
gracia e uirtut de deu. en quāt a
xis meys p. e axis mostra hñll
deuat nro senyor deu. e axi es auo
rable al gysina caegut. estimat be
dell. e amnuat lo peccat daqll. p la
qual hñllitat mery lauors en spal
aqst don. q nro senyor deu lo pser
ua de tot mal cas. en temps de tempta
cio. - Capitol. xxviii. com als uns pre
sufusos e religiosos fan en dñpnatge
lur contra les dites doctemes. -

Ontre aqstas doctemas en
po fan huy molts e mol
tes qui quāt ueen o sa
ben. que alcū o alcūa es caegut
en qualq publich peccat. d' qual
ells no son tocats. decontinet sen le
uen p supia pant fimatexes e ma
tent se auat. e uilificant aqll que
ueen caegut. e reputat lo p depn.
ex axi mala persona q sdí no deia ja
mes apper dauat lui cara. m esser
en luz graya. axi co porchs no deue
esser en copapya de apels. Aqst p
cat regna en diusses manas de ges.
Cpinamet ent los religiosos. car sient
ells alcū cau en qualq norabt peccat
e maifest. daquauat aqll tots temps
sera reputat p tots los altres p mal
uat. e p in corregibl e p enemig e
p publich e p ribalt abominable. Cia
jatsia q la regla de dret pos. q seml
malo. semp psumit mal. co es q ho
qui una uagada es trobat mal. p tot
temps es psumit esp mal. Cmpos aco es
en for judicial e publich segons lo

qual deuen apuar. q iusta cosa es e
santa. q hom qui haia peccat sia be
punt. segos los canos. e segos les leys
juri dicas iustitudes p los pares.
Cmpos en for secret. segos lo qual jut
ja deu los homes dms en lurs oficinas.
no es la dita regla ua. m la deu ho
puar secretament dms fimatexes. car
faria ho q charitat mal estimat d'
gysme. Lans aqll qui deu tem. deu
peccat q nro senyor pot fer. e fa so
uyn axi q apys q alcū cau. aqll ma
teix puxes se leua. es luya de peccat.
e es p molt millor q no fo dabans.
axi co ex psumet o posa sent agusti
de mo seny sent. p. en lo. xiiij. libz
dla ciuitat de deu. en lo. xiiij. capitol.
dient q mdseny seny sent. p. molt
millor son apys q hach plorat p la ne
gacio de ihu. y. q no son ans q caegut
en lo dit peccat. axi mateix son de
dauid. e de sancta. vij. magdalena. Pa
ho es car segos q posa a qui mateix
sent agusti. lo caure en peccat mai
fest. molts uagads torna a gca pfit
daqlls qui caen. car uiuēne tots temps
pus hñlls e pus attens a tota lui
uida. C es axi car co diu sent pau
ad Romaos. vij. diligebis deum oia
cooperat in bonu. Co es q aqlls qui
teme deu totes coses lurs torna en be
co es q peccat e caure en diusses mals.
tot lus es occasio de be. e majormet
quāt aqlls qui axi caen sençamet e
integra regonece. e playe lui defalli
met el qesse hñllmet la on deuen.
C son fa mre senyor deu q la gran
uergoya daqlls qui axi meyspan. ua
len mes sens compacio. e son adeu po
plasets q no aquells q no ha peccat
C aco uol dir lo senyor quāt diu oya
hei dicesimo. Sic fiuit nouissim
pm. e pm nouissim. C uol dir q
p aqsta una appar q los darrers son
uagades pmers e los primers son

dantes. Guarda als majors fants d'pa-
dis e uenias q m ha q fore grans pec-
cadores en esta uida e empo y la gran
estima q faeren de lurs peccats molt
senyor deu los ha fort exalcats. Neffa
en dauid co fo gran peccador e trent
Emper puy son d's majors amicis e
friuents de deu qui hanc fore e fos
mes q alt y diu honrat. Car co fo
estat uill e carnal emper puy son y
deu exalcat e dotat y don de sangu-
lar xphia o y spal gracia hach gusta-
mers e arrapaments celestials ta ex-
cessius q puenta negu d's altres p-
fetas nov ates jame e y tal es apel-
lat en la glosa d' psalmu en lo come-
camet. Eximia xphaz co es lo po alt
d's pfectas e com fos stat terrible home-
yer e cruel. Emper y ell feu ned seymor
deu tanta de misericordia a molt q
tots los seus successors fore supotats
en lurs misias e peccats. y amor de da-
uid. aixi co appar en diuersos lochs en
los librs d's Reys. Guarda aixi ma-
teix sent paul cruel persecuidor de tot
xpiianista. uelte posat puy en lo
major stamet d'a Santa Esglèya co
es en greau apostolical al qual jame
no puch sent steua qui jam no pse-
guila Santa Esglèya ans son lo pri-
mer martir qui mori y amor de ihu
x e en la mort d' qual son gesent mo-
rey sent pau regons que legim ac-
tuu. vui. dia qual cosa en spal diu
sent Gregori en los seus moralis que
es aixi marauelosa q tots los temaus
intiadors dels ostiecas dls altres deu/
rie aq pessar e tembra los amagats
puy de ned seymor deu. Det aixi
mateix sent p. qui renega ihu y. res-
uagads la qual cosa no facer los al-
fis apostols emper uelte posat cap
sobr tots los altres apostols e deyebis
e aps lo saluador fet cap de tota la fe
mare Esglèya. Det aixi mateix aquell
la Santa oj. magdalena. fembra peccat

dora e p peccats plo quals jam no p-
ca senta lucia m senta agatha m axi
axi dels altres molts scas uiges Em-
per de negua alt no legim tanta exul-
tado de spit m tant grans eleuacions
de spit en los goigs celestials. com se
da questa beneyta. clà seca esgleya de
fer la sposa en altius honoris ecclias-
tis. a tots ls altres uiges. Det doctis
co es cosa fort pillosa meyspar actis
qui caen e reputar simates aixi co se-
ye los maluars phariseos als quals
dix ihu yst. oyathi. xxij. q los publi-
cans e ls fembres publicis entrari
abans en lo Regna d' deu q no facer
ells. Caco y la gran p'supcio desima-
teys qui regnaua en ells e y los grans
meyspres ques feix daqles qui pec-
caue los quals peccats desplaen a
deu ms q los peccats dels fembres
publicis. Cadonar nos dentedre
tot acc legim d' fill de deu q sonsta-
ua ab los publicas e peccadors e ree-
bia lurs couits e empo comuamet
picaua q los phariseos p'supciuosos
qui contra los publicas e peccadors
rimuraue. Entre encara eximphi
q lo seymor y la sua dignacio tira as-
si e illuina la ladre en la creu el sal-
ua e leya pde Cayfas sobira bisbe
no obstant q enseyanua gran zel
dasa ley dauat tot lo poble. Donchys
y aqto eximphis apn de humiliar
tu materi e de no meyspar negu ue-
cut en ses temptacions p tal q deu not
leix caure en ls temptacions tues n't
haja puy a d'apnar quat saluara
aqlls q tu hara c'depnas:-

Capitol xxi. co alcuns altres fan qui
mateix a gran lur d'apnacio contra les
dites doctimas:-

Avebaras encara q̄ n̄f l's
 dites doctimes fan als
 uns homes r dones. q̄
 fiants e p̄sumets de lur castedar. qui
 quāt hoen o ueen una altra persona.
 qui sia difamada de qualq uiltaties
 cupe e gire la cara dalt part. torce
 ls mas e gire los huylls al cel edant
 Odeu e co pots soferir aq̄st o aq̄sta.
 e fan tants de esdemetas e de otres
 de meys p̄us. q̄ par q̄ ells o ellis sien
 de nata angelical. els altos sien uils
 porches o ja dāpnats en infern. Oyas
 guarda aixi caytiu o caytua. q̄ aytal
 coses fas. e digus me quals son p̄nos
 peccats o los sp̄uals o los carnals.
 éta cosa es segos q̄ dien los sants.
 q̄ los sp̄uals son p̄nos sen tota cop
 aciōt dejes tu aq̄ donchs. co p̄ aq̄st
 aytal meyspreu. ensenyas claramet
 q̄ no coneys tu mateix m̄ te fragili
 tat. ans te glorieies d̄l don de deur q̄
 ta presuauat daq̄t pectat. en q̄ ha le
 yat caure aq̄st que tu meyspas e aixi
 com agrān falsari e com agrān la
 dra aribuerys atu mateix lo dō e
 gracia q̄ deus ta fet el tols al sevor
 de q̄ es uegut. Ap̄esa aixi co fas gn̄
 recuēcia a deu. r gran desconexē
 ca. quāt te p̄ns la sua honor. clā do
 has a tu mateix. Ap̄es ensenyas que
 Et d̄ms tu mateix. plen de grā supbi.
 q̄ es pectat a deu fort abhomiable.
 en quāt te peas daco de quet deuria
 hūiliar. Car d̄l don rehebut. e d̄l ml
 us q̄ tun fas. a gran juhy e a fort
 street pas nauras aretra cōpta el
 dia de te mort. Ap̄es fas gran p̄
 supcio e q̄t ua justicia. en quant jut
 gas e meyspas ton p̄ysmela ualor
 d̄l qual sap deu e no tu. Que sap tu
 deus q̄ ha obrat. m̄ q̄ obra d̄ms la sua
 mā. depuys q̄t a pectat p̄ueta mes
 de ḡia ha posada d̄ ḡetto. e de uitut

en aq̄t subtosamet q̄ no ha en tu m̄fa
 ra p̄ null temps. Donchs p̄ q̄ no meys
 pas tu mateix aixi immuda p̄ fāts pec
 cats sp̄ituials dls quals es cert q̄ son
 en tu e meyspas aq̄t p̄ lo pectat car
 nal qui es menor e menor d̄l qual no
 sap q̄ no sia p̄gat. e net donet uigars
 q̄ faces poch pectat. Encare mes usur
 paz a m̄e sevor deu. son xpi offici e
 es putiar ls fectas ḡstias dls altres
 e levar la tua aixi immuda. qui es ple
 na de tat leig c̄rm e pectat. Dies
 donchs lo ḡeyll d̄l teu cap e sevor
 ihuy e ueras q̄t ḡeylla orathi. Du
 ypocita eige p̄mo trabe ab celo tuo
 e postea cīcias festuca ab celo fris
 tuo. Quol dir ayat. o ypocyst tu q̄
 aixi jutges ton p̄ysma gitā p̄mamet
 la biga d̄l teu huyll. co es la mala
 estimaciōt q̄ has de to feire. gitala p̄
 mexamet de to cor. hi gitā aixi mateix
 los altres peccats grāns sp̄ituials qui
 en tu regne e p̄uys gitaras la busca
 d̄l huyll de to feire. Co es q̄ lauors
 quāt tu hauras aixi conegut. e mu
 dat tu mateix lauors poras no pas
 jutgar mas fratnalmet corregir los
 impts defallimets d̄ to feire. Deus
 saber q̄ aq̄sts malestruchs qui tene
 aytal uida de putiar los altres dls pec
 cats menors. e no ueen los lurs qui
 son majors. son uuy en lo m̄o sic
 cessors daq̄ts mals phariseus q̄ lo se
 por tan fort auocria. e otra los quals
 largamet e comiuamet p̄ycaua. aixi
 co appar p̄ tot lo Cuaglianahormet
 orathi. quinto. sexto. septio. xv. xxii.
 aq̄sts q̄ huy une qui fo daq̄la secta
 romasos. fan tot aixi co aq̄sts feyen
 car aixi co aq̄sts se reputauē p̄ muds.
 e p̄ sants p̄ alsius dejunis e cerimo
 mas de pocha ualor q̄ fayen defora
 e quāt no feye los peccats manifesta
 met. ms daue aspectats carnals. m̄

apñichs mals. empo de fer eren priors
 quāt q los altres en en els regnauē los pec.
 cats amagats e spuials qui damunt so
 dits despis fā tot. Got axi aqsts re
 putē smatres. palcunas cecimoniās
 q fan forans e ypocritals. m̄s q spi
 tuals e p tal quāt deus los p̄fua dals
 cuns mals pbñichs carnals o de mal
 exiph leuense entat dms smatres.
 q̄s p̄son q̄ solamēt ell̄s e aq̄ls quils
 seguent sien en una d̄ saluaciō e els
 altres qui dels nos alte tots los tenen
 p perduts. Aquests ueuras homēs
 exgullosoſ. si un poch de meyſp̄ lus
 fas. els trobaras m̄ pastiers atota i/
 nuria e ueuras q̄ quolen esse m̄s ho
 rats q̄ altres. e ueuras q̄ son los ma
 jors m̄murdors d̄ m̄. sots specia
 d̄ zel de deu. trobar los has peroses.
 golaſcas a lir uida. q̄ amuides tro
 baras pa m̄ in ne uñada q̄ bone lus
 sia. Aquests son ueyll de peccat e de
 tota m̄mudicia. Edquests parla fa
 lamo p̄ubloꝝ t̄cēſimo on diu ap̄i.
 Est genacio q̄ sibi m̄uda uidetur. e
 no est tota aſordibꝝ ſuꝝ. Quol dir
 q̄ alcuna genacio de gens hi ha. aquí ap
 par q̄ ſia neta e m̄uda. empo no es axi
 Car en quāt cuyaſa eſſ neta. appaſ q̄
 no es p̄gada de sos peccats. m̄ de ſes
 legeas e malicias. car aſodar eſſe
 net e m̄ude argumēt es de grā cegue
 dat de ḡſia en aq̄l q̄ ſo cuyaſa. com di
 gua la ſc̄a ſc̄ptura p̄ubloꝝ dicesimo
 Ouis pot dire m̄uduz e coe meu. Co
 es qui pot dir q̄ lo meu cor ſia net m̄
 bell et no negū qui intat uilla diu.
 Car co diu ſent iohā. pma iohāmis
 pmo. Si diem q̄ no ajan peccat. ue
 xitat no es en nos. ans ſom enganats
 en n̄ra p̄pia estimaciō. Null ſeps doch
 no p̄rometras de tu mateſa q̄ ſies net.
 ojas tin la pa ſaga uia. el a p̄g ūtu
 ſa e p̄fitosa la q̄l es aq̄ta. Que tots

ſeps te tinges y peccador e els altres p
 bons. si donchs clara cindēcia y lurs
 grans peccats not forcaue y creure lo
 ſr. Cueias co lo ſaluador dona a en
 tendre a aq̄ts aytals phariseus e a
 lurs mals ſucessores q̄ durata ſinga
 laſi d̄ m̄ p̄ evā d̄s elets. q̄ ja m̄s
 no putie los altres m̄ encara aq̄ts q̄
 tenie y peccadors. Cueies co lo hemig
 ne ſeyor lurs demoſtra q̄ los peccat
 dors aq̄lls. qui els meyſp̄e auagads.
 ſon milors q̄ no els quils rutge els o
 dāpne. Carte be en aq̄t eximph. Ga
 pias q̄ ayi co legi luche d̄v. capitlo
 Sm̄d lebros hom ſolēpna comunda
 ihu y. C co miu. q̄ maria magdalena
 tocava los peq̄ de ihu y. e q̄ lo ſeyor ſe
 lexaua tocar a ella. no ſolamēt putia
 la fembra de peccat. ans putia ihu y y
 ignorācia el meyſp̄a dīſ dms ſima
 ter axi. Aq̄t hom ſi fos p̄pia. ell co
 nega q̄ la fembra quill toca es pecca
 dora. e lauors nos lexara tocar a ella.
 Alla qual repuada cogitacio e juhy
 tohari. respos lo ſobirā mēſ. e ua
 lum de tota cindēcia n̄re cap ihu y.
 e p̄pial la pabola de dos deutors. la
 1. d̄s quils dema a. 1. logrez Cinches
 d̄s. e l'altra Cinquante e lo logrez
 ueent q̄ nol podie pagar. donals a
 casci. Clauors demanda li. qual da
 q̄lls dos deutors amaua m̄s lo dit
 lo grer. e Sm̄o respos q̄ aq̄t aquí
 mes hearia dat. co es a aq̄t aquí ha
 uia leyats los. D. d̄s. Com lo ſeyor
 aquas la respoſta de Sm̄o. da q̄lla
 mateſa respoſta ſeu q̄ lo dit Sm̄o
 phariseu alſus argumēts aytals en
 uitut. jaſta q̄ l's pauls ſien diuſſes
 C p̄mamēt. li p̄ua q̄ la fembra ama
 ua m̄s ihu y. que no faia lo dit Sm̄o
 ſenyet aytal raho en ſuma. Tu ha
 dit q̄ aq̄t ama m̄s aq̄ ha m̄s leyat.
 Com doch ſegos ton juhy. la femb

aqsta sia major peccadora q̄ tu e yo
 baha leysats los peccats a tu e a ella.
 Seguey se q̄ mes ama mi ella q̄ no fa
 tu C que axi fos defet. q̄ la sembra
 amas mes lo seymor q̄ no feya lo dit
 Smo. Aixi pua lo Saluador p̄ diuiss
 sonys q̄ la dita sembra nauja dats.
 Car ella hauia refrescat lo p̄cios cap
 d' Saluador ab sos p̄cios orgüets.
 e li hauia lauats los sants per seus.
 ab los sues lagims e besats continuamē
 ab gran reuencia gitada en tra per
 hñitat. demanat reuontmet p̄do e
 uema d'sos mals passats. dñas quals
 coses no hauia feta lo phariseu negua.
 Aixi co li dix lo seymor aquí mateix. E p̄
 tal oylo aq̄ mateix lo seymor q̄ molts
 peccats eren leysats ala sembra aquila.
 p̄ tal cant molt auja amat p̄ aquila
 raho se segina. q̄ la sembra aquila e
 re molt millor e pus netra e pa mud
 q̄ no era lo dit Smo. Car co aquila q̄
 mes ama deu. sia millor e p̄ oseguet
 pa net. Aixi co hauē ensenyat p̄ ques segua
 q̄ la sembra era millor e pus netra e
 pus muda q̄ no lo dit phariseu q̄ la
 iutiaua d' peccat. Edaqsta conclusio
 appria e podia claramē apparer al
 dit phariseu. q̄uita era la sua malicia
 e prauitati q̄ iutiaua p̄ peccadora la
 dona aquila qin era sca e iusta. C en
 care p̄ aco h podia apparer q̄uita e
 ra la sua ceguerat. q̄ no coneria so
 iuhys foill e temari. q̄ temia en son cor
 q̄tia la sca dona q̄ era son p̄ysine e
 reputacion simater mude e net. qin
 peccaua q̄t lo Saluador e q̄t la sca
 dona iutiat la. i. el alf de diuiss
 iuhys fort falques e temaris e sobr
 to lo retia digna de gran pena en

quāt p̄ se dolentia p̄sumia de iutiar.
 e de meyspar lo fill de deu sauesa e
 ter nal de deu lo pat. ex blasphemar at
 ell. imponet li taca e daffallimet de
 ignoracia. P q̄ li poch dir molt co
 uemetmet lo Saluador co q̄ pot huy
 dir acastu qui iutia lalz p̄ iuhys tem
 aui e p̄suptuos. repnēt se temiat
 en aqsta manā. Capitول. xxvii co
 pot esser reytes quesu daqta qin jutge
 los temptats e uencuta de meyspreen.

O ipocrit cech e orat temā
 ri e p̄suptuos obri los huy
 dolet. abic de peccats. doce
 ble d' dyable. Responz e digus mispa
 ble bestia e qui ta tu ensenvat tolre
 al teu cador co q̄ aell sol se ptany. Aixi
 co es q̄ ell tot sol sia jutie de cascua ci
 encia e tu incensat e foill. p̄ somys
 de usurpar al teu deu son p̄pi offici. o
 co es be digne q̄ depsent te gitas en
 inferni ab aq̄uis qui enpudici de lux
 deu e seymor. p̄ somere de iutiar lurs p̄
 ysme e de codepnar co q̄ no sabeo co
 q̄ den aquia e scifica. con no pecbs
 caytiu q̄ sp̄it de blasphemata encegat
 no sents que segeta de supbia ta feut
 en lo cor etha naſcat mortalmet etol
 ta la iuda. Deias mesqui q̄ has fer.
 iutiaua has la persona p̄ peccadora. q̄
 dñ ha sanctificada. la iusta aia has
 reguada. p̄ la qual cosa es caegut en
 prior peccat. car co dit es lo fill d' du
 has blasphemat. uet aquata error ta
 aportat ton p̄cat. Ta hom infernal
 e co no p̄essauera. q̄ vo puch en. i. mo
 met fer lo cor d' ho peccador just.
 e q̄ null feys no done repulsa a pec
 cador. qui a mi aja recorregut e co
 no guardes la hñitat e strictio e
 lagimes daqsta sembra. p̄ les quals

mey que sia exoyda. e de tot peccat d'
 l'urada e posade en major gracia mia
 q' no tu no saps q' aquell qui mes se hui
 lia dauat mi. aquell pos yo en major
 stamet. **D**ochs guarda quina huihita.
 quis plors quins actes tan utiuosds fa
 aqsta fembra continuamet. los q'ls
 tu no faries p'res. Car cadena dar/
 guyll te te ligat e p's et ha exorbat.
 e sapias que quat be fayst hanchz.
 no son am tan plasent. co es la g'n
 huihita e cõrectio q' yo ueig de p'ser
 en aqsta fembra. gira donchs los
 huylls en uers tu matery. no hajes
 cura dls altres. fins q' tu fias sanat
 de tata leja plaga. qt ha feta ton
 peccat e p'ga aquella sancta dona. e
 iusta persona. q' tu has en to cor iut/
 jada p' peccadora e p' maledicida q'
 pch p' tu. q' ls tues maculas q' no
 ueghe sien lauads o releuads e q' lo
 senyor p' amor della te uilla p'doz
 et uilla posar finalmet en gloria.
 als pes daqlla q' has reputada p'i
 digna d' regnere q' has meysphad
 com a cosa fort uil. con empo ella
 sia uexell d' g'rea e hitaco d' sant spit.
 en la qual obrara deg encara tants
 gras marauilles. q' tots temps plara
 to lo mo della axi con despit de iuda
 p'seta e de persona elata e de gran sen/
 tada. **E**ben poch dit puyus aquella
 seca dona oyagdalena al dit phariseu
 xpi. Simo plagus al meu semyor q'
 iat lexas ell caure en ta temptacio.
 axi co mi leya caure en la m'a p'tal
 q' fosset conegut. et fosset meynsp
 at e uifificat. als pes d' rey de gloria
 axi co yo son dauat tu. Car lauors
 nol agueres blaſfematz. axi co has
 ar a'm' aguers iuriads p' lo g'rar
 ls obis altres. merauelloses q' ha

obrads dms lo meu cor q' no so vicioso
 axi co tu has dit. dñs son axi grans
 que man tota girada e mudada en
 alf. en han axi ligada ab la sua amor.
 q' tots temps sera e son inflada e arde
 a pur lo leyalmet e aseguir lo en mort
 e en uida sens tot defallimet.

Capitol xvi. cõ la temptacio nos doa
 conexeca de nostra fortalea e quat teme
 e amam deu:—

Ter tots ls coses damunt dits
 apar. co es gran p'sit e g'n
 be aqst segon p'sit. ques
 fa la temptacio. co es quant nos
 dona conexeca ³ de nostra miseria
 e de nost pocha ualor e pocha uirtut
 Car sapias p' cert. q' si lom no es tem/
 tat sobr alcu uici o peccat. q' ayta
 no pot conegre utut mi sa xpa bona.
 mi quat ama mi tem deu. **P**raho dia
 qual cosa nos tempta molts uagades
 me semyor deu. co es p' tal q' ha p'm
 conexeca de nosaltres matrys. **C**aco
 uoch dit moyses en lo libz q' saplla de
 Deonomiq. en lo xvi capitol quat dix
 xpi. Temptat uos deg nost. ut pala/
 fiat. ut diligatis eu ul' no. **C**uol
 dit axi. Que p' tal nos leya temptar
 me semyor deu q' nos conegre ja quat
 ama deu mi quat no. Car si lom a/
 ma deu feruemet. null temps no cau/
 ria en la temptacio. car la amor d' se/
 yor lo faria batallaz cont la tempta/
 cio fins ala mort. **C**p' tal deixa sent
 pau ad Romaos. vij. Quis nos sep/
 abit adharitate xpi. Co es qual cosa
 es quis pogues separ d'la amor de
 ihu. p' quanq' digues q' no negua
 Car tanta era la amor ab q' amava
 ihu. p' q' abans se layara morir et
 omilia uagades lo jorn q' si ell en ses
 temptacions g'sentis. a q' petit peccat.

qui separas d' seyr. Cui canticoz. dñs.
 diu axi. Sala amo. q fortis est ut mod
 dilectio. Cuol dir q la amor q hom
 ha deu salom axi fort q mort et tota
 pena ne soferia uolent. oys nou pot
 dir axi. i. peccador mesquin lo quall
 tota temptacio q uingule separa de nro
 semper deu. axi co dehyu ihu p'st luch.
 dñs. dalsus quat dix q ad tps credit.
 et i tps temptationis recedunt. Cuolch
 dir q alzus mha q ans q sien temptar.
 pmere q si cas se uela que ells fosser
 aspirats daytal peccat o daytal o qn
 fosse en la auynetea q ells forte fons
 ala mort facie e dicte meueylls. Cm
 po quat ue lo tps dla temptacio tan
 tost se pteze daq dposit e caen en lo
 peccat de q son temptatz. Vaho ne doa
 lo salvador aquij mater p q calze. e
 diu q ptal quat son axi co asembra
 dura sens raylls enseyans expiencia
 q la sombradura quat no ha ferme
 raylls si ue un poch de uet tan tost
 cau en tca. Clia es axi q ls nostres
 raylls ls qles nos ferme ens fan forte.
 son pncipalmet temor e amor sincera
 a deu. segos q diu sent Gregori. uj
 net donchs la temptacio tan tost co
 lom se uen caegut lauors h dona
 a entendra nre semper. ja ell quant
 amaua deu. m quina gsta ha. m
 quata bona m uitut en simatem.
 P q en spal te guarda tots tps en
 tes temptationis d confiar en ta uitut.
 e de psum de tu mater. Caz sapi
 as q en spal ueuras q leya deus cau
 re aqlls qui psonex massia de sima
 tps e quels es major gsisio q lo se
 yor p gran dispessacio sua. los leya
 caure souin pus leig qlls alzus en a
 ll uici e peccat de ques tempe p p
 segurs e de ques feyen pus esquic

ptal q sien pa fusida e q mls conegue
 qui son m quat de be ha en ells. Puch
 te dir ab sana ofidetia q he uita pda
 d' pposit. e fermecat dla qual ofanca
 ofaua tant sbz alcus pnts uertuo
 sos e obes meuollores en q ell uina q
 yo pess q abas se leyas martirizar
 e leyas tot lo mo pdre q no q la dita p
 sona se desmas de deu m ques leyas
 caure jans jatlla q sbz los dits pnts
 e obes sos temptada e puys apiz d tps.
 iju la dita persona axi lejanet uegud
 ameyos. e axi caeguda en ses temptationis
 e grada plo hri als uicis e peccata re
 pugnatz ala prima uida q creu q
 no fos almo leya m turpitut m mal
 uestat q la dita persona no comeses o
 tra se pma uia. n agus loch m tps.
 o auynetea e pens e cuyt fabr q a
 tots aqlls mals e casos la aporta p
 cat de psum psum e de reputacio de si
 mater e pocha conexica de sa gsta e
 gran mspu daq q psumma esser
 tacats dels uicis en los quals de la
 leya puys caure. P que ptal ques
 conexa nos leya temptar lo semper
 de diuerses peccatz. axi co dit es ens
 timet diuerses tribucios e psecucios.
 e afays. ptal q conegia nostra pocha
 fortalea e uitut. q haue en nos ma
 brys. Caco haue judicu tcio honhas
 axi. he fut gentz quas rehqt dns.
 ut phis eruditet istem. Cuol dir
 q nre semper deu. ptal leya diuerses
 phalisteo axi com amoreus e jebu
 seus romadra chitar ent los fills
 d isel. ptal q quat los dits fills d isel
 de conexio deu lauors nost semper
 deu los affigia ells pseguna pma da
 qlls phalisteo e apilz tornaua de fet
 finalmet ei conexica sua e desimate
 ps. Caz quat aqlls los catiuauic ells
 psegui e poderosamet lauors recor
 rien a deu e reguonayte lui defall

mēt donat lus samblats tñulacions
C p tal dix daud en lo psalm. Cum
occideret eos: q̄rebāt eū. Cuol dir q̄
co nōst sepor los ysegina ellis ateyia.
l auors lo c̄quauē ch. pñne. p q̄ appar
q̄ fort lus era pñtosa aytal temptatio
quils aportaua coneyēca d̄ deu e des
mateys:- Capitول xxix. qui declara
que negun hom quaix nos coney:-

E si paltra cosa no dauia lom
just desiar esser temptat. sino
p aquila uia tota sola q̄ dix
es. co es quat la temptatio la porta en co
nexēca d̄la pietat de deu. e d̄la sua pñ
nal e pña misia. solamēt aquila seria
sufficient raho de amar e de desiar esp
temptat totz tēps. Car q̄ dñ te saul ue
ias e pñ te guarda p tot lo mō. qual
psona trobaras q̄ no pech e no falles
cha mes en aquil article. q̄ en negu
altra. Car no ha amuīds hom al mō
quis conequa. C p tal mōsey sent ag
ti. en los seus soliloquins plant adeu fa
aytal oracio. Señor meu placiēt que
dons coneyēca de tu e d̄m mateys. e
dñ ap̄s q̄ aquesta oracio es bastant
al ho. Car q̄ hauna coneyēca de deu. e
d̄la sua gran bonea e pietat e miseric
dia q̄ mostria tot jorn en nos altres. e a
xi dels sues altres pfectios. e coneria
quata es la mea misia e dolentia e fa
uolrat en nos. e desconeyēca en uers
lo pare celestial. p aquila coneyēca se
reduiria d̄ totz pñrs a deu. e s̄ lupa
ria d̄ tot peccat. C es axi segos q̄ po
sa hugo en lo fc. libz d̄la aia en lo
vñ. capitول q̄ primamēt lom deu haū
coneyēca de si mateys. e daco q̄ ueue
sent dñs si ans q̄ ueja deu. e ls coses
amagads. e la ors dñu q̄ lom se co
ney. co pessa en la institut dls mals

q̄ ha comeses en tp̄ms passat. e q̄nt
pensa co dep̄sent es lo mal corregit.
e co ueu a huyll q̄ ayi mal fa apres
en les deuendor. pessant ala uida en
q̄ dep̄sent uiu. Per q̄ dñ aq̄ sent a
gush. q̄ aq̄st aytal deu diligēment
e optimia pessa, en lo gran juy d̄ deu.
q̄ sp̄era en sa pña mort. quis cuya
e q̄ p aco esmen caucom simateys. e
trabayll q̄ aq̄st pñida daco q̄ ha per
dit. p q̄ deua sef. Crisostom en lo li
bt de cimbulo. q̄ aquila es la pñma co
sa q̄ fa aq̄t qui ha desig de esp sau
co es q̄ uesa e regonega simateys tot
dñs q̄ es. m̄ con uiu m̄ q̄ pensa m̄
q̄ fa m̄ q̄ dñu m̄ ab q̄ hñta. m̄ don ue
e hon u. m̄ q̄ h̄ es occasio d̄ peccat.
m̄ co sen poca esp̄atxademet luyar
sens tota triga. C dñu sent. bñ. pmo
ne tricesimo sept̄o sup̄ caticia. que
coneyēca d̄ hom es axi necessaria.
aca sciu q̄ sens aquila nos salua. O
donchs dñu sent agusti en lo. x. libz
dels sues ofessios. q̄ pñsta al ho fabr
lo cos dels steles. e la disposicio dls cel.
ela distacia dels tres. e los regnes d̄l
mō e la uitut dels heros e planetos. si
no sap simateys m̄ sa uirtut m̄ son
peccat m̄ son estamēt. Com en po lo
sobira uicie nre sepor deu. dels da
munt dites coses no demā negu en la
mort. sino solamēt desmateys e da sa
cosidēcia. p q̄ dñu sent jeroni. sobr
aquila paul de sef oyathu capitol. vñ.
Oj uides festuca i celo fr̄is tui. C dñu
axi. Dix alijs ab hoc uicio juellur
alienos. qz unaçs pñs fauēs aliena
facile rep̄hedit. sumes auctoritatem
arguedis sine expro sue emedaciois.
h ill. Cuol dir ayfat. Que amuīds
trobaras negu sens aq̄st mal uici. co
es q̄ casdu no fauoreig simateys e ses
obis. e q̄ no lñ lou els preu. e q̄ no

F que am uide. id; e peny, començ a metat

meys p^r la obis e la uida dls altres p
 sumer repedra los peccats dls altres.
 sens q^{uo} corregira jam^s los se^r. la qⁱ
 cosa e gran misia e gran ceguerat.
 p^r qⁱ fa mest qⁱ lom quis uol coneg^r.
 primanet tanch los huylls als de
 fallimets dls altres e qⁱ no pens en ne
 g^u ben qⁱ haia mas en lo be qⁱ li de
 fall e en los gr^{as} uicis en qⁱ pseua.
 e qⁱ jams no opa uolet la guoters m
 psons qu^u loen. Car aq^s tolen ala
 persona lo dret juy d^ra ofcia e d^ra ra
 ho en uers simateix e fa mest que
 sobr aytal cogitacio e exanimacio de
 simateix p^rnga ho hora etia temps en
 guisa qⁱ tot dia a^rnga ho hora etia
 e temps en guisa qⁱ tot dia a^renga qⁱ
 ho queu^r asab^r de simateix en alt
 man^a passa lo temps impceptiblament
 e p^rn ne al ho axi co aq^s qⁱ ha molt
 de temps dormit fortmet. qui quat se
 despta p^rres qⁱ sia encara mati e tro
 ba qⁱ tot lo dia es passat e no ha p^ru^r
 temps de fer res qⁱ afer res qⁱ afer agus.
 axi lom qⁱ no dona temps sobr la exa
 m^a de se uida. passa. i. amp. e. x.
 e. xx. tots temps empexet dema ho fer
 e p^ruys lal^r e axi de poch en poch ue
 lamort e lauors uolria ho fer e no
 pot car no plau a deu qui faces la
 uors. p^rus nou has fet quat ell ten
 donaua auineta. Donchs aixs pre
 tat de tu mateix e p^rn temps e hores
 molts e diusses e lochs secrets esp
 ats e spayies spirituals ab qⁱ puxes
 entrar dms tu mateix e coneg^r qui
 est. m^r quat temps has pdut m^r en qⁱ
 p^rill ujo. Car com dixerem los philo
 sofs cert aq^sta es ua philosofia e
 no altera qⁱ lom s. pia simateix cone
 x^r. p^r qⁱ dnu Genetcha en lo seu tr^r

libr de frach arbitre qⁱ Sicut tots tpm^s
 ala si d^r dia p^rraua qui uici haia
 aq^s dia correget. qⁱ haia fet de be o
 si aq^s be qⁱ fet haia era fet repl^r
 sibilament o quoy faya esmanar. C^r tal
 es bona doctrina a tot estia qⁱ ans qⁱ
 uaia dormir ala mit digua a espau
 e deuotament la confessio genial qⁱ dnu
 al comecament d^ra missa qⁱ almeyz la
 uors aia memoria dls peccats qⁱ fets
 ha en lo dia qⁱ es lauors passat e qn
 haia qualq^r desplex e dolor e haja oc
 casio de pesar hi lauors. p^r tal quel
 corregetha e act h pot esp occasio
 e encara molt ajudar a uenir act
 nexeca desi mateix. — Capitول. xxx.
 com la nostra malicia empatxa quela
 temptacio nons dona aconixer auega
 de nos mateyx: —

O ag poria dir aci alc^r p^riu^r
 tuos o ignorat lo p^rfit aq^s
 quies fa temptacio cant nos
 dona conexca de nos metrys edira
 ari. yo no ueig qⁱ temptacio don ane
 g^u conexca de simateix. Car ueig
 qⁱ no treballant qⁱ tots dies sia en tem
 pacios diusses neg^u no es quis cone
 gue e possem qⁱ ari fos de fet. qⁱ alc^r
 conegua simateix p^r temptacio. qⁱ p^rita
 aytal conexca p^rius qⁱ ahuyll ueem
 qⁱ aq^s qⁱ mes saben. e mls coneg^r los
 peccats e los p^rills e los mals qui se
 podre seguir. qⁱ aq^s na fan mes e s^r
 p^rus incorregibls e sens tota paor
 d^r juy de deu es ley^r caure malfesta
 met en gr^{as} peccats e pseuen en a
 q^slls p^r tota lux uida sens neg^uua uer
 goya m^r temor de deu m^r qⁱ los ig
 norats e m^r qⁱ tota alte gent d^rmo.
 Naq^s qⁱ ari pla. yo resp^r. qⁱ si luyll
 d^r seu entemmet uol obrir a act

q̄ demūt es dit assats app p diūsses iñ
 as allegadis q̄ temptació porta lom a co-
 nēca de deu e desimaterij. Cquāt dui
 q̄ molts son temptats huy en lo mō. q̄
 nos conexe atorch to. Empo acp no
 es defalmet d'a temptació mas es de-
 fallmet d'a lur malicia q̄ nols leva-
 obrir l'entemmet a ueure e a coside-
 raz. p q̄ la temptació aquila lus es per
 deu tramesa o pmesa o siu conexe
 lauors sospitaran. i. poch car la q̄
 ciecia dms q̄ ueu lo pīll. lauors re-
 minura. mas la poderosa malicia
 e antiga q̄ dms q̄ apaga ayfatos
 aq̄l refumuramet axi cō gran ayg
 apaga una pocha scintilla de foch. q̄no
 pot escalfar m̄ illūgnar la casa e aquila
 malicia q̄ axi lus mortifica la q̄stia.
 e lus tanca l'entemmet. es dels majors
 impugnacions e malalties q̄ pīre esp
 en la aia segòs q̄ dui sent pīom di-
 ent. Tunc maytie opugnacis. cū tē
pugnaci nescis. Co es adir q̄ aquila
 es sobirania impugnacio en la nra aia.
 quāt nos som impugnats p qual q̄
 temptació o peccati e nos nou conexe.
 o siu conexe tantost la conexeca cessa
 de nos. Esf agusti dui axi. Tunc
 fortis egrotaba cū m̄ egrotare igno-
 raba. Cuol dir. q̄ lauors en aquil tem-
 p q̄ ell era jove e ences apectats. lauors
 era la sua malicia e spūal malaltia.
 major en quāt ell nola conexia o no
 la uolia conex. Ans gitaua de m̄ lo
 lum aquil quinlam ensepaual. P q̄ dui
 sent Gregori q̄ axi. cō la pīor malal-
 tia q̄ sia es aquila quis fa dms les
 entramens. car aquila negū nola pot
 ueure. e p tal nos si pot dar tantost bo
 gscyll com fa a altra quis appar defo-
 ra. e q̄ lom ueu ahupll. car a aquila
 de continet hi regre ho remey e gscyll
 tot axi es cō dui. en lo pīsent pīosit

quāt deu toca lom al cor. el leya tocar
 p alcua temptació. quil deu portar a pīa
 conexeca e lom ja p axo nos millora.
 m̄ sen conexy m̄ m̄ meys ans tots
 tems romà en sa pīa malicia e en sa
 pīa ceguerat. p q̄ lauors haue clar ar-
 gumet. q̄ lom aquil es axi cō amort
 car no sef res. com m̄ sef deus
 lapella elira assimaterij. p aquila uia
 temptativa. C p tal manaca lo senyor
 fort triblement. a aq̄sts aytals pīu
 pīos. dīet lus axi. vos he appellats
 e no hauets uolgut oyrie he estes
 lo meu brac auosaltes p diūsses ma-
 nes tirat uos am e noy ha negū q̄
 haia uolgut entedre. Per tal uos
 dich q̄ en los ures mals e casos e a-
 fayns e en ls ures dejectiōs e morts.
 vous mostrare q̄ nom he cura d'u-
 saltes ans uos ensenyada em mostrats tots
 joreng quāt uos appit heg ct. en tir
 a m̄ie nom uolets oyz p uostra ma-
 licia. P ls als coses appar. q̄ no deu
 imputar la temptació q̄ ella no dō al
 ho conexeca desimaterij. axi cō de-
 mit dehies. mas deu ho imputar
 ala malicia d'ho. q̄ no la uol q̄siderar.
 m̄ uol pīstar al pīfit q̄ li aporta. ans
 sen phora p la sua grā maluestat
 Capitol. xxvi. qui posa cō diūsamet reche
 ben les temptacions los bons e los mals.

O quāt dius apīs. q̄ encara
 q̄ la temptació pīue al ho
 conexeca desimaterij. ja
 p axo no appar q̄ pīfit molt a negū.
 p q̄ aquil qui conexe lo mals ell p
 cats ell pīll daq̄ts. pīuen en ell
 es leye caure totz joreng en lurs tem-
 pacions. Respo e dich te q̄ jat sia q̄ cō
 q̄ dius sia ueritat. en algus mesquis

qd ha desempats empo no es uer de tots car aquells q h̄a temor de deu qnt
 puebe q son cayguts en temptacio de al
 finet recorre ala mſicordia d'ſenyor
 e als ſagraments ecclasticbs e als altis
 remeys p deu hordenats a aco e axis
 recoulier ab deu axi cd feu mō ſenys se
 p. d' qual lig q de oñinet q hach rena
 gat lo galuador fa totſ plora amgo
 ſamet es penedi pla grā oñctio q ell
 hach troba de pſent mſicordia ab
 nre ſenyor deu qui recb de pſent lo
 peccador cd se torna a ell de bo cor e
 leyal e ab ferm ppoſit de no fer d'q
 auat ſemblat coſa axi con fon lauors
 de mo ſey ſent p e axi cd es huy en
 lo mō de diuſſes maiormet dels eleſ
 los quals han p aquella uia de oñctio e
 de repacio de ſimatorex ab deu delir lur
 peccats e axi uenir a gloria be pefis
 atorch q co q dius es uer en alguns ca
 tig axi cd ja es dit en lo p'm libt e
 en lo capitol quāt faem mēcio
 dls mals letrats co es q ueen e cone
 xen q ſon en peccat mortal e en ppo
 sit d' peccar mortalmet e no resmeys
 tot dia hi ajuſte e agreuſe deu mor
 talmet e neūlla p diuſſes uias eſa
 ben e uē lo pill gran qts hi ua car si
 morie a mort ſoptana tot dret ſen
 hrie ab los dyabls en infern e no ſa
 ben ſils enpedra axi cd no ſian cert
 d' lur uida Empo ja p ayo nos corre
 gessē m ſeſmenen ms tornē a deu.
 Ans ſon tots tēps pñors Gans te
 dire q m̄ ha deqlls q fan encara p
 fort leja e gran maluestat car no q
 trastat ques uē a uipre en ten ḡn
 deſaſtre com es ſdentmet uiure en
 peccat mortal e en pill de dēpna
 tio etnal e de pdre lo regne d' deu e
 de hauer dāpnacio e mort pperua
 ab los demonis en cors e en aia

Empo no resmeys apuocar deu de fe
 ſtra ſimatore la exacucio p toſt falsifi
 que los ſagraments e remeys de penite
 cia recorret falsamet ab oſfessio en qnt
 no han ppoſit de abſtemirſe dls peccats
 mortals en q pſeuuen e ſabe q la oſfessio
 aquella nols ual res Ans p tal com axi
 la uitupe pque nouillamet mortal
 met e puys apres daco comete altra
 error pñs occibla q apes daqsta ne
 pharia e falſaria e diſſoria oſfessio
 cobregara o dñia miſſa ſi ſon pueres
 e recbe lo pños cors de ihu xst el po
 ſte en pñor e en pñs uil loch q no es
 una pudet latna en quāt lo posen
 en ſi mateys q ſo adeu pñs abhomma
 bles q res q almo ſia Cultra aquella
 prauitat pſomeyx oyr cofeffos ſi ſo
 oſfessors o otractar los ſagrmets eccl
 astichs en gran dāpnacio e juſe cu
 mulacio de pñs ala lur aia e tots
 aquelles iſcreuicias diuinals ellſ ueen
 ha huyll ellſ ſabe e enſembla als altres
 de eſquar l̄z axi cd atributis peccats e
 empo ellſ ſo ſus alþgot da quellſ i
 iquitats e pſeuuen optimamet e axi
 pſeuuant ſe alegre es done bo tēps tot
 axi cd ſi ere ſegurs d' regne de deu
 e nols calta haū paor d' coltell diu
 nalm dñia ſua final ſentencia

Capitول xxxv qui poſa en quants de
 mals ſon aquells quins nos conve en ſe
 merien cd deus los leya teptar

Oert anima deuota q en
 aytals homēs pēſſa en
 ſeps es apuocada a gran
 zel e a gran copaſſio lo zel la deu
 moure p reuincie d' ſeu cap e ſepor
 en uitupar la lur malicia e dir lur
 axi Osobr ceuels enemichs d' natā
 corruptos de tots leys pñors q mor
 tals uibis cd ſots axi orats ha al

mo negua cosa q simetixa auorescha.
e qui des no haja pietat. e q nos guard
de so d'apnacge segos so podr. Odonchs
sobi mesquins attenets ac. i. poche ue
iats e pessats q lo pill q encorrets es
pill d'a uostra aia e es pill qui a por
ta mal irremediable a qny cau. Omes
qns metets la ma al foch e uejats qn
ta qpassio haurets della. car tan tost
len luyarets. O dochs sobr foills co
nog guardats d' foch ast terribl q
espa en aia e en cors uos ha adeuo
rar e acma empo totz temps. Omesqns
e quea pot fer goig. q flats en ta pil
losa uiare en tan gran cas e en fatz
de mals. O deu e q es acq. m qna pra
uitat pot esser aquila ffs qtra tu ma
teix co q. i. ase no faria car con lase
fuscha al basto empo tu corres ab
guoig en us lo coltell. lo qual saps q
fer a colp de mort insanabl e ppetu
al. car aquila coltell es la ira elo puy d
deu. Omesq co es axi metimat. que
uepas q alcua cosa sia q aytal mort
e pill te pecue. e q aquila uilles abtu
hau e possevor pessa q aquila es fel. cu
beit ab mel. e mort cuberta ab uida
e ham ab escha. culent
P q p tal q noy ca
jes fung li e pn eximpi d' pex e d'a
bista pux te est feyt meys q peix
m bista e axi co lo peix fung ala dol
cor d'a escha si pcep lo ham de ig a
magat e tu axi mateix fung a tota
cosa dolca e cara e bella sots la qual
sia amagada la tua mort. p tal q no
sies emptotz feps ab copanya daqlls
mals bistas infernals. quit tene axi
ps. sots cadena de totz grans peccats.
e totz temala uida. Pot se en care
la aia deuota girar a qpassio. quat pe
ssa ta gran e ta podosa d'apnacio de
ts aias daqsts mesquins e q pch lo
pare d' mistico dia. q aytals nulla

assi tirar p spal gta sua. la qual sola
los pot moure suficietmet. a uemre
a uema e a misericordia de lur cador
car ale remey noy es bastat. con sien
tors corruptos en ls ututs natals.
e morals en ls theologicas son
C que axi sia uejes ho a huyll e p
mamet guarde ls uirtuts natals e
ueuras lo lur entornet de tots puts
corrupt. Car patsia ueia la ue
ritat. empo justa affectademet. p
tr. p amor d'a cosa quil inclina a
caure Guarda la lur uolutat e ueu
ras q es reblla al lum d' entenmet.
car elegix e uol q la gta e gta
son natal appetit. son mal e sa d'ap
nacio. Guarda la potencia uascibla
qui naturalmet fung e esquinia tot mals
e en ast aytal ho ella lo pcegueix.
el cta. elua darrerare co lo ueja a
huyll en ell se ferma. ab ell se liga
e sabreca. Penssa aps en ls utut
cardinals e ueuras en aqsts tota
prudencia corrupta. car no pue
los mals esdevedors nels esquines
ans corre en uers aqlls. a pcurar los
assimates chaui los emptotz temps
Guarda aps co son luy de tempta
cio. q una cosa impable en q trobe
deht e pter segos la uiltat d'a carn
meyspen los dehds spuals. q deus do
na als seus amichs qui meyspen los
carnals. C en fat los meyspen. que
renuencion als dehds etnals. es donen
a pill de d'apnacio ppetua. Guarda
axi mateix. quata fortelea han a
qlls. q axis lexe caure de totz puts.
q co una bista fuschar e haua uicto
ria otra son appetit. p paor de pena
sia pcep mestlada ab lo deht p
rat. axi co apar d'ca famolent. qui
fung al pa quat li es dat ab lo cap d'
basto q tem'e aqsts dolets son axi molles.

e esemprats. q̄ lur mal deht lus gi-
 ta ay en fra. q̄ nov cal uem dyabt.
 m altra cosa p̄temptar los car lo pus
 petit deht o pler. o deht d̄l m̄o es bas-
 tāt a fer los caure. **I**p̄ q̄ si aq̄sts te-
 damanaue diet tela paula de sent
 paul ad Romāos. vij. q̄ diu axi. Os
 nos separabit a karitate xpi. Co es
 quins pera sapar d̄la amor de deu.
 tu pots respondre q̄ la p̄ mil e la p̄
 pocha e la menor cosa q̄ui al m̄o sia.
 es bastat deseparar los d̄la amor d̄
 deu e d̄ derrocar los. e. uagads el
 dia a quats peccats lus sien p̄setatz.
 car son semblats a la cāya tñicada.
 de q̄ parla. ihu x. luch. vij. q̄ a totz
 uets se gira. **G**uarda axi mateix
 quāta iusticia ha en aq̄sts. e ueuras
 q̄ no hi ha pocha m̄ molta p̄ tollen.
 adeu se honor lexat lo p̄ la cātura.
 e son sens tota amor e pahor sua. p̄
 la qual cosa pots p̄ssar d̄q̄sts co son
 luny d̄ deu e d̄la sua temor. **G**uar-
 da axi mateix aq̄sts: com s̄o luy delz
 lituts theologicas. e p̄mamet d̄la fe.
 car ensenyen q̄ no cēgue q̄y haja alt-
 uida. pus sens paor uan ala mort
 carregats de peccats seyal es q̄ no ha
 grā pahor d̄luy de deu. m̄ appar q̄s
 pesse q̄ ajen a deu retre compte d̄luz
 mala uida passada. **P**essa quina sp̄/
 aq̄ han dehan padic, co mill tpmis nov
 pesse. m̄ facen obrs p̄ q̄ m̄es que han lo
 regne de deu. m̄ res de besmo dolor o
 fusio uitippi e pena. **G**ojetas quāta hu-
 ritat appar en aq̄sts. q̄ teme m̄ amen
 m̄ obeix deu. m̄ par q̄ tñgue p̄ sevor.
 m̄ p̄ regidor. m̄ han negua amor illes
 lurs aias. **M**ota axi mateix co son e
 nemchs als dons e grās d̄l sant sp̄it.
 Car co peque p̄ sta e p̄ clara malicia.
 e otra māifesta ueitat. pecque otra

lespit sāct. lo qual peccat meix q̄ no
 sia remes en aq̄st segle m̄ en latra.
 segos q̄ toca ihu xist. mat̄n. xii. car
 es peccat semblat al peccat d̄ dyabt
 Cptal maleix a aq̄sts lo psalmista
 dient axi descendat i inferni ipue-
 tes. Co es a dir. Seyor placiat q̄ a
 q̄sts en qui es aq̄sta tanta malicia.
 q̄ls facas ab los hñmils uberts dia-
 lar en inferni e uertaderamēt beu
 meyen. p̄ q̄ p̄ negua temptatio. m̄ p̄
 negua lum q̄ lus dons no uolen seguir
 la ueitat m̄ oys a tu. Ans sc̄iemet
 e aposit. uan p̄ls uias tenebroses.
 a mort d̄luz aia e d̄luz cors. fins
 al pou e al foch dmfern. **I**p̄ tots a
 q̄sts coses appar. con nos fa gran
 te la temptacio. en quāt nos porta a
 conegesa d̄ nos meteys axi co son xpo/
 sat en lo uint e quart capitol.
Capitol. xxvij. qui rosa ensenya que lo
 terc profit notable quens fan les temptaci-
 ones es quens tener humils.

To terc p̄fit notable quens
 aporten ls temptacions.
 Si es quens tener humils.
 e nons lexe ergollar m̄ molt p̄sumpr.
 m̄ molt q̄fiar de nos mateys. Hon
 deus fabr q̄ co la mea huial cogitacio
 sia comiuamet enchiada a mal nat-
 almet. segos l'estamet p̄sent en q̄ soz.
 axi co diu moyses Genesis. viij. / p̄
 tal sis gitia en uets si — mateya.
 no atten a sos mals. Ans atten apos-
 bens-sies q̄ sien bens d̄ natā o de gra-
 tua o de uitut e axi attenent tan-
 tost se leua en supbia. axi co si eren
 seus xps. e eren p̄chits de ho ma-
 tery. e no eren uanguts en ho d̄la bo-
 nica e d̄la gñ. larguea e libereitat
 de m̄o sevor deu. Si attens tu ueuras.

q̄ si le pessa nra atten e remira e quo
 pñgues guarda defora si en los dons
 q̄ ha recibuts de deu es inclide d̄ pes
 sar en los bens d̄ fortuna axi co en ls
 riques o en amichs o en honors o en
 coses semblats d̄ qual pessamet no
 dñs dñ supbia ergul e pu e altiuess
 e pu desí mateya tot axi co si era a
 yeseu q̄ nou pogues pder p q̄ la p
 undicia d̄ gran guouernador e pare
 nostre senyor deu axi co aq̄t qui so
 branamet auorrex supbia p met
 q̄ siam temptats p diñsses lñaties e
 rayolls de supbia q̄ haue en nos dls
 bens q̄ ell nos ha dats C p tal q̄ en
 ls temptacions coneça d̄ dls bens de
 qñs ergulla no son nres ans son ua
 gits totz en nos d̄ tsdi dia sua pie
 tat e uera q̄ en nos no ha sino tot
 defallimet e misia e q̄ de gran ora
 dura nos ue q̄ daytals dons nos er
 guille Com segos q̄ dñi sent Gre
 gorj aytat co lom ueu en si m̄s gra
 cas o dons d̄ deu aytat m̄s lom
 deu tots teps esp pus ences a mls
 pur a deu e aesp p, hñll dñs la
 sua ua p la amor daq̄t qui tantos
 gracias pa al hom sens negus bes
 e sens negus mits q̄ nov troba my
 ueu C pm̄amet atten e uejas co
 nre seyor deu pueix al temet q̄ la
 nra pessa nos ergull de negu do seu
 Car com dit haue ta totst algunes ue
 gades supbia neix en nos de nostros
 bens materes car serans unares q̄
 siam fort casta e justa e rehonable
 o grans almoyns o psdns de gran
 ueritat e de gran deuocion e de gran
 bo exmpli p q̄ lauors quat la pessa
 d̄ ho se para daq̄lla intut o don de
 deu queura p en simatex lauors
 deus pm̄et q̄ lom sia be combatut

temptat sobe aq̄t don o sobe altri e
 lauors lom pceb en aq̄t cobatimet.
 q̄ en ell no ha uitut m̄ forca m̄ res
 de be desimatex mas si res de be
 hi ha tot hi es p spal gracia de nos
 tre senyor deu O q̄ lauors lo se
 yor temet al ho temptacio fors q̄ a
 xi podosamet lo cobat q̄ en lo cobat
 temet aq̄t lom conery q̄ solamet
 es en ell aq̄t be quip es p spal d̄
 d̄ deu e no p negu be q̄ en lom sia
 Ca co ensenya a nos expissamet e
 sent pau desimatex dicit axi p m̄
 coritox duodeciō. Ne magnitudo
 reuelacionū extollat m̄ datu est m̄
 stimulo carnis me anglo Bathae:
 qui m̄ colafazet ppter dñm roga
 uiut auferret ame Dixit m̄ dñs
 paulo sufficit tibi q̄ra ma: nā uirtu
 i infirmitate pscit C uol aytat dñ
 lapostol q̄ p tal q̄ la institut de reue
 lacions celestials q̄ deus li feya no
 li fosse raho de ergullar o de par si
 matex nostra senyor deus lo leya
 ua temptac pderosamet al dyable en
 la carn p peccat de luxia e p tal
 q̄nt ueya lo dit apostol q̄ aquesta sua
 temptacio era tan gran e tan fort e
 ueya q̄ ell p sa forca m̄ uitut no
 era bastat a uecre aquela p tal dñ
 q̄ p gua lo seyor fes uagades q̄
 la li lauas temet se de caure C dix
 li nre seyor axi pau not fa mestre
 q̄ aq̄sta temptacio te sia lauada car el
 la gserua tu en hñllitat en quant
 te fa reguoney te freuoltat eta m̄
 sia basta a tu q̄ m̄geçant la mia
 ajuda e la mia gracia tu la uen
 cras e la pitat de castedat cvera
 en tu p aq̄sta uictoria q̄ hauras

daqsta temptacio carnal. car la uitut la
uors cey quāt es impugnada p tem-
tacio. Axi co la calc, se ascalfa quāt es
bavada. tot axi aq̄t qui s̄dfer impug-
nacio. e tballa. e repugna ūtuosamēt/
aq̄t e no alz spera hau lo guardo q̄
deus dona als seu ualeis caualles
Caco es q̄ diu sent Gregori quāt po-
sa. *Cū temptacōs uictis; dñia dis-
pensaciōe nbcuz agit me ūtutibꝫ quibꝫ*
pſicmo extollam. Cuol ayat̄ die
Que co m̄e seyor deu nos leya temptar
dalſus uictis lauors p ſpat diſpen-
ſacio d̄ deu nos es feyra gracia. q̄
nons ergülle dls ūtutz. q̄ conq̄rim
e en q̄ pſitam e c̄xem. Ans axi co lo
foch dela cuiy si guots dayguia hi gi-
tes. Axi ls uirtuts c̄yen en nos si al
cuns de uagades son impugnades
p ḡtias temptacōs. C p tal deya Ori-
genes sobr lo libr dls nombres. q̄ axi
co la carn morta put de q̄tinet si no
es posade en fal. Axi la m̄a aia e ls
noſtris temptacōs no ſo fortificadis p
expiciā ueem q̄ fets darmis nos po-
den apedra aptamēt ſino obatet e co-
citat se ab los adūſparis. Axi en nos
negua ūtut. no pot star m̄ c̄ver m̄ p-
fitar. Si donchs lom q̄ la ha no ſolte
ḡtias impugnacōs e temptacōs di-
uſſes. C es axi q̄ ayat̄ con ms ſotempas
e ms combatutz e impugnatz. Ay-
tat hauē major conexēca d̄la noſtria
pocha ūtut e bona e ayat̄ nos co-
ue ms recorrer ala ajuda de m̄e se-
yor deu ueet q̄ nos p nos mateixs
no ſo baſtatz a uencre la menor tem-
tacio q̄ al mo ſia d̄la qual conexēca
nex en nos gran amoꝫ en uſ lo ſe-
yor qui axms ajuda q̄tinuamēt e

ctiv en nos gran afianca d̄la ſua pie-
tat e gran hūilitat e meynisp̄u de nos
mateys. en quāt nos ueem axi deserte
de tots bens. ſino ayat̄ co ne uol en
nos poſar la dolcor de m̄e ſenyor deu
tot poderos. Capitول. xxviii. qui po-
ſa com p ſeruacio de hūilitat leya deus
los pſets homens bataylar contra alſud
pocho deſfallimēt que jameſ no ueege
acabadamēt.:-

Per ſuacio en cara daqsta
alta uertut de hūilitat fa-
a uagads axi m̄e ſenyor
deus q̄ leya alſcus pochos de falli-
ments en los homes pbe q̄ ſien
bons m̄ sants. los quals deſfallimēt
jameſ ells de fet no ueen en ſi ma-
teys en esta uida. la qual coſa pmet
m̄e ſenyor deu a donar lus a enten-
dre q̄ la uictoria q̄ han dls grans p-
catoſ no es eſtada p lur ūtut mas ſo-
lamēt p la bona e grana ſua. Caco
poſa expſamēt ſent Gregori en lo
terc libr d̄ ſeu dyalogoz plant daq̄t
ſant hom ysach abat d̄l qual diu q̄
co ſos ho de gran ſentedat. Empo a
uagads hauia tan gran alegria for-
na q̄ qui nol conequeſ no pefſara
jams q̄ en ell ſos tanta ſentedat
m̄ fat de be con ell hauia en ſi mateyx
C ad aquin faca q̄lio a ſent Grego-
ri aq̄t beneyt. p. cardinal dicit q̄
podia eſſer q̄ hom tan ſant co era
ysach abat no ſabtema daytal ale-
gría p tal q̄ no caygues en diſſolucio-
on donas als altres mal eximphil. C
ſent Gregori respo aquin dient orag-
na e p. omnipotetis dei diſpenſacio.
et plenſas pleruq̄ contigur: ut quibꝫ
majora bona preſtat. q̄dam m̄mora
nd tribuat. ut ſemp eoz anima heat.
unde ſerpm rephendat; quāt diu ap-
petuit pſci eſſe no poſſit. et laborat

ac per hoc

i hor qd no acceptut: ne tm elaborando
accepte pualet: qm que accepta hnt:
se mpm extollat: sed discant: q ex qm semet
maiora bona no habent: q msemnt nra
uice parua uicia: atq extma no pos-
sunt illi. Cuol dir aytat: Rapias p.
q gran es la dispesacio dls dons q
deus pter e dona als sen fructs: car
son se esdeue q lo semior a aqts a
qui dona grans dons de iututs: e de
gracias: a aqts nega o de fet no do-
na alstus altres dons: q son fort pochs
p esguart daqts altres quels ha das:
e aco fa p tal q tots teps la qstia
los remorda: e hajen raho de repe-
dra simateys: e de huihar se dauat
deu: car ell uacent q los patits dos
en los quals tballe p ha u log: q a/
qts no pode ha u ni guanyar ni at-
tent: mai festamet pode ueure q
los majors bens e dons: q han nols
han desmateys: Ans ho han de deu
de ques segueix: q com ueen q sola-
met de deu los han: q lauors se hui-
lien: es pen fort poch: attenct: e ue-
ent q desi mateys res de be no han
Cferma aqsta sentencia aqua ma-
tey p aytal exph: car diu ell a qui
matery q co nre semior deu agues
posats lo fills de istl en la tra de pro-
missio: empo ptesos q deus p ell
ague tot los Reys e pnceps: forts
e poderoses daqta tra uecuts e morts
e pduts: Cmpo leya ent ell alguns
pochs simpls meyspats: e quay sens
tot pdrt: los quals temen ayt con a es-
clan o catia e catia apelats jebusen: e
cananca: los quals lonch teps estigue-
ren en la dita tra: otra uolutat dls
fills de istl en tat q nols poguere ja-
ms poderosamet expugnar ni daq-
gitar: En la qual cosa dona lo sen-

yor a nos figa e exph: q ell axt ordo-
na: e compon ts astas dls seuse
lets q ell hi posa alsus grans dos
elsen negua alscus qui son pochs
e aco p tal q quat aqts ueen: q los
pochs no pode ater q regonegue
q los grans han de deu: e no desi ma-
teys e axt totz teps tropie en si ra-
ho e causa de huihar se dauat la ma-
gestat dls sobira goimador: e patro-
nre poyor deu. Capitolo xxviii: qin
posa co p uencta supbia amaguada: con
deus lom temptar e caure en qualche tpe-
tació de peccat publich e uergueros:-

Fa encara alscus: que
gades la gran dispesacio
de deu: q p cofiuacio de
huihar leya temptar e caure: alstus
en grans peccats e manifest: p tal q
no presomesque massa desmateys
axi com damut diguem quat plane
dls segt pfit: qns fan ls temptatione
daco pla en spal sent agusti en lo xvi
libre dls Cuitat d deu. capitolo xxi.
on diu ayt. Audeo dicte superbis q
utile cada taliod aptu: e maiestu
pctm: vnde sibi disphecat: qui jam
sibi placido ceciderat: salubris em
petra displicuit: quando flent: q sibi
placuit: qn psumit de his sacer-
dant dice tute posset imple facies
cor ignoma: e qret nome tuu dne.
Hille. Cuol dir ayt: q segamet pode
dir q fort es pfitos als homes ergul-
los: auagads caure en algu peccat
manifest: p tal qm meyspcti ayt: con-
dabas se reputau e ss bons. Car fet
p amajor pfit seu plora: quat plo-
ra es penedi: q no son lo plaez q hac
quat psumit dir dauat hui. p q

nul temps nel negaria. P q daqsts pie
suptuosos pot dir. dñ la paula q posa
en lo psalm dient aixi. Sempor umple l's
lurs cares d'confusio. e de uergonya. leyat
los caure en qualq pectat car sii fas
lauors te cercaran e recorreran a la
tua apuda. aqsts aytais supbioses q a
re te lexe et obhider. et mçyspen. aixi co
a enceguats e a enganatz p la lux gran
supbia. C aqusta es la raho p q molts
uagads alscls grans. e famosos homes:
e molt exaplars. pmet deo caure en
formacio notoriaia tot lo md. p tal
q la falsa humilitat qui aparua desfo
res de q en cor daqts aytais negria ei
gull. en amagat sia pumda. p la pa
tef colpa q appar dauat tot hom.
C aixi diu sent agusti en una epis
tola sua. hon diu aixi. fit miris modis
i aia hois: ut de fal. p la hñlitate ma
gis inflet. q si apta supbiaet. e no
nuç dicit deo occulta metis supbia
p carnis manifesta luxuria. C uol de
aytant. q fort amagadament sefa a
uagads en la ana d'ho. q molt mes
la persona se ergullara. es reputara
dms si dalcuna fenta hñlitat. e bo
neia. e santedat q mostrara als altis
desfora. q no faria aqtl mateix dene
gu be seu. q agues fora si. C p tal
quat aytal supbia qui ix de falsa
hñlitat. es fort amagada dms lo cor
da qtl qui la ha entat q ell mateix no
la coney auagads. e p tal es po pillosa
a aqtl qui la ha. C p raho dico nostre
sevor qui auorety sobiranamente aytal
supbia. ell la mostra clarament a tot lo
mon. e p osequet lauors aqtl qui la
ha la pot mells ueure. car leya deus
caure aqtl en qualq pectat. de luxuria
leig. e uergonyos. e manifest. a tot lo
mo. p tal q ell mateix e el s Alfis sa

pien q amagadament regnaua en ell
supbia. la qual ell pallhaua e cobria
p la falsa e forana hñlitat. p la qtl
ell pallhaua e cobria p la falsa e fora
na hñlitat p la quat supbia ha mes
cut caure en aquella leia uiltat e miseria.
Capitol. xxxvi. qui posa cõ tribulacione e
moltes temptacions son senyal. que deus uol lo
saluar e sp̄itatu son senyal de dampnacio:-

Enpo quat es ayrala sup
bia ney en lom p la coses
foranes. e temporals. aixi
cõ p riqas. o p amischis. o p belleat. e fa
mitat. o p semblat coses si deus uol lo
lom saluar tñmet h tan tost grans
temptacions qual luxen daqtl supbia.
Car scrit es ecclastic. xxxv. Qui di
ligit filiu assiduat illi flagella. C
uol dir q aqtl qui ama lo fill. aqtl h
ostinua los batiments. car ayil lupa
d'mal q faria. ie d'mal q hm seguiria:
Aixi nre sevor deu. quat enten asal
uar alci. lo qual ueu desunat desal
uacio. p supbia. dcts coses temporals. p
cut lo daquella pt don h ue aqtl ei
gull. e ayil humilia el redoeix assima
tex. C ximphi naue en libri segó
d'palpomero. daqtl manasses Rey de
isrl. qui son plen de tots mals. e de gñs
desastres. segds q aquin mateix appar.
p q li tolch nre sevor lo Regne. el
posa en captiuitat. e en sobiranes
mifias. e aquin regonech sos pectats.
e torna a deu pfetamet; e integra.
uet quat de be h feu la temptacio aqtl
la. C Semblament recepta damel. en
son libri de slabuchodonosor emperador
de Caldea. q inflat p sp̄it de supbia.
blasfoma lo creador. p que uolent lo
sevor beneyt redoir lo aqtl mateix e
auna de salut. deposital d'regna. e

Fou lo p algú temps semblat a la bishes d'
 bosch fins q regnec d'eu d'cal. q hñha
 a ell. cordialmet. demandat p'do. e uema:
 e humitat simatrex a deu. uet aqsta
 temptacio co redoy aqsts dos a deu. ^D
 semblat mania ueem a huyll tot dia
 de molts q's erguylle p belea. o samtat
 natal. quels tramet deu. malaltias
 grans p ls quals pden lur samtat e
 belea: fms q regoneix deu. e simatrex:
 p semblat manera se fa dalgus qui
 massa se erguylle p estamet. o p a
 mchys. o p riqses. o p coses semblats.
 car ueem q uendra lus soptosamet
 psecutio de senyor. o pdua de bens. o
 pdicio damchys. e lauors quat no tro
 ben negua cose temporal. en ques so
 fizier. e ueen diusses mals a ells app
 ellats. lauors quais p forca recorre
 a deu. ^Cxtal du sent Gregori. Q
 mala q nos p'mut. ad deu ueire co
 pellut. Cuol dir. q los mals q deu
 nos tramet. qnt uol q sian temptatz.
 e qns luxem de mal. aqsts mals q
 nos forcen q uigam. e torné a deu q ha
 ueem desempat. p nre ergull e supbia.
 qnt deus no enten asaluar lom.
 nos cura posar lo en temptacio. Ans p
 grans mals q faca lom. nostre sevor
 nos mou nel flagella. Ans en esta in
 da p'sent los mals. q deu
 malmet. ^P q dien los sans. q quat
 deu pdona a aqsts q mal fan. axi q nols
 tempta mls. flagella. p neguna adusitat.
 m treball senyal es q deus es nat co
 tra aqst. e qd spera a dar grans mals.
 segons q aqst sanc ho job posa. longa
 ment en son libr. a iunt e. i. capitol
 on du axi! Quare impn iunt. e sub
 limati s'ut. e cofertati duncissime
 eoy p'manet cora eis: domq eoy sede

Hieronym
anum dico
cibus non

s'ut e pacate et non nega dei sup illos.
 Cuol per qthio q es la raho. q los ho
 mes maluats. aqst q deus ha desem
 pats. no son pams temptatz en esta uida
 per negua tribulacio: ans han logi
 uida. e son posats en gran estamet.
 e son ples de grans riqses. e ueen da
 uat si lur s'emet. co es fills. e filles e
 pents en copia. ls lus cases son se
 gures de malties. e de totz afamyos.
 totz temps iue alegres. e mil temps
 en esta uida no ue sobr ells la uer
 ga de deu. m tribulacio neguna se
 guex se la resposta. e es aqsta! Dicuit
 t' homs dies suos. e m pucto desten
 dut ad inferni. Seguenz se qz i die
 p'ctios suat malq. Cuol aytat dn
 Que aqsts aytals son aqsts q co ha
 duxta lur uida p grans ayres. e pla
 ers. e p bons dies: a lur uolutat pra
 ua. e mala. nostre sevor deu en. i.
 p'mt. co es soptosamet lus tramet la
 mort. ells gita en inferni raho es
 car co mal aguessen uiscut. e deus
 los agues longamet espats. p se gra
 pietat. e ells a aco no aguessen uol
 gut atfedre. raho dicta q axil deuia
 pendre. p la qual cosa app. q nre se
 vor deu aytals homes mals. q axi
 fauoreia aci. ell los sua els stria al
 dia de pdicio. co es al dia en q fan p
 deu condempnats apdicio. e amort p
 durable! C. p raho daco deya job ca
 pitlo qnto bth ho qui corrigit ad
 imno. Cuola du q haue e sguart
 a aqsts. q deus sens temptacions. e tribu
 lacio fa aq uiure. e piuys los d'apna
 axi leig. q benuyiat es aqst q deus
 en esta uida corregeix el ponerix aci
 de sos peccats. car silom reeb la piu
 clo d'uiual. e la tribulacio q deus li
 met ab filial reuencia. e ab cordial
 paciecia. lo sevor lo fa creyer en

Esta uida en gns lütuos el porta a gns
 pfectio. dñs simateix e puya li dona
 saluacio en latz uida. Det donchs d
 lo seymor ab si dolça uga corregir a
 ci nostre erguill p tal q puya nons dàp
 ne en lo segle umet. D q deya sent
 Gregori en los seus morals. Cum per
 temptation huiusmodi pfectio pspesa est
 ipa aduersitas q metem ab elatiorc culto
 dit. Cuol dir q pus q lom sangu e q ha
 tenor de deu ueu e conex q des lotep
 ta p aduersitat e tribulacio q li tremet.
 lauors deu aquila tribulacio estimacio
 reputar p soberana pspitac e riqa en
 esta uida cant ueu q la dita tribula
 cion lo redocix el trua el inclina a hin
 kar se adeu e apudiar en meyspreu
 d' mo. el guarda de tota supbia. E p
 aquelles coses totes appar lo tesc pfit
 ques fan ls temptacions ques fan ens
 que humils e p q seguit a deu plasets
 qui molt ama los humils e auorreix
 los erigullos. Axi co en lo tesc libre ha
 uem a ensenyar qut plarem de pec
 cat de supbia. Capitolo xxxvii qui
 posa lo quart pfit que fan les temptacions
 e qe que fan lom fort:-

Lo quart pfit notable ques
 fan les temptacions si es que
 fan lom fort e ferm ac
 seuar simateix en estamet unituos
 e apugnar e acostastar p fort a to
 ta altra impugnacio de tot uic quis
 mogue en lom. C ac posa sent pau
 scilla. Coritox duodecid cant du axi.
 Cu pfectio oritur fortior suis: na uito
 i infinitate pfectio. Cuol du axi qnt
 la temptacio impugna lauors yo so p
 fort raho es car lauors se desperte la
 lutut q es en la aua qui costant ala
 temptacio poderosamet lauors creix
 en forta etant q fa lom unituos dñs

la mis freuolar el a uol derocar.

dñs se ostia e finalmet porta lo a grā
 pfectio. Car ahi con tu uea qla calc:
 totz teps sta freda fins q lom ligita
 laygua dessus. Ahi mateix la mostay
 la jams no mostra se forca. fins q ho
 la ha ben picada e lauors ensem q sa
 fortor. Ahi psona iutiosa. null teps
 no mostra en res fa be sa forca co si
 quat es moguda p temptacio e lauors
 pugnat lom contra sos incis creix la
 uirtut dñs ell el ret pus ferme po
 fort q no dabans quat la lutut era
 manor. C deus fabr q dñs aristotil
 en la sua metaphysica. In omni en
 facultate practica opacitatem fortis et
 melius speciatius. Cuol dir q en tota
 art es axi q mls obra e p fort e p
 agudanet lo pratico q lespedatiu
 qui fab la art e de fet no usa. Axies
 en nostro pposit q la obra el us dñ
 pugna otra la temptacio ret lo tempta
 midre e fort e pus abte a obrar se
 gos la uirtut q ell fa conquerida ab
 treball e ab fort batalla contra ses
 temptacions: el ret pus segue en posse
 yr co q ha ahi anistat de uirtut q no
 agit qui noy ha jams treballat mls
 fab q ses temptacio. In jams de negit
 aytal treball no ha usat. Car dñ
 ast mateix aristotil en lo libr de sen
 si e sensato q us es altra nata co
 donchs lo temptat hana en us pugnar
 otra ls temptacions torna quai en na
 turae no p ea res ls temptacions p forts
 q son. C p tal dñi sent. bmt. axi. En
 lo pmo q feu als frares d' mot de deu
 pfectio hñ diuos nazios et forts lac
 tors. Et q hoc fecit certe exercitacio in
 qua uite mollescit. Cuol dir aytat.
 q lo pages ha forts neuis e forts me
 brs e grosses juctures mas qui fa
 acer lo exercicio el a expiatio q ha
 continuament d' ebayll que sofer e

infante lloferé els malaltos.

la gñ continuacio q na. Tot axi lom u
tuos exigit p temptacions es fait, e s'mo
es exigit. tota fa lutut amelleixet or
na a nos res! Cx tal los homes qui nos
donen a aquell s'ant exigit. son axi co a
momq's de cera gomada. q' quat ho les
posa al sol fa tot si fone l'axi es en
noscit. car quat lom no ha ne
gu exigit de pugnar m de contrastat
a les temptacions. p tal de continet a la
pma q ueu p pocha q sia. si cau lege
amet. d'aquests aytals son appilats
en la scriptura homes esfemmatos. quis
reges xen axi p la carn e p les suas co
beatacas co fa lom esfemmat p la
fembra. q' ama. q' axim fa asa guisa
com si lom aquell era de cera gomada.
d'aquests aytals haue ysaxe decimo no
no axi! Cuit egipci q' mitieres. Cuol
du q' aquests aytals son tots tenebrosos.
e sens lum de raho. p la qual cosa so
axi molts en gretastar e en pugnar en
ts batalls de deu. co son ts fembris a
pugnar en ts batalls corporals. q' am
indes ls guos q' oy nomeniar q' tan
test fessauente e fugen! O deu e co so
quests ben pudets e abhomnables a
deu e als seus angelos pena ab qna
spanca poden anar d'auat lo my de
deu. com null temps p amor dell nos
sien guosats batallaz ab una pocha
de temptacio m asen hauide una pocha
de victoria. Ts enemichs de deu e lins.
spessa co son pobres de tota uirtut. co
tota lutut se haja a conquerir ab dificul
tat segos q' posa aristotil en la sua
hethica e aquests una pocha difficultat
no puxen sobrar p amor d' deu. m p
saluar les ajas. ans co alcuna uega
des a gran qfusio lutzila sendauer.
los infants deuinaran o los esclaus
o lur compaya oraza e pgaran deu o
quests qui traball tot jorn se leua ran

plomati oys missa o aquells q son malalts
e ueylls faran penitencia de luris peccatis
e aquells dolents m aco m allo no faran alle
gant q' son dehcats e q' nou porcion so
faire. Omnesqui dolent e dochs con
soferas tanta greu pena. qnt specia
si per la amor de deu m d'la tua anima
m p bon exemplif d's altres no pots sofe
rir co q' los petits e los ueylos con no
peccatis q' tots aquells seran tots acusados
denat deu. Qui ysach abat en lo
sen libell de contemplacio axi! Tot be e
tota lutut q' en tu uexos e don de uic
toria qui en tu siatot te sia uiares
q' sia axi co abortiu qui no ha longa
vida. si donchs aquell be no has conquerit
ab gran afaym e ab gran trebayll.
car la qesta treballosa d' be q' hom
ha en si materies uida e raxil ferma
d' be e d'la lutut. q' ho sent en si mater
Caco ueias a ull qual hom ha almid
dit qui puxa esp humil m piadora m
cast m just m uertader e axi d'ls al
fis lututs. si pams non feu ls obis m
pams no ha treballat m pugnat co
los uincis d'ris. Cest acto es cosa m
possibla e raho quiu dicta. car si sens
trebayll aytalls uirtuts pogues hom
hauer. dabad's donchs los sants hi
agen fat trebayllat e dabad's nos ague
ror. enseyan q' fat treballarem p a
conseguir les p'us q' sens treball se
podien a conseguir ans nos aguer
fuit enganats. la qual cosa no pot
esp p res C P q' y enseyan nos aquell
treball nos dix lo Salvador. q' lo Reg
ne de deu nos pot attemper s'mo ab grana
força e que aquells lo sen porche qui sos
tenen grans uolencias en si materra.
e grans treballs d'co materies uohia
dir dd. quat dix en lo psalm! Om
p' te mortificamur tota die estima
tissime oues occisoris. Cuoha du a
xi a nostro semper p' tal q' puxam fer

A sumo

uida a deu plasent. nō donā tot dia a mortificatio dñā nostra carn. e dñā nostra mala uolutat e uicioſa. p la qual mortificatio ſom compats a ouells q uan ala mort elà prebie ſens tota diſcultat. Axi nos ſemper ſens tota totia diſtio nos offeū. a tot trebailly p fer la tua ſta uolutat e res nōs es diſſil p la tua amioſ. Aqſta matr̄a ſentencia coſent. aristotil dīet en la ſua ethica. Qd. utq; ē circa diſtale e uohā dīz q hauer e conqurir utut. es coſa fort diſtale negū no podia eſſe uirtuos. ſi donchs pmeramet no ſoſeria grans trebaillys. e grans diſcultat. Conūtex te dōchs. a estar fort en l's temptacioſ. e apugnar otra aquillas. e aſſerir tota diſcultat q̄t trastre d poch en poch a ueha tr̄car deus te ajuſdaſ ſois tot dupte. ſi uols pſeuaz en la pugna uigorosamet e ſi ſol. i. poch tu uols ſtar fort. Legim en la uida dñs ſants pares. q̄. i. ſaint abat uolent dari als fiareſ ſeuis forma. quāt lom esta fort e ſegur en l's temptacioſ. dona aytal exph. Heets uofaltz dix ell. q ſi hom poſa en layguia una tcula o uipla crua tan toſt ſe diſſolu. mas ſi esta cuiyta totz tēps esta fort e ferm. Tot ayn es dix ell dñs homēs dñd q ſmo ſo cuiyts en lo foch de temptacio. Axi con coſa crua de continent caen e uan a terra. quāt ſon impugnats per los temptadores. p q appaz com p l's temptacioſ ben uēcudes. nos ſom pus forteſ a uencir l's eſdeuerderes. en uñq pus ſegurſ.

Capitol. xxxvii. qui poſa le quint p fit q̄ies fan les temptacioſ e es quena fan lichs e plēs d'tot beſ

LO quint p fit notabl q̄ns fa les temptacioſ. ſi es q̄ fan crey les ututſ. e los meritz;

e l's bones obr̄s dñs nos enſ fan ueni plena erichs dauat lo purge ſobua. E aco uol di Salamo. quāt dix xvi. q̄ gēſtate opata eſt mana remiſſa. q̄aſt aut fortun diuicias pāiat. E uol di Salamo. q̄ man perofa q̄ es anima doz q̄ es fiet atot be afer. e es tot male dolent totz tēps unu potr e freyturoſa. mas aquilla q̄ es fort e tballa uigo roſamet en la temptacioſ. aqſt ajuſta grans riqſes e grans bens affi ma teſta en esta uida. C aqua matr̄a en xxv. capitol. diu axi. Cogitacioes robuſtſey i. abundacia. C uol di q̄ la cogitacio dñ hom qui es fort batal ler de deu. totz tēps peura riqſes a la ſua anima. e abundacia de m̄ts. e de grans ututſ. C p tal diu lexiph comu. q̄ a lop duramet. nolm entra lagosta en dent. On aco haires p regla genial. q̄ totz tēps lom temptat. qui uirtuosamet pugna p nre ſeyor deu. ala fi dñā temptacio ha major gracia. e forteſea. e maior m̄t q̄ no hauna al comēſamet dñā temptacio. Vaho es car p la pugna uirtuosa m̄ch lom temptat p ordinacio dñ dōc. q̄ li ſien dades p deu les d̄ts coſes totz heu ſo de fet ala fin dñā pugna largamet ſegos la forteſea q̄ ha haude en la temptacio. C aco diu l'apostol quāt diu prima coriñhoſ. q̄. quāt diu q̄ deo facit ſomp cu temptacio puetum. C o es q̄ deo totz tēps en l's temptacioſ. dona creyſmet de forteſea al horz e de grā ſua. en tat q̄ ſi lom ſe uol null tēps nol cal tembre de neguna temptacio. p fort q̄ ſiaſ. C p tal deya ſe necha ayn. q̄ uultu addit. ſi uylaces ſita. Co es quāt la utut dñ hom es be combatuda p temptacio lauors reeb gñ creyſmet en ſimatexa. p q̄ en aqſta maña ha uuitat en ſpecial la ſma dñ Galuador co dixi. In qua me ſua menſi fuit. zonetetur uob. matrib. C

uol dir q̄ regos la mesura d' t' baylle d'a
pugna: q̄ hautes en los temptacions uos
pa dat guardo en padis y tal nos con
seyllaua lo seymor. dicit nos q̄ atra es
ora q̄ p'curen a nos mateys bona me-
sura de t' baylls. e gran e ben plena
de bens ha hau en padis. si bona me-
sura de t' baylls uolom sostener en los
temptacions desta uida. y amor d' seymor
p q̄ app lo quāt p'fit notabil quēs fan les
temptacions.

Capitol. xxvii. qui posa lo Señor p'fit q̄
fan les temptacions e es quefan lom dignie
gran laor e honor:

Lo Si p'fit notabil q̄ les tempta-
cions nos p'curen si es q̄ re-
fe lom fort honorabil e dig-
na d' gran honor e laor. C' deus fabi
q̄ d'ristol en la ethica si posa q̄ honor
es guardo de uirtut. Com doncis for-
talea iutiosas en spal sia dita excellest uirtut.
y tal lom farmet batallat y amor d' seu
seymor deu e p uençra uicis e p gavar
uirtuts es singularemly digna de gra
honor e laor. C' si lo cauallz corporal
qui feya grans actes en temps passat.
era p los romas notablemet honrat e
coronat e famat e ditat e posat dauat
los altres ch era fet memorial p'etual
y sa honor e laorra multiplicar quant
mes lo cauallz de deu qui pugna co
tra ts mabicias spuals q̄ ho no ueu.
Deu est loat e horat cert nov ha ne
gua copacio. Legim q̄ co ihu hach p'pist
p'ual monsry sent ant hom en una
gran temptacio q̄h donare los demonis
ell li dix axi O anthom p'tal quāt fa
iutiosamet has batallat esta mt en la
tua temptacio. p'tal sapias q̄ pot dare
tata de honor que no solamet en lo cel
te exalcare ans en caret faire nome
nar y tot lo mo sp q̄ pots aci uuece co
es be enganable lo mo aq̄st dolent car
no dona honor a aq̄lls a qui es de

guida. co es als iutiosos pugnadores cot
les temptacions spuals. ojas dona la als
Richs homes e a aq̄lls qui p'ms no uece
ten una qui p conseguit meye ay tambo
cha honor com. y ase en quāt lase no ha
peccat m uni ab offensira d' seu facedor.
enaxi co fa lo gran peccador q̄s loxa ue
cta q̄nt es temptati p q̄ app q̄ ls honoris
d' mo deu hom fort meynbar. Car m
lo mo no conere q̄ son aq̄lls qui son dia
nes e quāt ho conegues ja y axo nols
homaria ms. ans los p'segurria ms. a/
xi con aorats e afoills. Car axi ha de
sonat e pregunt lo seu facedor e cap
e pelechi de uirtut ihu x. axi co ell dnu
johans octauo d' vos i honorastis me:
e qui q̄rat et judicet. C' dnu axi als
homes d' mo dosaltz me haucts desir
rat. e no solamet en me p'sona. ans en
cana en mos mebris p q̄ lo meu par es
aqt qui acd ueu e justia e u requerria
deuosalz. i. torn agudamet e fort //
Q̄ co son en bo p'ut natz aq̄lls q̄ls ho
noz aq̄stes m'habiles meyspheren aq̄lla
uida car nols calra dir ab aq̄lls q̄ls han
amades ts pauls q̄ son scrites. Sapie
cie d' q̄diran axi Q̄ nob p'fuit jacta
cia i. c7 Co es q̄ns p'fita nostra jacta
cia m ts honoris e pomposa reuencias
q̄ uohem quāt etem uius. e q̄ns eren
fetes lauors en lo mo kar tot es passat
axi co a uet o asageta qui hys tot de
balista axi seysamet son passades ts
honoris q̄ totz temps cauonne uohem e
nos romantie aci p'petualmet deson/
rata. Det d'zai elis lass a deu enta
ta honor aq̄lls q̄ nos temem porats.
y tal quāt meyspreue nras honoris.
Det com son aia healcats aq̄lls q̄ nos
meypauie e desonrauem / dy lassos q̄
aq̄lls eren digns de honor. p'uz sca in
da ojas nos mesq'ns q̄ ls honoris aq̄lls
mudanals e uetoses. e poch durable.
excaue axi encessamet. atrauee q̄ no
eren uers honoris cae aia nos son

fugida e los haue p'dides en p' totz f'ms
 /per donchs aquin prayen honorae ap-
 par a als pugnats virtuosament en les
 temptacions. raho es car aguts fuger ho-
 nor. quat lus son oferts. es regla d'a
 q' possi aell sunt abat ysach. Que q' d'a
 honor honor li fug e q'li fug honor lo
 seguera axi co appar claramet si pessas
 en los mesquins q' deo enter dapnar. q'
 toti temps en tot quat fan m' dienentot
 son afahenats ab tot lus studi q' ls pure
 s'fuar capes sa mort han la p'duda p'
 atots temps. Empo los elatz e amachs d'
 derli fuger aci totz temps e deus final-
 met los dona coneguer el m'o ja en es-
 ta uida los fa deus horar als homes. e
 p'ys los hora m' explicablemet en g'ha
 En diu d' en lo psalm. Omnis honorati-
 sit amici tui deo. Cuol dir axi Ben-
 yor los teus amachs sebiranamet co
 homots p' tu en lo Regne teus. axi es in-
 bat segons q' tractarem en lo. xii. libr.
 quat placent dets excessuas e grans ho-
 nors que el Rey de padic fa als seus a-
 machs en g'ha. C p' tal dix. i. sain. Cur
 gratut hic honores. et honoris o'ceptors magis
 honor autur. Cuolch damanar raho.
 p' q' los homes de sauessa deshau'e aci ho-
 nors. p'ys q' uee q' aq'ls qui meyppen la
 honor. son ms honrats. axi co app si pe-
 re. quat la meyppen log sants. axi co
 sent benet e sent. bnt. sent francesch.
 e sent domingo. e axi d's altz molts q'
 toti temps fuguer ales honor. axi co a
 mort. Empo ells son huy ms honrats
 en cel e enterra. q' los empadors d'mo.
 i son passats qui als no cercaue sino ho-
 nors qui son morts intupablament. al-
 neys molts dels. e huy son en molta
 misia en infern. e en molta doletia. e si
 en han saluats son als lurs peus. q'
 em en la luz uida. axi co m' la luz in-
 venofon als pecs dia uida daq'ls. q' les
 onors han poderosa iet meyppades.

Capitulo xl. qui posa los ten p'sit dets rep-
 tacioens qui es que porten al hom corona de
 gloria: -

Lo. d' p'sit notable q' ls tempta-
 cions fan a nos. si es q' xcure
 als temptats corona de gloria
 Car aq'lt qui es quat est caualler d' deu
 co es aq'lt qui uene ls bataylls d' deu ua-
 lentmet. nos leya caure en ts temptacions.
 aq'lt ha guayade en esta uida. e meres
 c'uda corona de g'ha. C p' tal haas Tobie
 f'cio hoc ht p' certo omis qui colit te. qr
 inta eia si i p'batioe fuerit coroabitur.
 Cuol aytat dir. Que certa cosa es car
 es pati q' lo seyor p' sa gran bona ha uol-
 gut fer ab nos. axi co es dit en lo prim
 libr. El pati es aytat q' tot he q' p' ho-
 nor e amor de deu trebayll. p' g'nsa q'
 sia appuat u'cedor en ts bayaylls e en
 ts temptacions. axi q' nos leya caure q'
 aq'lt sa coronat en g'ha. Chota q' diu
 aci q' lo pati aq'st requier q' sia appuat
 cauall. car en altra man'a no hauria
 corona. Axi diu sent paul. S'cda ad th' s'cdo.
 quat diu Non coroabit. nisi qui
 legitime certant. Cuol dir q' no sa co-
 ronat smo aq'lt q' pugnara leyalment
 p' tal diu sef Gregori en una homelia
 fu tractat aq'sta paula d' apostol da-
 mit ditz dnde ad magna premia p'
 ueji no pot. nisi p' magnos labors. Ge-
 suere se Selectat igitur mete magtu-
 do p'moy. sed no defeat certame laborum.
 Cuol dir q' certa cosa es q' aq'lt grans guar-
 do. o q' deo dona als sea cauallers megu no'p
 pot uenir sino p' grans trebaylls e p' g'ns
 victorias. Donchs diu ell pa q'ns adehta
 era plau lo gran loguer. non s' paueter
 los grans trebaylls. raho pot esp. car lo
 loguer durara totz temps. ells trebaylls
 duraran un poch. co es metia uiscam.

V^{er}a q^{ue}sta uida segos q^{ue} dñs sent pacme no
 es smo. p^{er} poch deuet q^{ue} passa se p^{ro}posito amet.
 ap^{re}s d^e qual uent dona des la sua benu
 yraca. a aquell q^{ue} ls temptacioⁿ han febra
 sobrades p^{er} amor d^ell. C^{ap}itol deya j^{ac}^{on}
 capitulo p^{rim}o. B^{ea}ns uir q^{ue} suscitat temptacioⁿ.
 q^{ue} m^{is} en pbato fuit accipiet corona uite:
qui repmisi deo diligib^{us} se. C^{uol} dir.
 q^{ue} bonifrat es lom. qui uigorosamet e
 pastet rec^{er} la temptacioⁿ. q^{ue} deus li tmet.
 Car ap^{re}s q^{ue} des la p^{ro}uata q^{ue} es bo e leyal
 cauall. ualeit. ell reebra d^e senyor la
 corona aquella de uida pdurable. q^{ue} des
 ha p^{ro}mesa a aquells quil ame. e q^{ue} li ense
 yen amor en sp^{irit} en uegra. ls temptacioⁿ.
 e q^{ue} ms ame satisfer a deu q^{ue} no anegu
 placi q^{ue} sia carnal. n^{on} temporal. q^{ue} ell p^{ro}
 x^{er} hauet en esta p^{re}sent uida. C^{ap}itol
 aquestes coses dites en aquell article d^a
 causa final de temptacioⁿ. appaz q^{ue} es la ra
 ho e quines son ls rathos principals. qui
 anos aporten en aquella p^{re}sent uida se
 gos la p^{ri}ma doctrina chatoica. p^{er} q^{ue} des
 lope temptar la nat^a huana en aquella p^{re}
 sent uida mortal. - C^{ap}itol xi. qui
 posa com lom en esta uida. es temptat per
 quatre manias de temptadores:

Resta ap^{re}s la causa final d^als
 temptacioⁿ tractar d^ala cau
 sa e fia de segos lorde deles
 quey posa. aristotib en lo p^{ri}mo libro d^als phi
 losophos y el largamer d^ala codicio e nat^a
 e militut e orda d^als causes. C^{ap}itol
 q^{ue} los temptadores q^{ue} temptan lom son en mol
 tes manies e d^{ifer}encias: car o aquell qui
 lom mou el p^{ro}ua lento. axi acceptar q^{ue} la
 sua entencio es q^{ue} appu el regardo. el en
 seny als altis esp batayller appuat. e axi
 com a lum e aspill a ella dat. C^{ap}itol
 tempta lom nro serv^o deu segos q^{ue} hauon si
 picie ttio. on has axi. temptauit eos.

i^{de} eos
 i^{de} mult^{os} dignos se. C^{uol} dir. Que
 nostre senyor deu axi ha temptat los
 sants e quals p^{er} diuerses temptacioⁿ e final
 met los ha trobat dignes de simatoy. C^{ap}itol
 q^{ue} es la p^{ri}ma mania de temptar lalit.
 e ue de part de deu. Si empo q^{ue} ell qui
 tempta enten axi acceptar lalit q^{ue} ell p^{er}
 port lom temptar areprouacioⁿ a peccat.
 en esta mania tempta lo diable segos q^{ue} ha
 uen actiu q^{ue}nto. on hauie q^{ue} dñs sent p^{er}
 a aquell mesq^{ue} qui hauia amagada part
 d^el p^{ec}ado q^{ue} hauia uenit. C^{ap}itol
 temptauit satanas cor tuu metri spu^{lo}
 co es p^{er} q^{ue} lo demoni ha temptat lo teu cor
 p^{er} tal quel aportas a aquell peccat q^{ue} tu
 mentisses al sp^{irit} sancto es al collegi a
 postolichiqua regia p^{er} le sp^{irit} sancto ka
 q^{ue} es la segona mania de temptar e q^{ue} d^e
 part d^el demoni. Si aquell empo q^{ue} tempta
 enten solament hau^{ia} experient e fabr d^e
 hom q^{ue} tempta alcuna cosa q^{ue} ignora. axi
 tempta lom cautelos lalit p^{er} diuerses cau
 telos. C^{ap}itol hau^{ia} ecclastici tricissimo
 C^{ap}itol logia temptabit te et subridis
 interrogabit te de absconditis tuis.
 C^{uol} dir q^{ue} lom cautelos quat uotaria
 ell te uedra ad diuerses cautelos e
 autre quare qui nos cura molt d^{ic}
 co de q^{ue} uolrea fadre ton cor o uient e
 trufant ell te demanara d^als coses ami
 gades q^{ue} ell uol d^e tu fabr p^{er} tal q^{ue} not
 gartz dell e axi temptat te ell fabra tm
 cor sobra co q^{ue} uol ha fabr de tu e aquell
 es la tca manera q^{ue} d^e mal h^{ab}it
 empo co q^{ue} tempta hom no entena res en
 la temptacioⁿ q^{ue} fa m en son mouiment
 q^{ue} fa m en son mouiment q^{ue} fa al altre
 jatsia q^{ue} de fet ala fin se segue scha m
 o be axi co uictoria o uego o aquacio o
 p^{ro}uacio d^e temptat apres d^ala temptacioⁿ
 xi tempta la carn e ls concupiscies e pa
 sios suas e lo m^{is} e ls creatures qui

moue en diuerses manes e dia temptacio dia
carn en spal diu sent pac^c Capitulo pmo
Ynadiu temptat a concupiscentia sua abli-
ti et illectu. Co es qdsciu es mogut a
cocepar desordena demer segos les incli-
nacions carnals ynes ls quals lo tien el
moue en diuerses iultats e maluestats e
legieras e aquila es la qnta specie de tem-
ptacio. Segos donchs aquiles diuerses ma-
nes de temptadores dne quicom d'hiur tem-
pat qn es m qual m quat existit m quat
nou al hom p ellos temptat. Capitulo xl.
com lom p'mamet es temptat per deu dia
gran temptacio e co tempta Abraham:

Aempta dechys lom p'mamet
lo Sobir pare e seyor nro
seymor deu a p'sit d'tempta
e adonar exiphi als altis dia gran uitut
amagada q era en lom temptat p'tal q
quesci sia ammat d'pugnar en sa tem-
ptacio e de hau uictoria della. Ac eximphi
dagl q deus manifesta esse stat temptat
p ell sobr alcua cosa dificil q h'hauna ma-
nade o sobr alcu gran cas e arduu e
frible en qd hauna aportat e comuanet
daytals temptaciois trau nre seymor deu
trans e notabiles documets e doctres als
hom'es d'la ensenyat lurs p daytals uic-
tories q aquiles han. com los altis deuen
amar utrosamet deuant ell totz feys a
exiphi daglos q ell ha ayn temptato en esta
uida Legim genesis. xxii. capitulo. Que
nre seymor deu uotet dat exiphi d'obedie-
cia a tet lo mo tempta Abraham e manah q
aucies son fill ysach e ell li sacrificas cre-
mat lo sobr. i mut q ell li ensenyaria
Exensa en aquila tam fort temptacio nre
seyor qn uohia traure e uenras co era
temptacio frible e fort e singularmet m
auellora. Car p'mamet lo seyor bened
demanaua ac p esta temptacio dagl sanc
ho una obra la po alta quis por fer per
negua persona q e dar e ensenyaz a

deu p'seta amor e subiectio e obediencia la
qual obra aqst fuit h'enseyanua donat
a deu e offerint de sobira uoh e cor la po
amablit a la po cara el la po desigada cl'a
po dehtable cosa q ell hauna el mo e aquili
ta era lo seu fill ysach q hauna tant de
teps deshat e obtegut en sa ueylera ab
tals p'chs e ab tanta dificultat e ab te
gran desig e en lo qual deuh hauna fe-
tas aps q l'infant son nat tan grana
etan asemalladas p'missos. La sego
na cosa q lo seyor demandaua p aquila
temptacio o qn uohia fer si era lo gran
imt dagl sanc ho abrah'a lo qual hom
p aquila temptacio fos a nos ensenyat q
hom d'acabada santedat en quat axi
uece tota sa amor carnal q hauna al
fill p complais e p obeyr a nre seymor
deu. C sit pessas en ts ccustacias de
aqst manamet q deus li feu oxanat
li auctor e son fill e ueuras quita son
la uitut de aqst qn obey e trobaras q
nostre seymor li hauna va dabans ma-
nads coses fort dificils d'fer. Car p'
mamet li hauna manat q ell se exis d'
sa fra e quis luyas desos p'ets axi co
legim Genesis. xiij. la qual cosa es a
tot ho comuanet fort desplaent e sia
xibi comu luyat dls tes e ahitar ta
ta deg. Ap's li hauna ja manat axi
co legim. Gen. xviij. q p'rengus la d'
cuncisio. Ara q. i. hom ueyler sua aqles
a tayllaz ts parts tan dahades en sa
ueylera quat ja sent altres forte passi-
ons q la antiquitat porta ab si. pensa
qua pena es e quina dificultat e quina
dolor e q ap's aquila manamets fa fort
li ajustas aqst t'. co es q ell p'sonal
met e nou faes fer p alti p'tal q fos
major la dolor q ell matery aucies e
cremas en sa p'secia son fill nafal fat
amat etant deshat. Pessar p'ots q a
qila temptacio uencere e sobrar tota sa
temptacio nafal e obeyr soptosament
a deu en aytal cosa ab gran gog e

sens tota altz qstio no poch esti smo degñ
utut e de sobiran e trastendent amor q
ell hauna a deu m d q anegua altz cosa
d' mo **L** Ben trobaras molts en lo mon
huy q fore uenguts a despace en aytal
cas. encara q de pt d' deu his fos stat
manat queste questu dagts manamet
e qui agen fets ptes e suplicacions q du
uolguies reuocar la sentencia o almeys
queu fad fer yaltia co q tocaua ala mort
d' fill **L** La segona cosa qui retia aqst
manamet dificil. si era co q dit es co es
q ell mateix ab sa pma m lauia a hui
cura la qual cosa comuanet negu no
porzia ueire de son fill **L** La tta cosa qui
agreujauia si era car el ne hauna dsa
francha mutz smo aqll **L** La quarta car
com dit es q lo hauna haut ab fort gñ
desig en sa ueyta e de fembra exorcha
e p cõseguir lauia haut p special m
racle de deu **L** La qnta. q en ell heza
pmes vnu x redemptor q omnia d **L** La
vnu. q li manaua q res no romases ans
ne fos feyt sacrifici sobr la lompa en lo
foch en aqxi q res dell no apagues a so
lac d' par. Oquin digues asa mar de
ysuach co es sâbe a Garca q aytal so
lac se degues fer de son fill con torna
ra tost orada **L** La vnu. q p fes dies la
ua manau al loch d' la mort p tal q aytat
com lo temps q ell lo ueuria seria major
aytal li espous mes la temptacio de no
obeyre al manamet de deu e de trobar
quatos alscuns ab quel pogus escapar
L La vnu. q lo manamet aqll no appa
ria q fos razonable en quat manau
ue ocuire hom ignocet e hom q deus
hauna p spal gracia fet never al mon
p grans e meauelloses coses aqxi co
hauen tocat **L** La vnu. q null temps
aytal manamet no era stat oyt m fet
anegu ale p nre semper deu p q pu
dia duptar o demanae q uoha dic al
lo e aqxi demanat pogca laginar en
fer la exsecucio. Caxi pogca pessar
q nre semper reuocas puys la sma

Car co diu le Castella q passa puto pas
sa myrto **L** La. v. q ell podia noblamet
pessar q tot ho alt daco hoys fora scan
dahtzat corza deu e cont abrahá **L** La
vnu. q de continet obey car ale ho se fore m
en torn diez q aqst manamet no es de
deu. car deu no sol manau aytal coses
C queu q aqsta dubitacio no hauna loch
aca. Car lo reuelacion q deus feya als
sants pms aqxi era cõdetz a ello e clars
q eran d' deu q nov podien p res duptar
aqxi com razonablet podem duptar en
aqsts quis fan en aqst feps pfecta als
cuis foylls e pslptuoses avis soper als quals
no deuen donar negua fe d' mo aqxi co de
uall haue a ensayar. hon ueuras q null
ho qui semp haia no deu temz m deuine
legz aytals paguies oyz si donchs effi
cacia de raho natál noi ne forca o la fca
scriptura tornat empistis al zposit no co
trastat la cõtitut deles reuelacions q ere
de deu **L** Ara abrahá pogca dar dilacio
al manamet de deu pçgant lo q reuocas
p sa bona allegat h moltz rahois saltes
qui tocads son e dafres. Cmigo totz aqstz
rahois no contrastat ell no donaua p q da
manaua acp. m fescusa m pga de reuoc
acio m qulta negu. Ans depresent uolt
posar lo manamet d' deu en exsecucio
uencut p sobiran amor q ell hauna
a deu e p sobris de gran desig q ell ha
uia en lo mo. pls quals coses appar la
segona cosa q deus uoha trez de aqsta
temptacio q era gran mnt en uers lo sat
hom abrahá **L** La tta cosa q deus de
manaua de aqsta temptacio era agras
dos qsentimet d' fill en la sua pma
mort. Car diu jofesio q co lauors psp
aguez. xps. anyns. lo pare qui era uey
nel pogca hau ligat p forca. m pogueua
hau posat sobr la lompa lo fill nov con
fensis. Ans si lo fill uolguies repugnava
guera ligat lo par aquil maternel agua
ben batut o mort ien agras fet ultra a
co ques uolguies. p q diu q lo par h pma
e h dix lauors. q aqxi co mauellosamet

deus lama fet nev de mare exordia: a
 xi marauilosament uohia deus q moris.
 no p bataylla mas q fos a deu tot po-
 deros sacrificat axi co a cosa elcta a du-
 fort caras e dyh q p tot cert deu qui
 metz no podia lo reseruaria e q co
 phua en ell tots ls pmissos q feres h
 haina car axiu crebia abrahà ques-
 faria sens tot duxte la qual cosa hoy
 da ysaach ell mateix alegemete uolu-
 taute pmeses grans grías a nre sepor
 deur q tata de honor li fahna q ell uol
 gues pedie p sacrifici la sua carn ell pso-
 nalmet se compone tot gallart p tal q
 apis q fos deguollat e lo par non a
 gues a fayn e axi ell mateix se posa so-
 bz la lenuer e uolch esser ligat p lo par
 e paraz lo coll al coltell ab gran reue-
 uicia muocat pñamet deu tot poderos
 plo fill e p lo par ab grans lagums de
 gran goig. La qcta cosa q deus uolch
 trer da questa temptacio son exiph nre q
 co deus mane alcua cosa tan tost deu
 esser obeyt p be q la cosa sia contra nre
 uoluntate nostre plor e nro temporal pfit
 a exiph daqst sant patarcha abrahaz.
 La quinta cosa qn uolch traiz son figa
 dla mort de ihu xrist ala qual ell uach uo-
 luntari q axi com ysaach se oferi uotu-
 rari ala mort axi co dit es. Ca agit
 figa mes exipiar e adonar entenent
 plach al sepor morir en agit mateix
 mot hon ysaach son aportat a esp sac-
 ficut co es en lo mot uorua q aia se pe-
 la vñticaluan. Tots aqstes coses d-
 donchs ateses plach a nre sepor e gn
 guouimadur deu. temptar axi altemet e di-
 fical agit sant hem en la qual temptacio
 ell mostra a nos q agit era uer fundor
 e uer amador seurh dona acentore p
 la pmissio q8 seguery q co q fet hauna
 li era sobiranamet plasent e acceptabl
 e gracios puch e be loy enseya lo sepor
 tan tost quat li dyh axi co haue Genesis
 .xxii. P memetripm juraui dicit dng. Ota
 feasti ren hac: e nro ppochi filio tuo um
 gento ppf me. Benedica tibi e mthiph

cabu semé tuu sic stellas cch et illut arena
 q est i litore marii possdebit q seme tuu
 portas immixt suoy et bndicet i somc
 tuo omes getes fiz q obedisti uoci meo:
 Cuol du aytat lo sepor abrahà yot zur
 p la ma esencia q ytal quat tu has obe-
 yt lo meu manament e p amor de mpro
 has pdonat al teu fill car ysaach yot be-
 neyre et mthiphare la tua semet q ha
 matz en nombr q ls stells d' cele q la
 arena q es en la riba dla mar e posseyra los
 portos co es ls hetats e possessos d'sos
 enamichs e en la tua semet haurá bn-
 dictio tots ls gets dla tra. Cot dochs
 la temptacio q deus trent co es agran
 gloria sua e a gran pfit d' temptat e a
 gran exiph dla cosa pblica e ytal es e
 deu esp la temptacio q deus dona p sima
 ten. als seu caras fuets e amichs. Car
 co diu dioms. Optim e optima ad-
 duce! co es q agit q sobiranamet es bo-
 ptayn totz temps a portar als seus do-
 nan tots dongs e grans qna q mania
 q ell los hulla tirar o temptar. p a/
 qsta mania ha puats molts sants e elects
 amichs seus a gran gloria sua e agiam
 pfit lur e agran exiph nre. axi co ha
 uem sapie. iij. Gang autu i fornace
 pbauit electos dng. et quasi olocausti ysaach
 accepit illos. Cuol dir q nro sepor
 deus ha los seus elects e grans sants
 puato p diusses temptacions. axi co lauz
 se pua en la fornac p la qual cosa los
 ha preses e appellats desti uida. axi co
 a sacrifici de gran reuencia fet a ell. lo
 qual sacrifici cremaue en loch de fochi
 ardet la forcer dels poderoses temptaci-
 ons q han uengudes p la sua amor e
 reuencia. Capitulo. viii qui post co
 le demom et lo segon temptader que em
 ha en esta uida:-

I o segon temptador d'hom
 es lo demor d' qual p mls
 ueure lo pson pposit. deus
 fabr breumet alstus pnts sens altis
 allegacions car dell parlare largamet

en lo hysten libr. quāt tractare dīa nata
 angēlica. e' qm̄ sua p̄uat e tractat longa
 met e q̄ acī es fr̄oncadonet posat. e
 breu. Lo prim̄ put si es aq̄l q̄ me se
 yor deu en lo comēcamet dīo crea na
 tā angelica bona sp̄ual e nobla m̄tlecti
 ua. e de fort alta dignitat. ari con tracta
 dioms en lo libr qui sap̄lla dīa angelical
 ierarchia. Lo segō put si es q̄ lo m̄ e
 ador agūs cāts tots los angelos e disposit
 apossey e ha hau totz temps grāc e gloria
 quāt en ell ea. Empo ell los cāt tal q̄
 podien p̄car e m̄ez ari co nos comuñamet
 en aq̄sta uida mortal. ari co enservā lo
 mestra dīts s̄ntencias en lo segō libr la
 gamet. Lo tēt put si es q̄ p̄ tal quāt
 eran cāts phauiez gloria. deus lug po
 sa ley de sum. ari q̄ haunen ammistrar
 segōs los ordes en q̄ eren cāts. co es q̄
 los menors sufrissen als majoris e m̄
 istrassen segōs lo officis de dei ree
 buts. e tots en seps adeu tot poderos.
 ari co asempoz lug e de tota cātura. ta
 ho daq̄sta ordmato son car plach al
 creador q̄ ari ministrat els m̄espisse
 e ari m̄exen agueste ap̄is lo temps del
 m̄t p̄ guardo la sua gloria. car pus
 q̄ eran ls po nobls cāturas q̄ deus ha
 uia fates. rābonable cosa era q̄ agueste
 gloria p̄ la ps alta uia quāt pogus atte
 yer p̄ creatura. co es p̄ uia de m̄t. On
 deus fabz q̄ una de m̄tres uia de dig
 nitat a hau guardo. die espez digne
 de hau guardo. ual ms. q̄ hau guardo
 sens m̄t. ari co tot be just es pus alt
 en quāt es en si just q̄ tot be p̄fitos
 en quāt es p̄fitos alcū. segōs q̄ posa
 aristotil en la sua Eticha. Lo quart
 put es aq̄l. lo qual posa dioms en lo
 libr dīa angelical ierarchia. q̄ aq̄ts
 sp̄its foren cāts sots. ix. ordes e sots
 tres pararchias. car cascuna pararchia
 ote tr̄s ordes. e castū orde oten certis
 legiōs. la legio oten. Bis otiha sistē
 tas. ly. e di. somtats. e posen alscuns
 doctois q̄ en castū orde dīs angels

ha aq̄tants legiōs co ha umtats en la
 legio. quāts empo umtats ha en la le
 gio ja es dit dessi tan test. Lo q̄it put
 es. q̄ enq̄ aq̄ts ordes ha dīntes graus
 e estamets en nata. ari q̄ los uns son
 duna specia. els altis daltra e encara
 dīns una matr̄a specia. ha grās dīntis.
 ari q̄ no hi ha negū. de tots puts son
 blat al alti en tots coses. ari co dīs ho
 mes matres haue. Ecclesiici. xiiij.
 Que no est m̄ucto simblos illi. Cuol dī
 q̄ de qm̄ q̄ hom pla hom pot dīv q̄ no
 hi ha haut de tots puts un semblat
 a altia. Tot ari es dīs angels q̄ no
 hi ha. i. de tots puts semblat al altia
 Semblatmet ari co han grās en na
 tura. ari han grās en lux stamet com
 los homes matres. Car aq̄in ha ma
 jors ingas e manors. Cpmamet en
 castū orde ha son p̄ncep e p̄ncipal
 ari co acastū p̄ncipat o ducat ha en la
 terra un duch o un p̄ncep ari matre
 sobi tr̄s ordes ha. i. p̄ncep. qui sap̄lla
 ierarchia e co s̄ien. ix. ordes seguense.
 q̄ aqui ha tres pararchias. ari com ha
 tr̄s principals Regs. e p̄nceps. sobi bo
 ra la natura angēlica. Lo seten put
 si es q̄ sobi tots aq̄ts crea me ſenyor du
 un ſpit pus alt e po bell e po nobl dī q̄
 pla marauylls yfapes en lo. xiiij. capi
 tol appallant lo lucifer e Czechiel en
 lo capitol de. xxvi. lapilla affur e posa
 lo grās excellecias. q̄ deus h dona en
 la sua cācio. satia q̄ ls pos en pauls
 obſcuris. Job ari matre pazla dit lon
 gamet en lo quaronte capitol de son h
 libr. a aq̄l tan grān ſpit hauiu hull to
 ra la natā angelica. ari co a cap e ha
 pus alt e amīls dotat en natā e en gū
 de honor. q̄ tots los altis ari co appaz
 Czechiel. xxxi. Lo Seten put es q̄
 stat tota aq̄sta natā angelica sotz temps
 de temptacio e de p̄uacio e de m̄t. ari con
 nos ſem en esta uida mortal. Lo p̄ncipal
 co es luofor atteniet a ſes grās exd
 lencies no git a lantenmet a ſec grā

cias al seyor q̄ l's h̄ haunā dades. mas gi
 ra lontanec ala ualor d'les graciaſ re
 ebudop la qual p̄ es reputa es ergulla
 en tāt q̄ no regonech lo seu cador. ans
 uolch e elegi e jutia q̄ no era digna cosa
 q̄ tan alta nata cō la sua stigiaſ sots leys
 de missiō de quey denegū. Ans deua
 simiplamer impau e senyoraſ artoſ
 ts coſes cades ayi cō era po alt en sa
 nata q̄ l's altres creaturſ. **L**o huynor
 put ſi es q̄ de caſtu orde d's angeli e en
 ayfat nombr con poria eſp la tēa pt
 da nata angelica. oſenti a aquil mateix
 iuhye e a aquila mateya cogitacio e appre
 ht q̄ hac luifer en ſi mateyx e deſi ma
 rex. Cō aytaſ aquacio de iuhye e co
 ſentimēt en aquil foſ peccat mortal e co
 ha la lig a ell p̄ deu dadarayi cō po
 ſa lo ſt. put p̄ tal aquil e los altres a ay
 taſ p̄iſeſiſtents peccare mortalmēt
Lo floue put eſt q̄ iatſia q̄ la tēa pt
 da nata angelica ayi peccas emplo les
 dues pts no peccas. ans q̄ uitien ſima
 tros de toto put oſiſtenciar e a oſen
 tiz ala lig posada a ell p̄ deu e con
 vent en ſi mateyx e en les altres catu
 res. ayi nobis p̄ deu cades la sobiranamēt
 altera bona noblea. podi ſabz e uotz
 y no ſeyor deu lur ſeyor e lur cador
 drefſare ſolamēt en uers ell la lur uo
 lutat amat lo de tota lur uitute ſaber
 e podi e forçai aytaſ com lur p̄pa natu
 ra lur poch apudaz. C con natura an
 gelica ſia coſa ſots deu ſobiranamēt
 achua e utuſia e poderosx en tots ſes
 potēcias e forges. p̄ tal en ſpay de ſig po
 q̄ oreſ eophien tot lo cors de lur mit.
 ayi q̄ aytaſ meſueren ellſ en aquil poch
 ſpayco fa. 1. ho elet en tota ſe uida e ac
 tota uagada hauet eſguart al grau y glo
 ria maior e menor. que lom es p̄ deu pre
 destinat. **L**o deu put ſelaqſt. q̄ deu
 net q̄ los bess angelis agen he elegit eſ
 forz y lur franch arbitre q̄uitis ala amore
 d'lur cador ay tantost foron ſermataſ
 en gracia e posato en gloria e uijen cl
 ramēt deu. ne de qui auat pogem peccar

Conſideraſt cō luifer e aquil q̄
 a ell coſentir e agen elegit e coſentir de p
 uaticare fraccare la lig d'ſempore de p
 ſomr coſta ſon manamēt aytantost foce
 d'apnats p̄imutablemēt e appuats pere
 pablamēt. **C**apitol. viiiij qui poſa lo
 proces cō uench la malicia tanta al dyu
 ble que tota ſeſta nos deſiga teptar e ader
 rocat:—

Baho daqſta pereabilitat ſe
 aſſigna p̄ los sancts doctois
 eſp aquila. Car y mē ſempore
 deu es iuſtitut. q̄ aquila diſſcreaſ ſia ont
 lo cas d'hom q̄ d'ſpit angelical co es q̄
 lom ſi cau en peccat ell ſe pot a deu tornari
 e penedir de ſon mal o ſi fa be ell lo pot
 lepar e pot fer mal ſis uol/estat en teſp
 de teptacio qui es teſp deſta uida pſent
 onas la nata angelica ha lo contrari car
 ella eſtar en teſp de teptacio o de peccia
 ciolapri cō ſeu lauors en lo comeſamēt
 quat fon cada lauors ſi a be ſe ſuntia
 en aquil era fermada p̄imutablemēt e
 ſi ei mal ayi mateyx. **S**i donans q̄es
 la raho daqſta coſa. Despote q̄ novſe al
 tie raho quis radicalm p̄ pafſino aqſ
 ta co es la dñial uolutat a quitha pla
 gut ordonar q̄ ayi ſia. Iatſia q̄ los doc
 tores in aſſigne moltrſ altres qui ſan a
 diz en lo uirte libro quat placie dela na
 tura angelica e dñe tot longamēt co
 q̄ aci poſam breumēt e y p̄uts ne aci yo
 no poſam. Aquil p̄uts ſmo p̄ tal q̄ p̄us
 radicalmēt ueras lo ſonament da ma
 licia d' dyable contra lom. **C**ytal q̄ a
 viii tepta tots teſp cordialmēt e aguda
 e co pñor pot. **L**o onzen put lo aqſt.
 q̄ deſpent q̄ la tēa part da nata ange
 lica hac peccat p̄us q̄ leſtamēt ach mu
 dat de bo en mal. ayi muda lo nom. Car
 co lo maior lur agues nom lucifer e
 comeſamēt d'les carreis de deu ayi co
 diu job. xl. capitlo. lauors hac nom Be
 emot. ayi co appar aquil mateyx e tota
 ſe mala ſpuya ab ell mateyx ſe appilen
 de ſpuros diablos e demois e p̄ altres uas

moltes segors diuerses especias de lurs malicie
 as. Axi co apparera quan dells parlaré lon-
 gamet en lo huyte libri fa tot. Axi mateix
 lauors apels lo peccat tota esta nata dia-
 bolica son gitada d'el empial hon era
 p deus primamet collocada. C lucifer ab
 alstria dls priors foren gitats en infier-
 m de qui no ixen smo p special dispensa-
 cion de deu e p coses speciales e grans ape-
 co de diei als guns doctors. q luosfer ne
 co diei als guns doctors. q luosfer ne
 ist p temptar ihu y en Syria ala si d' mo.
 p incitar e p informar amal antixit
 e tot lo mo. Cmpo la major ptda ro-
 mas en la migana pt d' haer qui sap-
 pella haer tenebros. car aquin comuanet
 noy ha lum e aquin se congeien ls tempe-
 tats e altres impessos q caen en la tra-
 e aytal loch obscur e tempestuos erue a
 la lur malicia p habitaciote da qui da-
 ualle atemptar nos segors lurs acollis.
 tractaments q han ent si mateix e
 segors lurs affliccias e malicias. Lo dot-
 zen sles q depset q los mals angles a-
 guere peccat fore obseuats en lente
 mmet car no agen tan alta concepcio
 d' deu en ls catius com dabas. C a
 uer poq segors q posa sent agusti en
 libri que feu dta malicia dya bolica. ells
 ha encara gran sciencia major q negu
 comu ho no hac pams en lo mo. la qual
 han p ts uias o p quatre. La pma
 si es p subtintat de lur natura. La se-
 gona p gran temps q ha q son cats e
 han uists quanx tota ls coses bades e
 han longas e grans e molts expiccas
 dls coses d' mo. La terci si es p la se-
 scpta q entene mls q nos. La quarta
 p reualacio dls sants spits q lur dien.
 e manie auagades diuerses coses segons
 q mania lo creador e comuanet han
 ab ells mls a confitar p lur offici aquells
 sants spits qui sapellen potestato. que
 altres. car aquells han p lur offici ama-
 nar alg demois e a refrenar lurs ma-
 licias mls q los altres angels. Lo tret-
 zoi put si es q depset q d' haec peccat
 son obstat en la uolutat en tat q

no pot uotir smo mal. mls pot penedir d
 son peccat. mls uol mls pot oferir al pby
 de dieta constante es axi querit a odi de
 deu. q ell area ned semper deu sobiran
 met p sa gran pnsitat. car es en tots
 nos obres poderoses enemich de haritat
 e de tot be. C p tal aytat co pot. multa
 los homes a ensenyar q ell es tot poderos
 a fer mtae faent amagadament pec
 causes natals algemontats a nos.
 in uistada. q anos appare fort meud
 loses. p tal quat no sabem la dits cau-
 ses naturals. Caco fa lo diable tot
 a questa fi. q ell sia adorat e hoccat axi
 co a deu. Ptal qns faca errar e dap-
 nar la nos tres ammas. Heu fa enca-
 ra. p que tolga a meo semper deu la sua
 gloria honor e p tal q ell en si sia honrat
 com a deu. car aco uol e ama com sia
 Ry d Burgbia e tot plen de uamitat. C
 p tal nos fa molts illusios e molts folli-
 as e falsies en tat q pode claramet co-
 noci. q ell es un gran falsari e mala bis-
 tra e terrible enemich ned e un gran ar-
 lot. Lo quatorze es q p tal quat en ell
 es plenitut de malicia e dergryll e p tal
 quat ueu q lom q es deixa creat es de-
 putat aposseyr aquella alta e celestial he-
 retat q ell ha pduda p son pcat p raho da
 co ha concebuda dms simatre mortal e
 implacable enueja q lom. pla qual fo-
 mogut atemptar ned par adam. Axi co
 posa lo maest dls smas en la uistoria
 distichos p aquella matexa enueja es cori-
 nuamet mogut atemptar tota nata hu-
 na. p tal q la desini dla uia de padis. e
 la faza dapnar. car no pot soferir q na-
 tura humana aia la gloria q ell ha pdu-
 da p son pcat. Car ell sab be q la ruyna
 d' cel sa arepar p la nata humana segors
 la ordmacio diurnal. dla qual repacio diu-
 sent agusti q aytats homes san asaluar
 o caegueren denosa d padis. da co pesa
 si es axi o no plarie pus copiosamet en lo
 diu. libri. Axi co dit es deppent. basta a
 ned pposit fabri q la enueja q demon
 ha en uers lom. es causa p q lo demon

tor temps tempta lom e fa son poder de desin-
ar lo de deu p tal q h faca poder lo Regne
d deu. C aco haue sapientia sedo on ha
ay. I mudia diabolos mors introiunt in
orde terren. C uol dir q la mort es en
trada en lo mo co es pdicis dels animas.
dls cors despl la enemicia q lo dyable ha co-
tra la natura humana. y allo lo tempta en
padis etenal. e en cara no cessa. y la
qual temptacio gran part dla natura
humana ua ala mort etenal.:-

Capitol xlvi qui posa. Dij. nomis attri-
buite al dyable p sa malitia gran:-

Ter raho de questa tata malhoa
sua li son posats alsus nos
y la seua scriptura. quis done
a enteder en ytda quata m quina es la
gran pranitad e nequiciaz e orribla ma
litia sua. Po pm nom es diabolo. qui es
interpretat caent on apar la sua tribula/
mutatio d pm statuet en q deu lo cea. cop
at a aqst en q huy es yson peccat. car a
yi es caegut de tota bona. q en ell no
ha smo hot mal. exceptat q la sua nata
en quat nata sia en cara bona. yas la
sua voluntat es an deprauada. e grada/
creusada de be el mal q negua sentilla
de be noy appar. Po segod nom seu es de
mo. qui uol dir sanguinos car tant destria
la mort d peccador. q en altz quato no
cessa jams. Debas com son oratz aqst
qui ab ell han familiaritats. e quis sien
en ell. car quat lus fa a aqst si ho fa qts
aport a deprivacio ppetual. e que infern
sen fait be de drus pres turmers totz temps
Lo st nom es sathanas q uol dir aduers
fan. car ta poderosamef ddu. e impugna
tot co q es de deu o appfit d hom. q en als
no studia le es dit aduersari p excellencia.
car es crancs de nata humana. implacabil
y negu fucy m pchs m honoris m y negu
na ma. ay q si auengades fa quelque co
fa al ho. p tal q h don acure q am. Cm
yo la sua ptecio es enganar lo finalmet
e portar lo a deprivacio. Po quart es le
uiathans q uol dir cymet. cor null temps
no cessa de pecar. m de temptar. smo ay

tant com es redempt p lo uoli de me servir.
C p lo mmisi dls sancts angelos. C p tal dne
lo psalmista. Saphia corz qm te oderuit as
cendit semper. C uol dir q la saphia e ma
lita da qles q habuen deu. co es los demonis
ms. aquila totz temps crey. estrenet se aduis
ses malicias. e anouells malos odes en si.
e en los altres quat en ells es. Po qnt
es. Beccot. uol dir bestia. car dreta
met ms mostra q es bestia. q spet raho
nable en lat com totz temps fa gta rao
natal. e fa son poder q faca uiire los ho
mes ay co a besties. sens tota temor de
deu. els metma a seguir ls cobrepeces
frenals. e carnals. ay co abistries. Po.
Dj. es. Belial. q uol dir sens sevior. car
ms auotres sevioria q res almo. e per
tal son desobediet ala ley de obediencia.
q deus h posal quat lo feu de q hauem
ya dit destry. e p aqz tempta pncipalment
los homes de qm q peccat de qts tempta
co es p tal q sien a deu desobediet e a ell
preuerets. C p aqz totz temps impugna
ms los obediets. els incita aystat con pot
a ergull. p tal q sien rebels a leurs sevors.
e pastors. e p qseguet a deu. Po. Dij. es.
Beelzebub. q uol dir. hom de mosqz.
car ell es hom espous. e cap e regidor da
ells qui fa esp de pocha ualor. ay co son
les mosqz. On deus fabr. q ay co jhu
y. es cap dls electio de qles qui son en gracia.
de tot lo cors dls seus amichs. ay lo dy
able ha son cors misticher sos membrs. lo
qual cors es appitat. repreouat. d qual ell
es cap. e d qual deuaille totz ls malicias
e colpesie crims en quina q manha en tot
lo cors aqst. q durara fins q lo mal cap
aqst ab tot lo cors sia en lo juy final p
lo jutge e cap nro general jhu. y. gitat a
emptotz temps en lo po pgo infern.:-
Capitol xlvi. en quin nombr los dy
ables son diputats atemptar los homens
e co les tempts p diuise pectate.:-

Tsta empida la malicia d' segó
temptador lo dyable. Ara haue
a uera la manha co nos tempta
C deus aci sabz q axi co la medra d' sobera
par e guernador nos deu. ha dada ala na
tura humana custodia angelicala tra la
malicia d' dyable axi co haue a ensenyaz
en lo. **D**ixi. libet tot axi haue q la na
tura humana p especie de uirtutis sia impug
nada p la natura dyabolica e p consequē
pote congez q con ell sien molts mes sed
copano en nombre q no son tots los homes
d' mo. qun uir uive q sufficietmet basten
los demois quat quesdu de nosaltres na
gus lo seu assignat a ell acceptar. Empo
tant son los homes dolets e peccadores mes
quisq' noy cal. star. i. demoi a temptar q
eu car. tot sol es bastat a temptar me mill
milla pessat lo podz elia astucia d' dyable.
ela mifia e doletia e malicia gran dels
homes. patsia q axi mateix hi ha homes
axi sants e pfects q una gran multitud d'
demois se auistara amagads a temptar lo.
axi co legon d' sent antoniu prim hereti
ta famos e d' sent francisc hibre ovt que
reuela dell. i. demoi q cmich mha stauie
otnuamet otra ell a temptar lo. **C**lquet
put pessat tractaron longament en lo huy
ten libz. Car aci no ha lochy quessista
empo daco qesta es etia cosa q ell es pmes
p mie seyvor deu temptar nos en esta pre
sent uida. axi co dui sent paul ad. C. ph.
slog. di. on dui axi. nō est nos collectatio
adū p carne et sanguine. **B** adū p
principes et potestates terribuz hauz e cof
souaria nequicie i celestibus. **C** uol dix ay
fat segos la gloria q no solamet haue a
batallaz en esta uida otra lo cobeeances
sta carn. ans encara nos come apus
naz otra los prnceps dls homes terribuz
os e peccadores. co es contra los demois
me qui son seyvors e prnceps dls pec
cadors la qual batalla es contra le spu
als maluestatz amagads temptacions
qns donec p tal q pdam ls coses celestials.
sobr ls quais ell es mogut de gran en
ueja axi co dit. es quat pessa q ell ls

apa pudentia q nols apam. **C**ar dui se
Gregorio qut pessa fa natia axi nob
despullada de gloria e ueu q nos q som
de rea hanc e possexe son lochy fort es
puocat q' quinque manha ell nos em
patye. **C** p tal fans aytats mals co pot
dis quals en spal ne posa algus en pida
petro de roca tractat la paula aquil
la q' crozatti quarto q dui axi. **D**na
bolq mali auctor. neq' q' rei noho
corruptor sen. hominim semper mimicille
laqos tendit. lapis fat. foveas fodit.
aptat minas stimulat corpora pugnit
anag. cogitacioes fligit. pmitit uas
dat uirtutis odio. uicia addit amor. er
rors fecit. discordias nutrit. pace tur
bat. affectus dissipat. humana uiolat. di
uina temptat. h' ut. **C** uol aytat dresum
viemet q lo demoi es começamet d' tot
mal qui tot lo mo ha corruptut. qui totz
tepus es enemich capital d' hom. e h' ap
pella laços fort pillozogen q' cña qui a
des mou lo cors appetit ades la xia. m
ja mes nol lexa star en pau. car ara. h
pca uils cogitacioes. ara lo puoca ha hira
ore alcud. ara li dona fastig de tota cosa
uirtuos. ara piciatio aqualq' uici. ara te
gana p qualq' error. ara lo posa en disto
dias. ara li fa auoriz pau. ara li dissip
la q'sta. ara lo fa fer e esp ms bussa q' ho
ara lo fa minuz cota deu. axi q totz
feys lo te occupat enq' mat e peccat
quat en si es. - **C**apitol xlvi. qui po
si em lo dyable obre dms nos mouient
los sevns e potencias natals quat nos fe
ta. -

Ia maria empo co lo dyable
mou lo nostro entemmet a
pestrar m a uole alcuns co
pes ilicitas fort amagads. los quals hauie
a tractar en lo huyten librete bast depre
sent a dix alcud puto phau qualq' conge
ca da qsta maria. **O**n des sabz p'mamet
e sia aqst lo p'm puto. q' solamet nro se
yor des es aqst qui dretamet e appa co

ner lo cor d'hom. Segos q appar. Sedo p
 alpamencio. Vi car aqst es un dls princi
 pals secrets q ell fa reteguts. Segos q die
 los sants. Cytal dix Geremias capitulo
 xvii. Inextimable e cor hoia. et q'st illd.
 Cuol dix q lo cor d'ho es m estimabl. co
 es q nos pot y alz coplidamet fabri smo
 y deu. Donchs q es q pslmator lo sapia.
 quare q digua q no negu smo deu. **C**o
 segos put si es aqst q no contrastat q lo
 dyable p si mateix ppanet e dretz no pot
 coney lo cor d'hom. Empo ell p grans
 e agudes iuncturs e p alcuns senyals fo
 rans pot de luy coney ja lom q pessa m
 q uol m en q es inclinat. appar aco pstat
 car p semblats manas soni. q ho ue en co
 nveuena d'cor d'alt ho. Cant tu ueus
 q ls passos. e los mouimenti a costumatz
 de aytal homis d'aytals. e aytals en spal
 quat tracta e pessa sobr aytal maria. dta
 qual ell p la soni. p la qual tot semuda
 e fiscalia quat es tot sol. encara se con
 torna p gesto e p sevals semblats pessat
 sobr aquella maria senyal es a tu q aqst
 aytal ho es molt inclinat e entes e cuos
 sobr la dita maria. p q axi mateix quat
 lo demoi ueu q lom fa aqlls sempals fo
 rans tan tost gclou. q dms son cor ell pes
 pa daytal maria. p semblat maria lo dy
 able coney ls nostres iuctacions. Segos q
 posen los doctors. **C**o put es aqst q
 lo demoi denecessitat quat tempta lom. p
 simator ha star dms lom. axi q la pso
 na d' dyable es dms la psona d'hom tem
 pat. Va ho daco es. car negua catura raci
 onal. quat fa e seguer q alcua obra. quat
 es desimateix. nola pot fer demandamet
 desa uolutat. axi q ell digua yo uill q
 aco sia fet e que de pseit allo sia fet. sse apuda
 de negua altra cosa. smo p sol impeci dta
 sua uolutat. Car axi obrar solamet co
 ue a deu tot podos d' qual dñ lo psal
 mista p spal laor sua. **O**m ipse dixit et
 feci sunt. Co es q aco cose a deu tot sol
 p spal excellencia q ell maria la cosa de
 pseit p sol impecida sua uolutat es feta
 la cosa. De que seguer q langel no
 obra manat p sa uolutat. solamet q ell

ho ha aobiar on q obra p sa ppa psona pso
 ualmet exeguet e faent co q uol fer so
 ra simatore. ne pots diu q la creatura racio
 nal stant en. q loch pura obrar en alk dis
 tat. car q la sua maria de obrar sia pura
 met natat e segons aristotil i. **D**u phisi. loo
 co q segons tots. philosofa. aqll q q' obra
 natatnat o p acte coue q sia pseit la on
 obra m pura obrar en loch distat desima
 teys donchs ell p si o p son instrumet
 ab q obria no es continuat o pseit la on
 obra p tal appar q enqnaop maria q la c
 atura racional obra. q ella sia pseit pdat
 met la on obra. de quis seguer q mē pro
 fit q es aqst. q necessaria cosa es q lo de
 mom sia pseit la on obra. Com docths ell
 obra en nos negu mouiment temptatiu o
 negua temptacion necessariamet se sequer
 q ell sia dms nos e en nos pseit. **N**e deus
 aco hau p incouemet. car axi mateix mō
 sepor deu. p tal quat es en si de mifim
 ta mīmetat. q pseit p tot lo mō. e dms
 ta psons questuns e p conseguet dms
 log diablos e dms infern e p tota cosa d'
 mō es. **T**te acp mateix es que lo dyable
 quins tempta sia dms nos. pode ueire en
 los bōs angels. car con la maria d' obrar
 e d' mouiment ha es a en
 tendre. ho ha apestaz nouillamet sia un
 mateix en los bōs angels e en los mals.
 car questi obra natamet. Los bons an
 gels sien psonalmet dms aqlls q morir.
 p aytal maria. Docths seguere si q axi ma
 teny los dmois sien dms aqlls. q axi mo
 uen dms a cogitar e apestaz alicua cosa
 p ells representade nouillamet a aqlls que
 tempta. **T**te acp posa expfamet. Czechin
 el desimateix dient axi en son libr. Cyla
 e dix am l'angel q era en m. Caximai
 ter o posa zacharias ppha en lo p'm capi
 tol son donen a entendre q l'angel aqll q
 ab ells plaua dms ells era e habitava qnt
 plaua a ells paula. **C**o quart put es.
 aquest q lo dyable axi en nos platz o axi
 en nos obrat. ppanet no pot en nos cau

sar m metre m pdiuyr negua cogitacio
 d' mo. Capar aco y far car los mitcions
 simps se producen es causen en nos pm
 amet e original. y los coses forans e cor
 porals q los sens sente segon q posen
 los philosophos en spal ho posa aristotil
 en lo libri d' ammaratu declarare si a
 deu plau en lo hystre libri. qnat plarem
 com la auia d' ho ente q qntre en esta
 uida. En tal mitcio simple dom s' a
 causar en lom y hom q sia star iust/o/
 sente e entecio de pedra y pedra s' ag
 dier. car si pedra uista y nos en alcun
 loch podia en nos ydoyr ni engedrar
 entecio dom/o dase e daltz cosa smo d' pder.
 lauors si uenyn hom/o pedra nons fa
 brue s'ns ueen pedra/o ase/o altz cosa p
 q conve q qnat en nos naturalmet se en
 genira qualq intellcto o sensacio dal
 cuna cosa q daqta y aquila q la intec
 tio sensacio representava nos. daqta sia
 la dita intellctio o sensacio engerada
 eno daltz y q los mitcios simps. ayi p
 dorys y los coses forans sentids compo
 ts e ts separar en lo nro entemnet. ayi
 co posen los logichos e aristotil en lo seu
 parmenas. lo qual entemnet ne usa en
 roel ts coses forans q les dits mitcios
 nos li represente. P aquila mateya raho
 appar q lo demoi no pot en nos causar
 m pdiuyr plas yamet negua mala co
 gitacio. Empo p tal qnat aco es massa
 subtil y ho lechylor ho star de psent. Lo
 qnt pnt es q lo demoi pot fer p gni
 sa dms nos q en nos hauia nouilla cog
 itacio dalcua cosa q ell uol q pessime
 aco fa ell dms nos obrat y esta maña.
 car ell pot fer trasmudant dms nos los
 sps intals en qstan dms nos ls sem
 blaces dts coses coses forans e ts spe
 cies representatiues officiels diuissamer
 al entemnet. ayi co longamet hauia a
 en lo hystre libri. qnat plare desta ma
 fia. a lentemnet ayi com longamet
 hauia a parlar. P semblat maria
 pot lo demoi ayi mateya pcurar en

en semper

nos alcuna mala affectio. mouet en los sens
 qualq passio leja o delctatio. la qual pchua
 da e sentida y la uoluntat. si ella hi es mi
 clinada. hoy troba plaeur qnat sent la
 dita passio o delctatio. la uoore legerament
 se pchua a uotz aquila cosa e manara
 a lenteramet de pssir longamet en ts
 coses a que mou la dita passio o delctatio
 En tot aco appar q lo demoi tot azi peu
 ra en nos cogitacioes e uoticos e delcta
 tions. qd lo metge pcura a nos sanitat
 Car azi es q lo metge no pot pdom si
 mitar p si mateya dms nos. oyas aplica
 a nos heros e habauraties e empastis
 mengancat les quale coses es en nos pro
 duydes e causa d' sanitat. Ayi lo demoi
 no p simaterias p applicacioes natals
 e transmutacioes. es occasio q en nos sia
 alcuna nouilla cogitacio e electio e dele
 ctatio. P aqst qnt pnt potz ueire cl
 eramet com lo dyable sublumet pot en
 ganar alcuns homes qteplatio heu fa
 fer auegads qnat los uer p suptuoso
 e ergulloso en si mateya. e presument
 d' lus mitos car en lus setces cogitaci
 ons posa lus molts oraduris e erros e
 juhns temaris e cteptis dls altz. qui
 ueen q no tene lus maneria de inuise.
 En tal q mls sien fermats en lus fol
 les cogitacioes e oraduris. lo demoi can
 sa lus setcamet dms sots la maria dita
 grans delectacioes en lus cteplacions
 e grans excesses de cor. a fer lus ex
 la opmo q han des si mateya e donels
 a entredre q des los leua en aqules tam
 grans delectacioes p gran amor qlls ha
 e molt maior q als altz. e deu qui uen
 ts lus folles cogitacioes en pena de lus
 pslipcio e peccat. lexa lo demoi pcurar
 lus aytal deceptio e enga. P q nota
 aci bo document p hom qteplatu. Ces
 q sobiranamet usque humil e sia fidat
 en meyspreu desmateya suol esser segur
 de tota temptatio d' diable. e q null rep
 no desig aytals ushos con tots feys
 aytals desigs umgue de rayll d' pslip

cio ed supbia: en cas q' lom soun se ue
 ia uesitat daytals uisio[n]o ls diga sino
 apsona digna e dista e aqua encara la
 diga en secret solamet p donanar de
 seyill q'y fara. etors fera que ayta cosa a
 ja adir. la diga ab tenor e ab desplaer
 m jans no sia inclinat a fer negua cosa
 forana q' ayta uisio man fer. Car si la
 uisio es de deu. p be q' tu nola reuels ne
 faces co q' ella te reuela. deus fara per
 guisa que la cosa aqua uendria a bon
 fina. e adeguda execucio. **P**uill temps no
 ayes gran qflanca en persona q' soun di
 gua q' ha ayta uisio[n]. car fas te cert
 q' los sants no ls reuele. ayi e aqua qui
 ls han son psos de acabada sanctitat en
 tots luis obres m jans de res q' digue no
 ueren a meys. ayi co fan los nros pseudos
 phas dagst temps. **C**o. dñ: put es q' p
 a questa mania nos engana diuerses ue
 gades lo dyable los nros seruos defora car
 p diuerses coses natals qno posa deuant los
 seruos corporals o p diuerses mouimenti q
 fa dñs los organos sensitiuodñs nos fa
 ta qns ha uires queja co q' no ueem.
 o que no ueja co q' ueem. o co qui es absit
 appareguia preset o co q' es preset appaga
 absent. ayi co hauie a ensenyar en lo huy
 te libr. **C**o se te put es q' p aqua mania
 ell usa de encatatos e de magicas artes a
 pliqu le coses natals a lures obres e no pot
 negua utut q' en ell sia deprodoyr desi
 matev negua natia defora natal. en ne
 guia mania segos q' tots lo doctors dien
Nota aci p[ro]p[ter]is q' aqua potestat e sua
 magica lus es dada o p[ro]mese a ells de
 obiar p[ro]teccio deu[er]to deu[er]to deualla
 tot saber e poder q' ayu pmet en ellsp[er]
 tal q' los bos homes no destien jans ay
 tals suas po uee q' ayta coses son dades
 e atorgadas p[ro] exces als fills de ydicio.
Eslos e encara atorgada esta potes
 tat p[ro] dar occasio als mals homes de
 caure en ayta enga. co es q' ells cegue
 e psomesque q' lo dyable aq' ells hueye.
 ha ayta podr desmatere o p[ro] uia alfi

p[ro] nol ha co es q' uia que mesta esp hon
 rat e loat. apres lus es dada a excitat
 la pastia e fe dls sants q' ia p[ro] axo noli e
 en en res p[ro] molts seripals m persecutions
 q' lo dyable p[ro]cur o p[ro] fu o p[ro] sos quidors e
 ministres otra elle m p[ro] molts fantasms
 ne illusio[n]s m sopms m fantasles m fol
 las revelatio[n]s o appegas o temptacio[n]s an
 los uers struets de deu[t]ots aquiles tem
 ptacions uenen p[ro] uitut de deu[er]to quils fa
 star forte. ells fa meys par tots ayta
 maliciose arts de anganar d[omi]n[us].
Capitel. xlviij. dela prima temptacio d[omi]n[us]
 demom qui sapella uiolencia e de sos ve
 meys:

Pus que appar q' lo demom es
 lo nro temptador e apar co
 a ell es p[ro]uegut aquil ayta
 officia temptar nos. hara hauie a dir ap[er]
 quina[m]anas te en temptar nos e p[ro] q[ui]ntes
 uinas ell nos tempta. **L**a p[ro]ma uia sapilla
 de uolecia. quat ue q' ell p[ro] forca entra en
 los corpos d[omi]n[us] homes ells turmetas ellis
 possech p[ro] sp[irit]ual poder a ell dat p[ro] me se
 por deu[er]to a turmetar ls psos ayi com
 fa los corpos d[omi]n[us] erdemomats e d[omi]n[us] ob
 ses e a umbrats q' p[ro] tal seppellen ayi
 Car lo demom ha poder de turmetar los
 ayi co vez q' ells turmetas de fet lo qual
 turmetar leya deu[er]to fer p[ro]mamet a mai
 festano d[omi]n[us] poder e a p[ro]miz peccatis o
 a corregir lo peccat e a instructio nra pat
 na q' desmenademet nos no sapia p[ro] q[ui]
 dagst causas lo sepor o leya fer. Empo
 aco basta a nos q' p[ro] quina q' raho ell ho
 leix fer no pot esp smo be fet e sobira
 nemet justa cosa es po q' lo sepor qui
 fa fer es imp[er]cible. car es en si natural
 met e essencialmet m mutable justicia.
Deus sabr q' aquila temptatio es semblat
 es redocix a aquila qui es cant deus fm[er]et
 al peccator p[ro]secutio o malaltia o semblat
 tribulatio en sa persona. **L**a uictoria da
 questa temptatio esta en hau gran pacien
 cia e fer grans g[ra]cas a nre seyor deu[er]to.

a qui plau q axi sia e pedre en pastia agst
 Ebayll metre q a deu placia. La cura
 da qst mal es qntur se anto senyor deu p
 ua potencia de sds peccats e p oratio q
 tinua e star molt en le Esglèxes conse
 grado e fer se legir desss los sants exor
 cismos e oros q la seua Esglèxa ha ia
 ordenato p agsts aytales tridatios.
 Deus aci fabr q ans q ingues lo fill
 de deu en fra p incarnatio lo demoi son
 entraue dms los corssos dls homes. car
 lauors regnaua p tot lo mo qm era
 subiugat a ydolatria e era sots Cesar
 auguste pncop ydolatre. Empo apis
 la sua sagrada passio lo podes d' dyable
 es es molt ammat e stret. C p tal
 lo demoi era no ha axi souen entra
 met p los corssos dls homes. mls posse
 er axi com soha. Deus fabr q da
 qsta pena usauel los sants en lo come
 carmet dta seua Esglèxa cristiana apes la
 affrecio dit fill de deu. car quat los sants
 plats excomunicaue alsus tan tost lo
 dyable los entraue en los corssos dels
 excomunicats els smetaua axi legim d
 mosey sent pau q co excoicas alsus
 maluats lurals al dyable atmatar los
 a teys axi co appar. p. ad Thys. pmo
 et pma. Continu qnto caplo. Que em
 po area nos faça axi. no es p tal q la
 seua Esglèxa no haia aquella matrona po
 testat q lauors haina. mas p tal qnt
 deus no usa area de mfects patents a
 xi co lauors negos q dit es en lo pme
 litz en la materia de mfects. Caxi ma
 tey car los demois no son area axi obe
 diuts als plats ecclastichs com lauors
 eien m aquells no facen tan gran mcat
 dels excomunicatios ne faden tan doleta
 unda co fan area agsts. Caxi matery q
 nos senyor mostra area maior pasticcia
 en nostros mals q lauors no faya. la
 qual cosa per uentia torna a depravacio
 dls homes q deus spera apui po fort
 met en latz segle po q aci lus suffer
 fat e nols enuol pumr. Nota aci p
 chs q daqsta te tatio usarien los dy

als uolent donat nos agsts grecies un
 olencias e offissos q pogueron si la bona
 de me senyor nou uedaua. quiu orpat
 xe p misi dls sants angls custodis e ge
 dians nres. C p tal dnu sent jecom expo
 net aquila paula de set oyathu angli ex
 i chs semp uidet facit pms mo dnu
 ell axi. Dragna e dignitas auap. ut una
 qop heat ab ortu nativitatris i custodia
 p angelu delegatu. C uol dir aytant
 Que gran dignitat es dls animas nos
 tras en quat quedua. ha son angli de
 putat p deu ala sua custodia de pms
 q lom es nat fins q mor la qual custo
 dia pncipalmet es dade al ho arepebre
 e arrester la uolent d' diable. car si
 aquila seua custodia no fos ab nos ta tost lo
 demoi offegaria lom el auxuria p lo
 gran hoy q ha cont nos. Cota aci su
 bre aquela maria q alcus sants doctors
 dicen q la custodia angelica comeca es
 dada de fet al ho de continet q la sua es
 p deu infusa en lo cors conobut dms lo
 uentre dta sombra. car ja lauors pot fo
 ferne mort e uolent plo donoi. p la qual
 uolent hifant porca morir e axis po
 ria dappar. p q ia lauors li fa mester
 el es dada la angelical custodia contra
 la uolent d' diable. P raho daqsta uo
 lencia lapilla mosey sent. p. leo rugiet p
 ma. p. qnto. on dnu axi. ffres sobm esto
 te et uigilate i octomba q aduissari se
 diabolus tangi les rugies creant quies
 qnt deuoret. cui rellite fonte m fide.
 C uol aytant dir. Oroseny sent. p. plant
 a nos ffraids mey yos pch q uosalte
 stigats tots attenets e uellets cotumia
 ment car lo ure aduissari lo dyable axi
 d a leo cridat e rugiet cerca e guarda
 en torn p tal q tropia qualq. 1. q po
 gues deuocar e auchire e turmentar. p
 que pch qh ostreabets uigorosament p
 sua qffessio dta seua fr chatthochea. car d
 aci fabr q qffessio dta seua fr chatthochea
 molt toll lo podi al dyable. C p tal la
 seua mare Esglèxa ordena q tots dies
 a mati a pma. e aliuearie a completa

los Catecistics digne lo credo indeu ho
es la seua fide catholica posada en summa.
D aqua matrona raho deur est feia la
sefno d'la fide q' ordena sent Anselm al
malalt ala mort p tal q' los demois no
zen en ell tanta eficacia. D aqua raho ma-
tora es bona custuma q' los lechys digne
tots dias a mati e auespri lo Credo e
professen la seua fide catholica dient lo devo-
tament. car lo demoni no ha en ells fa-
ta eficacia segos doctrina dels sants:-
Capitol. xlviij. qui posa co se pot fer
que deus refren lo dyable de fer anos
uiolencia e q'q' leys star en son franch
arbitre:-

Si tu dumptanes com se pot fer
q' lo dyable haja son franchiar
bius q'q' co nos mateys. Car
no la pdut si be ses d'apn'at e q' deus lo
estrega el regna q' el no pue fer negima
uiolencia a nos quat fer la uol. Car si
lo refrena el regn el estrey q' no faca co q'
li plau appar q' lauors li bolguia son frach
arbitre. Bespo e dich q' en seps esta q' lo dy-
able hora se uoluntat fracha a uol feriu
olecia al hom. e emplo la executio forana
sa p deu empatrada. Aixi q' la executio d'
fer no responda dms ala fracha uoluntat
d' demoni. Car la franequa d'la uoluntat
no esta de fora en la obra forana. mas
esta dms en la uoluntat sua e appar ho
manifestaret. car jatsia q' un ho tragu
ta tuas mas ben grades defora. p tal q'
no faesses almoyna axis coma dms co
si daues la almoyna de fet e appar ho p
tant car en aytal cas lom axis guanya
son mit com si de fet daua la almoyna.
E aco p tal car deus respo al uole de dis
qui tots tops es en si egualmet franch
jatsia q' defora lom sia solt e obligat.
en alt' man'a los martirs no aguieren
guanyat negu mit quat estau ligats
en los carcres e p'sons daquells quils au-
acior la qual cosa es falsa e errona
Cet doctis co lo dyable no pert sa esse
cial franequa e libertat si be la executio

Emplo la finqua d'la tua uiolentia q' uol dar almoyna

desin mal uole es empatrada. appar en era
y co q' dessles es dit com si me sorper deu
e symetria tots tops nos facia molestias en
tre ala mort ms porciu de nos fideller per
lo gran oy e uolter q'ns ha d' convection
d'mo crica. p tal dia lo galuador iohans
d'mo s'le homicida erat abuincio. Quol
dia que lo dyable es etat etuel homes d'
convection d'mo crica. Aixi eniquit tots
tops son entes a auerure les animas dels
homes p mort ethai ayat co pot eno sen
pot fideller. Aixi co diu lectura p'ubi-
ox. xxiij. Crica fut insaciabilita infernorum.
E diu q' tres coses son qui nos poden fa-
deller. la prima es infern p lo qual es
entes lo demoni e continuament hi es entes
segos sent bogu ms e ms ayat co ms
uen q' la fin d'mo faculta en q' ell ha a
p'ra son podr e acopar de auerure e de
teptar ls animas e uoltria q' molts ne-
tias ap'dho ab simetry p d'maq' man'a.
Caprosta es la p'ma specia d'la sua rep-
tatio co es p' uolencia e p'la gran supbia
qui en ell es:- Capitol. Cinquan-
te qui posa que sots la p'ma temptacio
d' dyable compren alcunes altres q'
fa souym als homes spirituels:-

Sots aqsta specia de temptacio se
comprene les suas saguets
malicias. La p'ma si es
quat uisibilmet esuacy alcu representat
se sots alcu corporal specia sots la qual
uol fer q'ymaq' uiolencia o lesio a alcu. Aixi
com legim q' appach en una Esglesia de
Cynthia. E com aqui fos un notable hom
Cathastich appilat Theofill lo qual agus
p alcu gran cas q' heria e deuegut rene-
sat quat en si era mu. e. es fos dat al dy-
able quat en si era. e p' costell de psdns re-
ligiosos ell se recostillas publicament en
la dita Esglesia. Lo demoni appach aqui
potiamet qui'l titava dina part e lo
bifba dalt' fins q' p' m'is d'la maza d' deu
p tot lo poble deuotament muocada en
la qual lo dit Theofil hauria deuotio.

lo bisbe tira lo dit Théofil hama de tots
 pug apí matery e lo diable despech ofus
 Legim axi matery q los demons bar
 en podosamet mosey sent anthoi heremt
 Axi matery legim de sent francesch fe
 bla q quel bateien una uagada podero
 rosonet estat en casa dun Cardenal en
 Roma . eduiss uagades li uomen quat
 estaua en los heremtoris e quan y for
 ca lempyien deca e dela y tal quanto
 uohé torbar q no facs oratio En la up
 da de sent Ogori legi q feya grans bot
 yes a . i hom aquin apparra C Legi axi
 matery q com mosey set benet oas q
 lo demoi li uama cridat pmamet ap
 pellat lo Briet Briet C com lo glou
 os cofessor no uolques respondre vs aq
 li cedana Oualeyt Oualeyt e anauense
 confus quat uuya q res no h respondia
 mi podria torbar dta oto C Sonblant
 met legim de madona sca Clara que
 ella orant deuant lo crucifix lo demoi
 li dona tan gran colp y la cara q li m
 pla la cara e h feu tot huyll sanguinos
 Quants axi matery uioletias feu a
 madona sca margarita e adiuiss altres
 sants tot lo mo ho sap neu cal repetir
 C per expiecia axi matery peeben soin
 los homes spuals q demts quat elle
 ozen la demoi p torbar los fara bro
 gi o dara uens e grans crits p spaor
 die ho axi co legim en lo segó libre d
 dialogos de sent Ogori q lo diable fe
 ya en una Esgleya auegads lo porch
 demts p espauentat los altres e p em
 patyal que negu noy oras ueuras a
 axi matery q fara auegads so dase
 o dale bustia e auagads data i g
 colp sobtos o croxit auagads fara mol
 tes dissolucions axi co ell es tot disso
 lut o auormet en ls Esgleyes o en
 los oratoris auagads fara soptosa
 met grans brugts o semblats coses
 turbatis Remey han dat los sants
 aytals a tots aqstes coses co es q la
 uors p uenza fa malicia deus esser
 pmamet asi natat e temir en lo cor

fermament axi co te ja pher en aqsta
 cosa q lo diable not pot fer mal a tu
 m a null ho smo dixant co deus pmet
 C deus temt aps ferm en lo cor q deu
 q aco pmet q lo diable fa ell ho fa per
 guare te pasencia e fortalea e p seguet
 ho lexa fer a grā pfit teu p la qual
 cosa deus star ab gran cor e desig de
 hau uictoria Car fer nas gran honor
 a deu e atu matery gran pfit p lo m
 it de te fortalea e dta confianca q has
 hauda en deu e d' mōys precu d' de
 u nom p lo qual sen ua uecut e axi q
 daqun auat nos guosara tornar afe
 te semblat temptatio m paor apsta
 iost deus fer orano a nte sevi deu
 suplicat h q ell p la sua gran mis
 cordia te aja p recomanat et do for
 ca otra lo seu Enemich ab lo qual te
 uols cobatir p amor dell e sens tot
 dixte ell te aquadara podosamet C
 gini q sent francesch en aytals tempta
 tios deya aqll uers d' psalmista C t
 si ambule m medio umbra mortisno
 timbo mala qm fu meciu es Qui uol
 dir axi plat a deu s'oyez e jat sia q
 yo sia e uaria aps la ombris dta mort
 co es aps d' dyable no he paor delles
 zar se q tu est ab m C auors axi
 matery se deu ho sempar e fer otra lo
 demoi lo senyal dta + lo qual ell te
 me molt e jat sia q aquesta temptatio
 sia i poch fera al comecanet petis qnt
 ho la ha i poch usada sol nola p hom
 res e lo demoi qui ueu q ho no p q
 nos torna pus C lota encara aq per
 dar millor compromet a aqsta matia
 dta temptatio uiolet d' diable que sots
 la demut dta specia de uolencia se
 compn la seguet temptatio C car auega
 des los demois apparexe demts a al
 cuns dons e encara a factas e a fort
 castas e tempto ls sensiblament axi qts
 fa unares q ho de fet hama afec ab ell
 carnalment e axi dien q son engeniat
 heret e los Tholechys appelle aytals
 demois incubos auegads los appelle

sucubos quāt aparece als fāts homēs
suptz en ells cors e sombraça de sonba
quāx sensiblementr otra hir uoluntat. C
aqua specia de te temptano es fort. tē
bla e leua e es mēl a la persona a q ue
de tots pnts recorreza a deu y deuota
oratio sra e q en spal uisca pus pura
met q no sol e q haia ajuda de scas p
sons de scas rehoas de tots altis coses
qui facosten afantedat d' aqua maria
pechs plazem p longamet en lo huy
ten libe en son p loch. - Capitol. 1.
qui posa si sens peccat poden levar la ora
no quāt lo dyable nos aspauenta ab se
illusions.

Tupertaria aci algū si levar la
oratio o ptes d'a Esglesia
o d' oratori y paor d' demoi
m e desa uolēcia o illusio es peccat
mortal. C d' aqua d' upte uspo posant
quatre ipoficio. La pma si es q si
alcu y paor d' demoi levaia de tots
pnts oratio o offici de deu a les quals
coses es tegut de necessitat dich q aqua
peccaria mortabnet car levar lo coses
scas als quale ho es tegut p dñaq ma
na q ho ls lew de tots pnts p son p
alt sens occasio de malalha o daltre
notable embarch totz temps es peccat
mortal. Hoc encara en ts ores diur
nes mudar lo temps. axi co es dit mati
nes a pma e dir tecia a uespis e uesp
is a coleta es gran e notable peccat
mortal. Car duu q scriit es. maledictio
q facit deu ora nechget. Com donch
y la pena que deu manassa de maledic
ho puya ho quāficaz e mesurar la g
uitat d' peccat app segos ell q axi co la
maledictio de deu aporta la mort etnial
q axi mateix co q q ua na culpa mor
tal e p q seguient co la maledictio uaria
q aqlls qui aytals defallimets fa en
loffici de deu co son aqua q so demut
tacata app a ell q aqlls peccue mortal
met. Es uez q molts alts doctores m
yo mateix no se judec lo dit de sent

Thomas en aquit pas. no q stet po q sens
causa gran qn transporter loffa no sia
gn colpa Si docthe excusacio rahanble
non excusa. C aqua maria pechs fa a
tractar longamet en lo huyten libe qnt
plaz d' offici Ecclesiastich. levar axi ma
tre de tots pnts la pemficia de son
fessor qui es bona e rahanble e uolent
pia y amor dedei e en remissio de pec
cats es peccat mortal e colpa de mobe
dencia. La segona ipoficio es aqua q
si alcu q ha natā orror e spauetamet
de tot sentimet d' demoi o p fragilitat
humana qui natalmet auorrox totes
coses aytals encara auorrox estar sol
dants es mudaua en alp loch o spaue
tat ja levaia la oratio ala qual no es
tegut o etauia spavia o en cara per
for o altatio reebida p qnaq maneria
aytal levaia a temps loffici a que es fe
gut e creat simader e fortificat. per
tal q cobras cor e q aps de poch temps
pogus dir lo dit offici o oratios a q es
obligat pus feruimet e deuota. dich
q aquet aytal no peccaria mortabnet
ans posua legudamet fer aytal traspor
tatio de temps e dilatio sens remordimet
de osca. La tercera ipoficio es q si alcu p
puar fa fortalia e p cistoyaz valentia
de so cor se posaua scient met en loch on
lo dyable sol appa sonpi o sol fer alcuns
illusios o en loch hon pot rahanblonet
conjectuar qll trobaria ol uera foto q
naq specia. q enten aqui agardar o ab
ell plaz o ab ell estar sens paor. dichet
q aytal peccaria mortabnet car aytal
tecta deus. car aquit se posa artich de
soltom uanamet la pfectia d' dyable q
segos q dnu sent Gregori ha en si sobria
na feret. Ans sua gran iuy de deu q
aytals ne fossen be pnts. axi co son
stats molts encara en mo temps. Car
a y religios qn appauia la boca h torse
tant els huyls q era farca q uaya qnt
fo religios q axi temptat deu mori y la p
fectia d' demoi en un monestir en q no
fuy. Joutes axi mateix qli uote ueu
re en forme dase quāt lo uaeze caegon

co amorts d's quals morts alstrs segos
que stichdit en lo lech onse es deuench.
d'aco tot dia ne pots oir molts casos
C'iste p'ma garda uenias q los m'gros
m'atichs tots porten absi gran feretat
en h'ulls e en qu'at han p lo acostanet
q han ab lo dyable uexes qu'at mo deu
esse fei lo diable e terribl es si matos
Diu sen. G'gori q abans sens copa
tio correue los homes a saltar en l'gn
foch q no q facostasse al demoi si appa
ria u'blamet en la sua turpitud e ma
licia p la qual cosa es sobiranament es
pauentable p q negu nosi deu acostar
si donchs aquell q si acosta no es gr
nit darm's d'ignals axi co son gracia
e uituts e longa esuetut de bona u'is
e spalme's si reaq inflamatio d'amor
a deu. car aytal amor fa lo cor fort
sobiranament. Axii co posa. Galamo en
los cantichs capitlo q'reto e fa lo cor
en q es segur e ferm contra tota adus
fitat de quina q part q u'inga. La q'
ta prop'sto es q si alcu ho de uida apro
uada e de gran sentebat p donar a
entendre l's fallacias d' demoi o p gitaz
lo d' lech hon ha acustumat de uam
se offeria al demoi posar se en lo dit lech
aq'st aytal no pectaria. Ans faria obra
gran e m'itoria. C'axiu feu aquell sant
hom d' qual diu sent G'gori en lo seu
dyalogou q co lo dyable agus acostu
mat de ffer alcuns illus'os en una ca
sa en tat q negu noy gresaua habitaz
dents. diu q aq'lt hi uolch sens paor
repositor. Com dents lo demoi anas
p la casa grovet axi com aportch lo
sant pare b'oneyt li dix axi. Omesq'n
dretament fac, q q' ptay car pusque
no pugnast soltem q fosset en lesta
met tan alt en q deus taina car raho
nabla cosa es q lagos pdut e q tinguis
manas de perch e d'una u'ul bish'a. C' diu
aqui sent G'gori q lo dyable calla e tot
cosus despech tan tost m desp'ys noy
son oyt. iatsua po q aq'st cosa fog bo
na en aq'st sat hom p la sua acabad

sintedat q' retia fort batayti q'ra lo do
able. emps ei alf' hom u'nat comua met
segos humana fragilitat dia gran tem
itat asuac sembla cosa axi co la rea pro
ficio ha posat. C'aoila es la raho p q los
p'mters se deuex studiar de pitaz lo dyab
le ales getz en la p'mor e en la p'ncipia
figa q' al mo sia p tal q' le getz lajen en
gran treor e paor e q' p'res nols placia
fa copanyia m'res qin dell sia. auaga
des los sants lo fan p'mtar axi foia de
tota se figura e de tot fer a donar ent'e
dia q' es priuat de tota bona forma.
Car ell es priuat dla p'ma e sobiranamet
ma q' es me se'or al qual es abhom'a
ble sobiranament e sobera enemich. Ap's
es en si priuat de ua forma q' es gracia
e haritat de deu. car co sia enemich d'
deu lo maiue d' mo. axi co es dit no
ha la goia m la haritat d' deu. C' ap's
es enemich dla sobiranamet forma qin
es en nos co es de gracia e de haritat
car contra aq'sta pugna totz temps en
nos q' lens tolguia. C' y tal diu sent
G'gori en una homacha sua axi. Sac
curat hostis antiqui ut te poraha n
tellet; ut haritate feriat. C' uol dir
q' lo demoi quat nos tempta ens tel res
q' am'e en lo mo no ha cura pncipal
met de toka a nos ts coses aqules q toll
u'as ha cura q tollemos aqules coses
q toll nos mogua a impascia e a altres
peccato's p q pdam la haritat e la a
moe d' deu si. P' dochs q' axi es ene
mich dla p'ma forma e sobiranamet
nobla me se'or deu e dla segona for
ma q' es fin ap's deu de tots uituts
e formes la qual es gracia e amor
de deu. Digne es q la sua ita forma
no sia forma. mas sia dessformada for
ma e forma no forma e sia estraya
e auorrida e abhom'able forma ato
ta bona forma d'una angelica ch'uan'a
Capitol. L. qui posa co alcuna passio
es en lom amagada qui no es p ter
tace d' dyable:-

Heftus son dñs quals se clama
 lo donor quel disfame agran-
 tot y tal quat dier q ell his
 fa grams molècias quat so-
 gitatz a dormir hon dien aqst q la
 uois lurs dona imazies q altra los ca-
 rech donut entat q no poden plar ms
 poden moure no triastat q són en lur
 plen fery la qual cosa no poria esser
 si lo dyable nou feya car no pode pens-
 sir q spia aqst als q aytal cosa his fa-
 ria. C' P aqst put adeclarar dey sabé
 q segons q posen los metges quat lez
 se gitat a dormir la sanch fesalfa
 etot lo cors de dñs e auengads p dñs
 causes lo pubno q sappia lo leu en ca-
 thalenesch. seleua e posés sobre lo cor
 e tanq el abrigua en tat q quare li
 toll la sua ppa respiratio e co tot lo mo-
 umet d'cors haua sonamet en los sp-
 its intals. els dñs spits ajen lur siti e
 font pncipal en lo cor. seguixese q ta-
 pat e faciat lo cor tots spits els lurs mo-
 umets esse en tat auengads q con-
 aco sedue en infants petits. es píll
 q no murié p tal quat nospabé ms po-
 den ajudar e aqst mal sappia en media-
 na incuba p q appar q aco no ue d' dy-
 able m a ell no deli esser imputat pus
 q causa natál ha dñs nos. Empo es
 uer q lo dyable quat pot be peura aytal
 afflictio e ueratio en aqst q dien q aco
 ue p tal quat ls bons dons qui uan de-
 nts exeregué les psons lauors quat
 sedue e peuria ho p tal qis faca pec-
 cat d'gram peccat e q creéguen afati-
 les e quels desini d'deu. Empo en pso-
 na q no don ffe a aqst paguelas no
 criu q lo dyable ho peur comuamet
 Empo auengades en casos certs se po-
 ria fer q ell ho peuras e aco p quo-
 car ls psons aquells e impascencia
 e apcat car aqsta es la sua ffn e m
 feso a tots quants temptacions nos dona
 e appar ho p tat quat peccat nov ueu
 no sen cura molt p q attenet ala sua

malina e amills guardar te dell. prob-
 te q tengues lo seguent doctres. La p-
 ma q tots temps q meys m begues seya
 lo maz e lo beure. car recopte sent ogo-
 ri en lo seu dialogo q cd una oxoma p-
 ses una letuga d'or e la mesme sens
 semper lo dyable q stava en la letuga
 li entra el cors el tñeta leig fins q
 p oratios de scas psons ne son gitat.
 La segona es que null temps nol mas
 molt en bocca. Car recopte sent ogo-
 ri aquin mater dñ ho qui appella lo
 seu puer dict h axi. Dma dyable des-
 calcom dui q aytatolt uech lo diable e
 lejamef e orua lo começa a descalcar
 fins q aqst fet lo seval dila. + lo seu
 luyer desmater. La tercera doctrina q
 null temps not acosta psons erdiabla-
 des car negui feund no sen pot segur
 ans són hauue val q lo dyable dica a
 aqst qui nacosten qualq leia. difama-
 rlo en la cara e la get qui es totz temps
 inchada a mal reputata p aytal axi
 co su haua dit sent paul e lauors da-
 ras his occasio de peur en tu e faras
 confusio ala tua cara e casa p to poch
 fery. La quarta doctrina pessis no se ten da-
 qils aq ptey qui li facen ls conjuracio-
 nes e exorcismes als endemoniats axi co so-
 los. Ecclasticis. Pessis p giordanz se
 dagst incouemet dacia yo de qspoli als
 ecclasticis matrys q no si acostassen
 molt en cas ques sentissen tacats d qiq
 leig peat. Si doctrs no hauue ja feta pma
 e recopliatio ab la seua Iglesia o altra
 mania porien esser aquin mater fort di-
 famats e enigoyits dta qual cosa se
 deu gardar en spal hem famos Ecclasi-
 tick p tal q lo poble no haua mal exiphi
 dit. lo qual mal exiphi sei regimia si lo
 dyable li posaua qualq leia macula aquin
 mater. D q fan famamet aqst qui no
 si acosten mas de luc pque dñs p la def-
 buratio d endemoniat. La quinta doctrina
 es aqsta q null temps no uajes ueura ap-
 iefios diabolicas en loch hon se facen.

car la fereia dia cosa aquella te poria auer-
 re axi co de fet se fa auengades e damunt
 es dit et poria enganar e posar en gñ
 error apn co de fet hi posa la apñio dia/
 boher q es a sent paul apñs de spñya du-
 na donxela e tots aquells qui la entren
 ueure car diu lus q ella esta aquin en
 ciñade e mostre se aquin aur e pedres p-
 cioses e dñesses apperçes de coses fort no-
 tablels q als coses son tots falsies e en-
 cantamets d' dimoni e de fet tots aquells
 qui lo entroen ne hixt axi infamats q totz
 se cuydt q axi sia uitat co lus es estat
 ingares. Delsar te pots q si fait aur
 e pedres precioses hi agus de fet com la
 apparicio dia sombra aquella diu. q lo
 Roy de ffraça de q es lo dit lochague
 ra fet tot aquell mult cauar e derrocar
 fins q agus laur e quat hi agus d' be
 La quita doctrina es aquella q null temps
 no haxes familiaritat m p amich ne-
 gñ magromatich car ultia la fereia q
 aytals homes han culius psoms en les
 gair q par q sien dyabls han ta orei
 bla coufratio q tot hom poep q no son
 humas. Culta aco ab lures encatacio-
 n o falses apperçes e ab falses promissos
 leueriamet inclinacie la persona a aquella
 pestifera art q fa los suis deyebols dignis
 de mort temporal e etinal y la gran pera-
 uencia d' nro cap e sempior deu la qual
 li es dada p tots aquells fills de pditio q
 d' ytal acto usen. Capitol. Iii. qui
 posa la segona specia de temptacio d' dy-
 able qui es com apparenç sots quelque y-
 mage de sanctedat.

En seguida la p'ma specia d'
 temptatio appellada uolècia la
 qual lo nro antich enemich
 dona al ho en esta ipsa uida cat pot. Pef-
 ta q enseyan la sua segona specia de tem-
 ptatio q es fort pillosa e es quat se tras-
 figa sots quelque specia o semblanca cor-
 poral e apaz a aquell q uol temptar demit
 o de dia en formis o en uigilias sots qlq

palli de be e diet se esp qualq sca persona
 al temptat presentada p uolubat de deu. Da
 questa temptatio parla mo seny sent paul p-
 ma coritox vnde dico. hon dnu axi. ppe on
 anglo salthane trassigunt se i anglin
 lucas. Cual dir q auagades lo demon se
 trassiga sots semblanca de qualq sant m-
 issatge de deu q diu q es transa a a
 qll q uol temptar p demicar h qualq co-
 sa en special. Caci uerias q co ell
 appareix apaz tatost deus tu star appellat
 de contrastar h engensa q not pupa or-
 ganar e apaz h contrastar dar te les
 seguels regls. La p'ma es aquella totz
 temps q aquell qui apparenç te induere a
 despatio sapias q la appñio aquella es pau
 e deceptio d' diable. ago appaz p tant
 car despatio en esta uida psonit es peccat
 mortal e peccat en lespit sant. Com deth
 nre sempior deu m res q dept dell uen-
 gua not pupa inclinar a peccat mor-
 tal seguelys q appñio induere adespatio
 es deceptio diabolica. Daqsta p'ma
 regla ab la sua pñatio se segueix que
 totz temps q haxes appñio qnt induesta
 p dñiaq maria a negun cos despat/o a
 negu peccat mortal axi co es a mort
 ipria o a mort dalg o atolze mebre o
 fame o a fer negu peccat mortal to-
 ta aytal appñio es temptatio diabolica
 Appaz corcelari p la rho aduyta p
 pñatio dia p'ma regla. Legi en la u-
 da de set jacme major q lo diable m-
 diu. p. romer q anaua a set jacme d' gal-
 lacia q si ell se auengoya p amor de sent
 jacme q faria sca obia e molt placent
 a deu e a sent jacme. Clo pectador rho
 no sabia aquella p'ma regla damunt dita
 e auis se e finalmet fora dapnat fino
 q p honor e pchs de moseny sent jacme
 nostz sempior deus h pdona el. resusti-
 ta manuellosamet e puys feu penite-
 na de son peccat e uenchia salvatio. Da
 questa matoya regla se segueix q totz temps
 q appñio digna a negun q ell sens dup-
 te spa dapnat o q no spa salvat cas-
 ciona aytal es temptatio e deceptio dia-

bolica. C aquo p tal quāt cascūa aytal ap
 ptió inclina e induer lom aq es feta
 a despacio. C p tal dier los doctors q
 ppa dāpnacio e psonal no pot esser re
 uelada a negun en esta uida. C aquila
 for la raho p q los denois en tēps que
 podie mēo no podie sabr lue cas m
 lue dāpnacio quilo hauia eſdeuenir.
 car siu sabetes eu ceguerre p forca fa
 gori adespar e p coseguit abans agu
 ren la pena de lue cas q la colpa la q
 cosa es otra la justicia dūpnal e p co
 seguet es cosa impossibla q deus reuel
 aneu aytal cosa com es sa ppa dāpna
 cio. C La segona regla en questa ma
 fia es aquila co es q si alcuna appacio
 tes feta qui requirera adoracio o alti
 dūpnal reuincia en si mateua totz tēps
 la haxo p fospitosa. e noli obescas.
 C Daxo es car null tēps no legi q negu
 na sea appicio requs m demanas ado
 racio m aytal honor m reuincia dūpn
 al en si mateua. On jatsia q angel p
 las sonq en psona de deu axi co legim
 en lo ueyil testamet en diuiss lochs
 al qual angel fos fet reuincia dūpnal
 p aquila aqua apparia. C Impo langel a
 quell no la regia m la demandaua pat
 sia q la sofaris p tal quāt sabia q la
 mitcio de aquila qui la dita reuincia fe
 yen no era de fer la al angell q plana
 en psona de deu. Oyas de ferla a nostre
 seymor deu tāt solamet. C a aquila ce
 gla se conforma mostren sent oyarti q co
 lo diable h appegues en forma de ihu x.
 en demanas adoracio. C El beneyt sat
 repos al diable axi. lo meu seymor ihu x.
 no ha acostumat de apparez uestit de
 porpria m de corona daur m uanament
 ornat. axi co tu est appellat qui appa
 rezca m p q ueig q no est ihu x. mas
 est diable ua e ergullos e maluat. e
 lauors aquila despech. C Sonblat met co
 lo denois appegues una uagada en. 1.
 loch en semblaca dta ūge oyaria e les
 gēts q son tan tots inclinades a mal
 la anasse horaz. axi co si fos la oyari

de deu. C on ordinatio d deu q aco hoy
 dir. e capella honi temet deu e fabent la
 acustumada malicia del diable e p tal
 noy uolch dar fr tantost duptat en co
 q oy dir q la apparicio aquila donanaua
 honor. axi co lo diable ha acustumat d
 damanar e p tal aquila p descobri la
 cautela d demoi recorreich ales armes
 xishans co es a oracio e adequan. C p
 tal lo mspira deus deus de fer q ds
 sagiuip car ell apes aco factament
 pgs lo pcios cors de ihu x. e molt reuict
 met en una capca portal la on la dita
 appicio se enseyaua. e parla. axi ab la
 appencia aquila de dona qui aquil era.
 Digats me sots uos la mare de deu el
 dyable respos q hoch e dir lo capitla a
 qll e concretz uno fill qui uos ensen
 yaua el diable respos q nou caha dir
 axi e lauors lo capitla dauat tot lo po
 ble trasch la capca destubita e enseva
 li lo pcios cors del Salvador dient li
 axi. ja ueyats si spia aquila q aci es. C
 aytantost co lo demoi uji la hostia q
 segregada despech m pams aquil pus no
 son uist. P ls quals coses appar la se
 gona regla esp ua. de q podem traue
 aytal doctrina. co es q quāt lo diable
 tempta lom en aquila maria lauors se
 deu ms guardar de cura h q en negu
 na alf. p tal quāt lo peccat es maior
 e p illos a aquila qui comet ela ex
 cusatio es manor pus lom nes astien
 tat. Capitol. lui. qui continua po
 sit deles ditas reglas:—

Ia tēra regla es aquila tota
 appicio qui dugua e men
 p mōlom a qui apparez
 en reputatio e en amor desimatere o
 en honor e pompa e uamitat d' mo
 e exaltatio de sa ppa psona o dalf a ell
 molt cara e molt acollida es decepcio
 e temptatio dyabolica. C appar ho p tal

car tota inflo e s'vitmet de deu es dat
 comuianet e maiornet apsōns huius e
 meysants lo mō e simatexes e tote tēps
 ts uislos diuinals ixen lo psōns aytals
 q̄ de tots pnts se admichile p huiitat e
 meysa desimatera uacn la alba e mag
 inficcia dīa noblea alba excellea e
 bonca de deu q̄ aytat com lom pus a/
 gudanet e pus alta otypla estes coses
 diuinals. aytat mes se coney ester no
 res e aytat ms fug a tota uamitat e
 pompa e laor e reputatio p̄a. Axi co
 aq̄t quis coney es ucu en lo m̄rall
 de uitat q̄ metre no pot. Dots q̄ en
 lom p̄ q̄naq uislo oappicio entiengua
 amor de uitat e pompa o de gran
 p̄mocio o reputacio o de p̄sūpcio desi
 matex argumet es fort p̄uat q̄ aq̄t
 la uislo es pura illusio del diable.
 C̄dus ueras q̄ quāt lo diable uol a/
 tals enganar ell his fa concreit els
 dona a entēdre q̄ aq̄ts aquí appar so
 uictuosos e huius e a deu plazente
 e y tal deus his ha elegits p̄ aytals
 uislos a reebe. Axi q̄ dots aq̄ta ma
 ña lo dyable los engane. Axi q̄ com
 sen ua ell los lexa plens de supbia a/
 magada e de p̄a reputacio de sima
 tēps. C̄ aysi son uecut p̄ lo demoi una
 uigada e mesqu de Religios q̄ staua en
 l. Famos mit de ytalia. al qual appach
 lo dyable e h̄ dona a entēdie co nostre
 senyor deu lamaue tēt. q̄ p̄ amor dell
 p̄donaua ala mare qui era en purga
 tori e faria e diria p̄ ell aysi e aysi grās
 coses segos q̄ lo Religios aq̄t p̄uys dix
 a mi. C̄ co lo teptat aq̄st fos interrogat
 p̄ los altres frans religiosos qui stauen
 en aq̄t sant loch dīa mana daq̄sta uis
 lo el respoma ab tata de supbia q̄ pa
 ria demoi. p̄ la qual cosa los altres e
 ap̄s ell mateix conegon q̄ la apparicio
 era stada dyabolica e aguere ne grās
 sensials ultra lo demuit dit car molts
 coses dix lauers lo mesqu de feiar aq̄t
 q̄ h̄ haima di s lo demoi. qui tots fo

ron falses a huius de quāts hi eren. Nou
 feu aysi sent Ogori al qual co fos p̄ lam
 gel de deu q̄ ell p̄pia p̄. E ap̄s fos elegit
 de fet en p̄p. ell totz tēps hi fugi e sa
 maga es feu trauit de Roma amaga
 dement en l. uxell suplicat a deu totz
 tēps q̄ si la revelacio era sua q̄ la recu
 cas m̄ p̄ms nov̄ consell finis q̄ sabe p̄
 recte sensials celestials e manifesta a
 tot ho q̄ ned senyor uoha de tots pnts
 q̄ ell fos uicari seu genial en la terra
 e p̄p. Odeu e quāts mesquins ambici
 os p̄a huius mestre ressemblar en aquela
 p̄t en sp̄at a sent Ogori. P q̄ deus
 aci notar q̄ aq̄ts qui desigen hau in
 flors e revelacions celestials han lur
 desig fundat en gran p̄sūpcio e ex
 gupl e reputatio desimatera e mas
 sa son curiosos de fabri los facts de
 deu. E p̄ aq̄ts desigs aysi uans a pu
 mi aysi con aspectats fort grās no
 senyor leya uemir aq̄ts q̄ aysi ts desig
 gen a grās illusios e decepcions del
 diable quins engana som p̄ falses in
 flos e revelacions. E deus fabri qui
 uislos m̄ revelacions diuinals no ue
 nen anagu p̄ aytals desigs ans per
 aqueys desigs aytals ts los tolria
 nostre senyor qui los huius illumina
 e encoga los ergullosos. Mas aytals
 uislos amigables dī senyor solament
 uene dīa gran bona de deu en la aia
 p̄fundada en la tamor sua e en hui
 litat cordial e q̄ en tots pts enten a/
 fer honor e reuocia al senyor tots
 tēps e maiornet en aq̄st tēps en q̄
 aya som. deu ho fort fugir tot desig
 daytals uislos co uejam tota natura
 humana aysi caeguda q̄ amundes tro
 ba ho una aia ms pura e uecm q̄
 en aq̄st tēps negu sensial m̄ m̄pacle
 no appar m̄ cosa sobre natal en lo mo
 m̄ per cosegut ja noy hic ha p̄pha m̄
 negu apte ha hau ls dites revelacions
 e uisiones:-

Capitel. lvi. quins homes elegix deus at
veiat ses secrets e amostrar sa aella e adat
lus altes uisions:-

Nec deus pessit q̄ nō sev̄or dñ
axi preu poch ses reuelacions
m ses ap̄cios. m ses uisi
ons m ses altes illuminacions q̄ ell les
troneta a homens peccadors e major
met als p̄suptuores con ell diga. Ma
tthi Endecio. Abscondisti te aspietib⁹
et prudetib⁹ et reuelasti ea p̄misib⁹.
Uol dir q̄ mo sev̄or deu ha amagats
los seu secrets als paus del mo. ell s̄
reuella als peccats co es als h̄uils eno
pas a castu h̄uit. Mas a h̄uit aprouat
e de gra santedat e axiu diu. ysach
en lo seu libell de contemplacio. hon diu
axi. P̄ misericordia dei dispesant te
dona. i. uisioni et reuelacioni diau.
et exmatria p̄ se simpliciorib⁹ q̄ s̄ut abs
q̄ malicia penta ut q̄da p̄fē sc̄is ul
habetib⁹ zelu ignitu dei qui s̄ut d̄ hoc
stelo despaci. qui p̄fē abrenuauerunt
mudo. et coabitacione homini recesserunt.
et p̄t deu mudi eḡsi s̄ut nullu a insi
bilis auxiliu spectates. sup̄ quos mult
fortitudo p̄t sua sollicitudine et solitu
diem. ul cum dat eos p̄icm mortis ex
fame ul exmiseritate aut ex aliquo i
cursu et tribulacio. ita ut q̄l appropri
quet despacio. Cuol dir aptat q̄ la m
sicerdia de deu dispessa axi los seuis
grans dons e spalmet lo don de al
tes uisios e reuelacions dispesa axi al
tamet q̄ es marauilla. car aq̄st tan
gran do. dona comuaemet ap̄sones si
ples q̄ son e cuiue sens tota malicia en
molta e p̄feta sentetat e q̄ ha lo zel
de deu fort ardet e foguerat e q̄ de totz
putz han desempat lo mo e habite en
les solituts axi co homes ja morts al
mo. e q̄ son de totz putz despats de to
ta p̄spitar e alec i mudanal los q̄ls

stan fora la habitacio dlo homes sola
ment p amor de deu al qual solament
interior. uiuen nra e sens negua substa
cia temporal smo ab aquella pocha q̄nta es
simplement necessaria en los quals es ue
guda la fortecia de deu atots coses ap
ficiat p amor dell. la qual cosa lus ha m
estuda la solitud q̄ han degida en la q̄l
se troba deu. e p la ḡn diligencia e cura
q̄ han hauda dela salut de lur aia. A
q̄ts son aq̄lls qui tots jorns se arisq̄n
y la amor d sev̄or agras pills e mor
tals de lur catn e aco p fam e fet e
frat e p persequacio. o p malaltias. o
p d̄rress altres coses quare a tot alt
hom despats smo aells qui p uirtut
de deu son assegats suet aquí tmet d̄
les altes reuelacions e les suas uisions
e a aquí manifesta sos secrets:-

Capitel. lvi. qui posa co son foills qui
en aquest temps p̄sent dien publicamente
que han uisions e reuelacions diuinals:-

O quale es gran marauilla ab
qual cara poden allegar que
hajen uisions e reuelacions a
q̄ls q̄ ten la uida oraia ala demut dita
Com p la regla assignad p lo dit sant
ysach e p̄sa p lo seny. i contrari e
raho quiu dita q̄ axi sia. co es q̄ ui
sio m reuelacio celestial no es jams fe
ta a hom ergullos m pompos m a
mat lo mo m la sua uamtat m ane
gun tocat dels uincis ḡtis ales uirtutis
e ḡties q̄ han aq̄lls aq̄in les dites re
uelacions son fets. segos q̄ lo dit ysach
allega dessus. Cempo tu ueutas huyp
lo mo q̄ es uengut a tata error q̄ son
alcus misable homes e desligodats q̄
lo demoi te axi subiugats p̄ h̄gam de
p̄suptio xpa q̄ publicamente sens uergo
ya e sens temor de uana gloria ensi
mateys e sens temor de dar mal e

ximph als altres dico q han soui uslos
 celestials e q ueon sent. p. e sent paul
 e aytal sant e santa sene. o q han usi/
 taci angelical o sentimets aixi alta q
 quat lus ueen nos potan moure de
 gra pessa m potan plax. o si plen la
 uota placa soysosament paules ap/
 ticos aixi q appar q deus lus mogua la
 lengua. hor encara puxon atanta de
 oradura q dien q soui ueen jhu. dest.
 quils diu gras secrets e missis dls tps
 esdeuendors e dels coses amagades d/
 mo. Csi amagades ueen a meys da/
 co. q prophet. tantost tote la gloria ap/
 pallada dient q nro semper ho entena
 aixi afer. com reuelar a ells. Cmpos q
 p causa nouilla ha mudada la sentencia
 aixi co feu de fet. Czechias q no con/
 trastat q ysayes li hauia declarada.
 o denunciada la mort de part de deu.
 Cmpos p la oto q dit Czechies feu.
 nre semper reuoca la sentencia. Apo/
 ten comunitat aixi mateix ason xposit
 lo fet de jonas. e dls ministras dient
 q no contrastat q deus hauia reuelat a
 jonas q mprue se abissaria apes. xl. di/
 es. Cmpos no son aixi de fet. car nro se/
 vor deu reuoca la sentencia p tal quat
 los ministrs mudare la uida. Aporta
 encare p si. lo dit de sent agusti dient
 Que nouint dls mutare sentencia. si tu no/
 ins mutare uita. Cuolch dir q si tu mu/
 des la uida deus mudara la sentencia q
 ha dada gta tu. p ts qualis coses uole
 adolyr q no contrastant q co q ells dien
 no inga aixi co han dit q ja p ayo nos
 seguoy q ells no sien us xphas cuerta/
 deramet illuminats p nro semper deu e
 en cara spalmet e de spal lum en tot co
 q dien e xpheten mes q tot alt qui en/
 lux tpmis appareguia. Capitols. vii.
 qui posa com portas conixer les folliae
 deqsts uans xphas qui dien q han in/
 sios diuinale.-

O as si peres aqsts pauls e
 uols considerar don tror te
 tots ueirats co la qsta da/
 qts es caiguda en tata error q lo sem
 natal han pdut e la uergoya dia cara
 e la temor de deu de tots pnts. Homez
 quins e co no pessent q aqsts tolen a/
 me seyor deu lo seu xpo offici diuinale.
 Co quis pty a ell co es dit e pminar
 les coses qdeuendores sens illuminacio
 sua spal. Co ell diga p xphas capitulo
 xl. pmo aixi. Annuntiate q uenfa sit
 infutur et facio qd on ells uos. C
 uol dir aixat lo sant xpho aixi demu/
 ciats nos ans de temps les coses esdeu/
 endores e lauors nos sabre que uosal/
 tes sots deus. Car los xphas quet p/
 minicauie les coses esdeuendors devon
 les p spal inspiracio d' sant spit. aixi
 diu monsny sen p. p. pet primo capi/
 tlo. Clos aixi mateix even temple e ue/
 xels mudez e sats del sant spit. aixi co
 fa testimoni la lire acabada uida qui e
 ra fundada en sobiranu humitat e en
 meys pu desimatges e dla uamitat d/
 mo. les qualis coses cquen e amen los
 nres psons falses xphas e p tal lo gal/
 uador apitaua aquells e no pas a/
 qts els loaua diet lus. Dofaltos sots
 lo mey amichs e sectaris als quale yo
 he reuelat los mey sects. les qualis co/
 ses testifiqu q ells ere plens d' sant
 spit e no solament de don de xpho. Ans
 en cara p spal ajuda e p uiuosa qustacio
 q teme en lo mo aixi com apsonis fort
 electos q deus tmetia als homes d' mo.
 aixi co a spis de sentetat e de tota pse/
 tio p lux correccio e illuminacio aixi com
 les luxs hystorias noso enforxe. Ab
 quina cara dochs pot allegar sens g
 temor de deu e sens uergoya. 1. gran
 peccador q deus li apparega m h reuel/
 los sects co reuelar souje ab appicio

los p[er]s[on]as / la sp[irit]ual sey[al] de amistat diuinal
segos q dix j[es]us ch[rist] / e es iohannes .xxv . capitulo
xiiii q nobis de peccat ha telt lo sey a ay-
tals hom[es] / car si aq[ui]stos aytals no hauia
altra mal smo aq[ui]st que publiqu[em]ent e diuinal
que simatres testifica assi matores q ells
han aytals uisios si es grata senyal q ells
son orats e uans e foills e tenaris / e/
pruptuosos e de mala osta / p la qual
cosa serian dignos d[omi]n[us] sma de mort q
deus mania dar de utonomia .xxvij . capitulo
a tot aytal faiç appha / C p[re]ch te ay-
matres q pens en la uida q aq[ui]stos tem-
e ueuras q ells peque en tots les codic-
ions q uer appha ay alt leuat q haja u-
sions celestials deu hau segos la doctrina
dada d[omi]n[us] p aq[ui]l saint homys aach .
Car aq[ui]stos son ergullosoz p grecs en qnt
diuulgue publicamet simatres esser p/
p[er]fetas e familiars ab deu . car lom qui
deu tem les familiartats q deus li en-
sen ya aytat les amaga co pot e diu ab
lo appha ysayas .xxvij . Secretu meuz
m . Co es lo secret de deu q es fet meu
p[er]goia sua ab m romadra / e negu nol
sabria p[er] consuacio de h[ab]ilitat . C p tal
dix langell Raphaell a Thobias . Sac-
metu Regis abstode bonu est . Co es q
amagar los sagments e sects de deu fort
eg bona cosa e plasent a deu . Alten-
encara e ueuras q aq[ui]stos son homes q
no han res ab h[ab]ilitat m ab pastia / m
ab pobrea / ans los trobaras q uolen
esser horats mes q tots los altres m po-
den sofferir una pocha de muriencia / ans
note be q so aq[ui]stos q nols fan reuencia
deguda / els en rectie uolent guardo si
podie m poden sofferir una pocha de
corectio de luris uicis p amor de deu / ans
si fer ho podie tots temps uolent sephore-
yar los altres . C aq[ui]stos trobaras pompo-
ses en gests / e en estamet si teme lo po-
den es no poden d . en q lexen lo p amor

S
de deu . Aq[ui]stos son sobre tots los altres g[ra]ns
pleros g[ra]ns murmuradores reverents a
senyoria g[ra]ns jutriadors . Los quals pec-
catis fan g[ra]ns testimois de lur mala ofensa
mt pens q sien abstinen[ts] m homes de pe-
nitencia / car bo dmar o bo separar o bo in-
e p[er]nos si hau lo poden / ells lan don q
ingua / e si nol han son mal ofetes e muri-
mure cont q uol qui fet ho haua / p[er]
que uolent cont golosos tots temps apres
dmar / Ab bo uelit m abon lit nov fugi-
r[er] p[er] res cerque tot lo mo / e p[er]amb[er] / no
estan segurs e totz temps si poden fan p[er]
gusta q sien amars horats p[er] gratas re-
uors e be fuits p[er] ells / tots temps q dep[er]-
nen carnalitat quat son ueylls / mas
ayta uolent han hautes g[ra]ns e molts a-
mistats de dones e g[ra]ns delits ab elles
quat podie co negu alfe o p[er]nor / Ara
q[ui] pot creura m oyr q aq[ui]stos ueyells de
pdicio e teplas del dyable appega j[es]us
p[er] m q ueyen los fats m que en ells
uiga lo sant sp[irit] / revelar los secrets
diuinals / cert null ho qui sey m ostien-
cia haja miu deu creura / m oyr / ans
deu aq[ui]stos p[er]seguir fins ala mort axi co
a enganadores dl poble de deu segos la
santecia de deu dada otra aq[ui]stos en lo
libre qui sapilla de utonomia .xxvij . capitulo
C artol . Iviij . qui posa diuines penitales dl
uer appha : -

Ocar ciura a aytals homes
mosonoguers es p[er]manet
posar lo mo en g[ra]n error / e
es posar en g[ra]n p[er]ill los homes de fer q[ui]
que grata oradura / o entenduyre una gran
error q aq[ui]l malestruch los portia denu-
ciar de part de deu . C p tal p[er]manet
en aytals homes atten ala uida q te-
ne / a lur g[ra]nicio car nre semper du
enseyan expissamet q lo sey[al] p[er]m dl

hom e uer jphā seu aquī ell pla e aquī
 ell apparet p amigable uisio es q̄ ha fe
 el pñidor seu e sp̄n posa dñi duodecio
 on uolēt approuar q̄ oyoſes era u jphā
 seu dix xxi. Si quis fuit m̄t uos jphā
 dñi in uisione apprechebo. Sequit̄ en rō
 tal est pug mei moyſes qui i om̄ domo
 ma fideiſſim⁹ e ſeguoy ſe q̄ce uſit nō
 timuſis detrahet pug m̄doyſi e dñi
 se aquī. Erat en oyoſes uir miſſis
 ſup om̄es hom̄es q̄ morabat pñta C
 uol dir aci n̄o ſeyor deu aſi. Si alcu
 u jphā meu ſta en uofaltes yo apparet
 a ell p uisio. Doch⁹ donana lo ſeyor no
 es aytal lo meu pñct oyoſes qui es lo
 po fel pñidor m̄u q̄ ſia. quanq̄ qui digna
 si uolto uerx q̄ oyoſes ſia uer jphā
 attenes qua es la ſua uida e uouets
 q̄ es ſobitanamēt fed e ſia. p q̄ doch⁹
 guoſats plac ſtra aytal e dñi dñbas
 en aq̄l matex capitol la ſept̄a. q̄ oyoſes
 era lo pñs demigna ho qui ſos en la
 terra. la qual utut teſtificauie en ell q̄
 ell era plen d̄ ſant ſpir. Item pñppa ſa
 gonamēt q̄n ſeyal nos dona n̄r ſen
 por deu dñi ho ſi es bo e u jphā e troba
 ras en lo libe qui ſappilla de dñonom⁹
 en lo treize capitol. q̄ maior ſemper
 es de u jphā q̄ uifia de q̄ no es q̄ di
 gua alcuna coſa ans q̄ de fet uiga.
 On dñi aquī n̄o ſeyor deu aſi. Si al
 cu ſeleuara en uofaltes q̄ digna q̄ ha
 uifa uisio o ſopm⁹ e aſi ſeſdeue co ell
 dñi. ja p q̄ no l̄cias ſi ell te digna
 apes q̄ anets ſuir deus ſtrays ans
 lauueras tantot. Det claramēt aci
 co m̄s deu ho atendre en aytals hom̄es
 la bona ſta uida q̄ esta q̄ no uaua net
 ſeylla q̄ uajas a deus ſtrays co es a
 peccats m̄ amaluestats q̄ no q̄ hom
 attena a aco q̄ dñi ſi es uer e en ca
 ra co q̄ dit ha q̄ aſi ſeſdeuēga d̄ fet
 Cartia q̄ n̄o ſemper deu pos aytot
 aq̄ſt ſeyal en u jphā co es q̄ aſi ſeſ

deuēga la coſa co ell le dien. car ſine ſeſ
 deuēna aſi no uel q̄ aq̄ſt ſia reguit por
 uer jphā ſeguid q̄ legim de dñonom⁹
 capitulo xiiij. petra. q̄ en lo ſeguid. Chrys.^{opim}
 en alter qui es de. Chrys ueritas ja aq̄
 q̄ dñi aqu jphā ſeſdeuēga co ſedtu entedre ſi
 namet. Re tecamēt queſtu por pre
 sumir razonablamēt q̄ n̄o ſeyor deu ſi
 tat ſimatore q̄ noſſeſtempera familiar
 n̄o moſtraria apſond ſia reprobades p
 peccat m̄ ſpi altorneſt no poſſaria los
 mifis ſis ſeſ ſectos en hom̄es de fa
 mala uida com ell digna oſatty. Smt.
 Roche poñe exergaſtas an peritos.
 neq; uelutio dare ſin cambo. Cual dir
 aſi. No uulato poſar lo pñc deuant los
 pocham̄ ſeſ coſas ſantiſ dat als cans
 Ara es ita coſa q̄ no ha poſch al me
 da ual. m̄ ea almo ſa maluat co es un
 mal peccador e maſormēt aytal co es
 aq̄ſt qui dñi de part de deu ens dñu
 aia falſipatato e moſonegus cor aytal
 Es balfamador imposat alla altra di
 uinal crimi de falſi. Re q̄tētēt poſt
 aco uerx p raho natal. car ſi la mida
 no ſa teſtimoñ al jphā ſeguoy ſe q̄ ayt
 ribalt quiſ uiga dir quicq̄ de part de
 deu deuē ſura e p q̄reguet tot ho quiſ
 uilla ſe poſt dar p jphā e aſi han uia
 aytals quiſ paſſe erraz p aytal
 tes ipas co ſe uole e quiſ paſſen circa
 priuimatas ſerictas e fulſies en la ſte e
 en tots bons coſtumis. P q̄ per eſqui
 uar tata e ſa leja error ha ordenat
 la ſta oſare Egleſia q̄ en aytal teſpo en
 q̄ara ſom angeli noſſa ſeguit qui digna
 q̄ deus lo trameſa o q̄ ell ha adenuciari al
 cuna coſa de pt de deu ſi doch⁹ no pua
 co q̄ dñi p m̄racle aſi co ſeu oyoſes da
 uat pharaho o p la ſta ſept̄a aſi co ſeu
 ſet jphā batista quāt ſon ræſt q̄ era
 qui tan tolſt dona teſtimom de ſimatore

y la seva scripta dient: yo son deu daqt qui
creda en lo deu. axi co hauia phatrat y
sayas pha e aco posa lo. pp. 59. de Hen-
ri i. libro decretalium en aquila decretal
qui comeca. Cum ex finito:-

Capitel. lvi. qui proposa Quatre duptes
sobre la matia deles phetas el prim de
mane si tots tepe deus les fa p homes
sants

Sobre tots les coses damunt dutes
nexen grans duptes a alcud
es. Que deus tots temps fa les revelacions
e ditsos e phetas a homes sants co hysca
en la seva scripta q ell haia dat pnt de
pheta a pharao regos lo qual ell iuu ans
de temps la gran habudancia e carestia
esdeuendora en expte axi co legim Ge-
nesis. xl. pmo. **I**nxi mateix Balaa qui
pheta de negocies de ihu xit. axi co app
num. xxiv. Enabugo donosor qui phete
ta del auermet dels frs mps qui de
uoi uenue apres ell axi co app Damechis
solo. C deson net Balazar qui la ma q
deuau h scriuua la pdicio sua e deson impi-
damechis qnto. C de Cayfas q pheta dia
mort del Saluador axi co appar johans.
xl. capitulo. **I** Lo segn dupte sies co podem
fer diferencia entre la pheta q es feta p bo
pheta o mal o p sectader o p fals. m co
concep aqu deu e coure m aqui no pus
q axi es q deus fa phetar axi los mais
homes co los bons. **I** Lo rs dupte sies co
se pot fer q lo pheta sia uertader en se
pheta en cas q co q ell denuncia nos esde-
uenga axi. **C**um nos hauiam de ufo no
m. xvi. q aquit sendral nos dona nre se-
yor deu aconcecer q lo pheta no ue de part
sua si co q denuncia no de axi co ell ha gnu
cat. **I** Lo quart dupte si es sobr co qui dit
es denuncie gloria q fan los falsos phetas
cat no ue co que han phnuicat e allegue
q deus ha p causa mudada la sua car nos
dien q los sants allegue aquila mateixa

gloria car reten raho p q no se deuenet co q pheta
y phetas d'a mort d'rey Ezethias e qui ma-
teria quan reten raho p q no se deuenet als
mymistas co alto preuincia ienes pheta. **N**
primer dupte d'aquele Respon posant dos
pnts. lo pnt si es qnt q iarsia q mos se
pot deu iams nos mostrel en Sislo m ap-
equa comuanet m amigablament no re-
uel la profunditat desos altos spals missis
e fucto fino apposits santes e all fort ca-
res e p ell a aco eltes. **C**omo segon in-
tat qn es de fer q alcuns usgades meo
senyor deu dona don de phtnia a a male
homos axi co lo saluador exprimer dix
oyatti. **D**ix. on dix axi plat d'dia del
jui. **S**icut dicit in illa dia. Dñe no ne
m nome tuo phtaurimo. et Respondebo
illis. Amis dico obnoscio uos. **C**uel dir
axi. q en lo pnt final moltis dura a phu
d. senyor e no som nos aquit qui quat
eren diuis phetaula en lo teu nom. Dots
hauas nos merec pns tant te hauie horat
tu e el teu nom. **C**du aqui q lo senyor
lus Respondeba. **S**eramet nos conech co
es seramet nom plach uia pheta. car
la uia uida era mala e peccadora. **L**
legimph despos posat de balaam es appo-
sit qui era mal ho e empo pheta p spnt
de deu axi co appar en co que respona
a balach Rey dient h q ell no podia dir
smo co q deu uolia qui feya plac qnt
benicha al pobla de iste no crestant q
era aplat p lo dit precep a malabre lo
dit poble. **A**ltius empo dico q m ella m
negus d'aquele qui damunt son allegato
axi co pharao m Nébugodonosor m palte-
sar m Cayfas no foren deus phetas e
assigne ne aynt raho. Car segons q ha
uem damechis deu intelligence opn est
i uistone. **C**uel dir que coure q aquit qui
es pheta entena co que diu o co q deu
o q ou p spnt phetich o almevns que qu,
com hi sapia. **C**on donchs aquests de-
mut dits axi plant m ueent m ente.

met pots la mania q la scriptura ho recorpta dls
entresassen co q a Deyen o oen car sui fratre
no aguere mestre interpretador / e empes pha-
rao hach iosep / e Nabuchodonosor e baltra
car aguete damel p declarar lus co que
mest hauix. De ques seguid q negu d'qts
no son uer propheta. Empo quata intligenc-
cia sia necessaria al propheta o no. d'ri hoix
en lo. Sui, libre on haue longament atreac-
tar la maria de propheta de p'sent basta satis-
fer al duxte pncipal / e ensenyar q nro
señor deu dona don de propheta a bons e amals
¶ La segó p'ma es aquest iatsia q nre
señor deu don auagades do de propheta ale-
mals p'sones. Empo la mania de dar ap-
tal do a aqts e a aquells es fort diuissi
C'qsta diuinitat app p aqsts uhas se-
gures. ¶ La p'ma s'es car los bons p
phetas rebe maior lum e p' clar en la
propheta a ells reuelada e ms hi entene
que no fan los mals aixi co la luc aia hi
es p'ma disposta. ¶ La segona dia s'es car
la diuinal reuelacio ue en la aia d'bon
propheta ab una sabor e deit virtual qui
es sentimet e gustamet d'a fontal bona
d' seu creador qui tota la aia leua en
alt e tota la trassforma en amor d' seu
amat e la fa reposar dolcament en lo
seu amat metre dura aquella tra distacio.
Oyas en los mals / aixi reuelacio nols
toca lo cor ares daco qui dit es. Oyas to-
ca lus solament lentejmet asabre co de
q deus los uol informar aixi co sui uex
en un m'rayill. ¶ La tercera uia s'es car la
diuinal reuelacio leixa lo cor d' ho bo tot
hijit ab sobira meyspu desfimator e de
tot lo mo e ret lom quaxi impotet a
plar / amezcar / adormir / m ares fe-
ral a gretar / oyas los mals ap's aqsta
diuinal reuelacio romane p'sumets des
matres ergullooses ploracions e foilles a
xi co demut hauem dit. ¶ La quarta
si es car als uers e bons prophetas continua
lo señor lesspit de propheta en tant q es
quaxi lur offi i denunciar los secrets

de deu oyas als altres tota art en tant q
mes app marauilla q ells propheta que no
pot esser dit offici prophetal aixi co appar
p clara experientia de totz aqts mals homes
qui han prophetat.

Capitol 1.º per que Jea dona p'ma
señor rafael Malcoral no me

Les causes empes e rabs p q lo
señor dona auagades sp't de
propheta a mals homes son les pe-
seguers. ¶ La p'ma s'es p manifestacio
d' seu poder e del seu saber e d' seu bon
uoler a los seus dons parters e dona liberal
met no solament als bons ans en cara als
mals e axils lus dona q dels dons aqts
q dona als mals fa q tornen agran p'ney
de bons e d'a sancta C'stleya e aq' po-
sa sent pau p'ma coritio p duodeci q'nt
d'u aixi. Immediat manifestatio spus ad
utilitate. C uol dic q aqst dona nre se-
yor deu qualq don d' sant sp't ap'sit da
sta Religio xana. ¶ C pots ho uerba si
p'ras quata honor es d'a sta C'stleya
e quata affirmacio d'a fe xana q los en-
mchs facen testimoni de uitat e p sp't d'
propheta digne les excellencias e merauelle
que deus obra e enten a obrar en ella.
Deies propheta d'qst maluauat propheta Balaa
quim testimoni dona al Saluador. Num
xxv. dicit q una bella estela naxia del
poble de jacob q servia marauillos p'recep
en lo poble de isel qun huiuacia lo pncipat
d's dimois e empes aqst balaa era p'ma
acustumat de prophatar p art de demonos
iatsia q la dita propheta ell faes p sola inspi-
racion diuinal. ¶ La segona raho p q dona
lo señor do de prophatar als mals si es p
tal q la ueritat que denuicion sia p'ma
seguda e abas escampada p tots aqts
qui la oen e aco en quat la denuicion
aqts qui son ala uitat. G'reatis daco ha
uen ja tocat posant la p'ma raho cu
pode en cara ensenyar p exempli. Car
co C'rysas Enemich del Saluador p
hetas o denuicias q la mort d' fill s'

deu era necessaria p salut del poble. parla que
 lo seu enteniment fos corrupt. Cumpo a/
 go qui puiys han sabuda la efficacia e u/
 tut d'a mort del Salvador ab maior cor
 la han homenada e deguda quan uen que
 deus feu en ples lom mal paula de so/
 bretat testimonij de Veritat ala mort del
 Salvador. C feu testimoni q pone pi/
 lat sens q nos habia qd feys la dona testi/
 monij q era Rey sciuint li en lo titol d'a
 creu. I quest es jhs de nazaret Rey
 d's pueus nre uolch venocar p tota la pish/
 gacio d's pueus quili spallauent qu posas
 p altra mana. La tca raho si es cap
 los mfaells ne uenit abans abum de in/
 tat e aco appar p farr car los mfaells do/
 nen fa a aquays falsos e maluants robe/
 tas qd comuanent ab patis e apoyols
 d's demois lus denuciuen alcuns coses
 efeuondades. P qd quan ue q mo sen/
 por deu dona p la sua alta dispensacio
 a apyals don de prophetar alcuna uitat
 necessaria ala seua Religio xpiana els in/
 fels ueni q dalfes uagades han dita
 uitat en aixi matery que questa co/
 sa qn es a ells p deus inspirada e es
 p els publicada sia uitat. Qual hom
 ha el mo qui no degues en lo Salvador
 q los demois los quals lo Salvador pse/
 guia els era gtrari en tot quan feyen
 m deyen e notes meys uees aps. q los
 demois mateys li donassen tan gran
 testimoni d'a sua deitat e d'a sua sante/
 dat e dignitat co h daue publicament
 com los gitaua dls corsos dls homes
 lauers quan luos despleia. Ce uer
 q uagades aqsts apyals prophetas han
 co q dien p instigacio d'ant spf fey/
 ta a ells mateyx. Quiegades la dita
 instigacio es feta als demois qui u/
 uelen a aqsts mals zphas. Quiegades
 los sants angels ho uenent als de/
 mons segos q posa sent agusti sedo
 sup Genesim ad litam. C puiys los

demois revelen ho a aqsts mals zphas p
 deu ho pmet aixi q app q mals homes
 e encara demois han auengades don de
 prophetia. Da go mateys retor raho los
 pnts en drassies lochs spalmet dioms
 de diuims romby capitolo qcto. Cdeus
 fabr q p tal cor en lo p'm libre en lo
 capitolo qui es hauje pa assigna/
 des molts rahos p q deus lexa fer au/
 gades impacdes a grans peccadors ls
 quals rahos se poden assignar p resposta
 a aquela question materia. p tal bast sp/
 ont aci co q dit hauje p dar raho pce
 q deus a mals homes dona auengades
 spf de prophetia. Capitulo. lxii. per
 que damut se impugnen los male
 zphas pusi p ells fa prophetar nostre
 senyor soumy:-

Dora dir ag alcu aixi. Gi dorch
 deus dona spf de prophetia als mals
 homes que es la raho p q da/
 mut hauje tant impugnats falsos zphas
 e mals homes p tal com se fan zphas e
 dien q han spf de prophetia. car si apyals
 mals homes que propheten dient que de/
 parla p ells appar que uer sedien co de/
 parla p los zphas aixi co posa la seua se/
 tua dient que ells son bocca de deu e p
 spaguets nols deu hom impugnar. Janua
 que sapellen prophetas de deu lo gtrari em/
 po ses fet damut. I quest dixte ref/
 pon e dich q damut no hauje impugnat
 los mals zphas p tal quan dien q han
 spf de prophetia auengades en co q dien
 aixi plant e prophetat dient p instigacio
 del sant spf. car lauers aixi plaf e pro/
 phetat no poden dir sino uitat co digua
 sent ambros q tota uitat ue d'ant
 spf e digua la qual seua persona. Janua
 que dire uitat en tot cas no sia psona de
 prophetia vysas damut hauje impugnata
 falsos zphas dantz temps qui dien publ/
 camet sens gratia e uigoya q uenit jhu

¶. e los angelos e los sants ayntalos e quels han
cosas condemnadas ayntalos quis deue fer e esdevenir
en ayntal temps o en ayntal e temps ellz die
gran falsitia. Car m' thu x m' los angeles
m' los seus sants nols appelerem jame. Ans
sonz dien statment otra luer ofida. q' es q'nt
alleguer que ha uist axi e axi com dit
es car de fer no ha uis ayntal uist m'
oxt o siu han tot es illusioes e co q' cinc
dei hauent uist tot son fantasies e illusi
ons d' demois quins te subvugats p' dixer
ses peccatis e posale ara en una error
e ara en altra p' d'uerso illusions q' lus fa p
tal q' ellz decubuts decubent apres los altres
ellz poser tots en error. En oxahomet
de oxicha ab fieno a fiera de falsoes zphias
engana tota arabia e apres nel estada
enganada gran pt d' mo. Sembat se
feu Smo oxagus e axi matze en lo
comencament dia seua Csglyea ne uen
gueren daltz molts qui ab falsoes m
uencions corromperen en gracia molts da
quells q' sent pau hauia q'utis ala ffe
gira los quals sent pau s'cun molts de
ses Epistles axi con set jecom ho toca
en los zplechs de les dites epistles. p
les quals coses app q' dos imatges hi
ha de mals zphias o de personnes q' premu
cien en quiniqua maniera les coses es
deuendors. p q' p m'ls ueura la po
lucio daqst duxte deus aci notar als
cuis puts. Lo p'mer si es q' aqst nom
zpha es nom de gran dignitat car segors
la sua ethimologia uol aytant dir co
pculans. Co es aytant com aqst qui p
la de luy so es sobre tota ralho natural
car lum de zphia es sobre tota ralho na
cuitat. axi com haue a ensenyar en
lo huyten libr qu'at placem de spir de zp
phedra C es don sp'at d' sant Iust qui
jatsia q' no sia don gratificant lom a
deu Cmpe es dat ala seua Csglyea a
gran hedificacio sua. axi co toca la ps
tol. p. enci. tioz. xvi. e xviij. jatsia q'
auegradas p gran dispensacio de mo

perior deus si a temps dat a peccadores
e a malos homes. Allo segon puf es a
qst q per nos appare q qual hom par-
la e diu e anomonia malo ~~zphas~~ o fal-
los zptas o ~~zphas~~ d' demom no ente-
hom adre q ayntals sien uers ~~zphas~~. pri-
sia que auagades deus y ello pronunciun
alcura iuntat xpi co denunt es dit. Lo-
te puf segt. q dels male ~~zphas~~ hi ha en
dous maneres. Cste los primers son aquells
qui fan offici de luc ~~zphetar~~ e si res hauen
pdut ells uos lo dicran. e si res uedades sa-
ber de tres tny. o si uoldes saber res dels
coses esdevenidores ells uos ne informa-
ren auagades. jatifa q soumy digna
de grans falsissas. xpi co lo demon ma-
teix qui les coses esdevenidores no sab fino
y spectacles los ho diu. xpi mateix en
guiana soumy y se ignoracio. iquests
ayntals ~~zphas~~ son capitats diuins als
quals la ley diuinal dona sentencia de
mort. Et hoc en cara des la manassa dor
a aquells qui recorre xpi com appar le
ustici. xx. Et aquells son infams de deu
e han la cara e la gussano fera. Cste
que q qualq par q no hauen res huma-
nal. y la gran fera d' demom q han
familiare. e d' offici q han tenuile. e co-
tra tota dolor de humana natura. jatifa
q tots aquells ayntals no obroen y famili-
aritat del demon. hanc m ha qui per
altres species de reis uedades o y altres
malices sentitats uson de aquest mal
de deumpar. Et saltos falsissas ~~zphas~~
hi ha qui son priors e qui mes no en ala
soc Religio xiana. q no fan aquells qui
dits son. e son homes quins mostren de-
uers e spiritualls o contemplatiu e zela-
dores de ueritat e auagades se mostren
homes de penitencia e fort humils e
y ayntals uolen esp repuratis eo familiar
poder ayntat com poder. Cx tal qual
lo demon ueiu en ells gran rayoll de er-
guill e gran appetit de hau honor m
climes ayntat con pot a luc ~~zpha~~ repu-

tano e ameyor peu d'los altres. C

o

mfirmaz
los en lur p^{re} reputacio. son lus fa mol-
les falses illusions e appetitos car au-
guades lus appara en s^op^{ri}ms en sembla-
na de ihu x. o de qualq gran s^{an}t els di-
ta paus p les q^s lus daca a entredra q
dey los ha p^{re}pones fort coss e fort cle-
hes fute totes les altres. e q^sts ente appur
en gran s^{an}met p^{re} capacio d^r m^o o del
Regna o d^ra Ciutat aytal o aytal o d^ra
Religio o d^r s^{an}met en que son. Aixi q totz
reps lur g^{ra}cia rom^a ala f^u plena de sup-
bia e de gran estimacio desmateix. Au-
guades en ingleia lus daca grans altra-
nos majormer en lus oratores q s^{an}tem
grans debits e grans acceptacions e esca-
pments de cor e mudaments de simatexs.
Hoc encara a manz affirmacio d^r d^rita
decepcio. la dem^{on} formara qualq ueu
en layre plant ab ells en persona d^r ihu
x. o d^r angell o de qualq s^{an}t. Aquagu-
des los mouua d^r lach hon son els fara
formar ab lur lengua paules aytals
com le uotia o fara que great al libr
rebuta paula qui lus respondra a aco
q^s ells cogiten o a aco q^s ells uotia fabr
et tot aco pessicam que usinque p^{re}stat
electio lur e p^{re}singlar amor que deglus
ha. C

o

 a questa mania lo dem^{on} fa
q^s la p^{re}ceptio lur e exquill e reputacio
de simatexs etex en lur cor qui apor-
ta ab si gran meynspu deles altres. Car
peben q com los altres no hauen aytals
sentiments co ells los ciyden p^{ri}u de deu
e p^{re}ceguet no son dignes ans son no
res e pessen encara que si los altres efolles
nols q^sente a totas lures follies fanta-
sias qui fan p^{re} ignoracia o p^{re} mititud
de peccats qui es en ells idun lus uene
p^{re}stigia dreta tots q^sts mals. D
meramet q^s q^sts so los p^{re}scriptuoros
hommes qui almo sien e apres los pus
criptuoros en tots lures oppinos en tat
q^s negu entam^m. m negua scriptura
no es bastant agitar los de lurs fan

rasias e oradures fino solament lo costil de
deu. Capitول. lxv. qui mostra quata
es la malicia daq^sts mala yphas daq^sts
teps:-

H quest^s son aq^sts d^rs quals xfera
sent pau p. ad hymnorum rito
q^snt d^r xxi. In nouissimis ho-
ribus discidet quidam a fide. attendentes
spurci erroris e doctins demoneis p^{re}ypo-
casi logau mendaciu: et cautiaria hinc
estiam. Cuid d^r q^s en aq^sts d^reres rps
en q^s arca som uandien alstas enguana-
dores e falses xthians corruptis de intar-
los sensib^s d^rs quals sien aq^sts. Po p-
mer q^s ells se p^{re}trien d^ra fe car aq^sts p-
simatexs iatia que sien ignoratis p no
res haueu sentire en sagrines. e en xps
oppinos follas fute matias d^ra fe en ls
quals han duplat los mayores homes els
p^{re}famoses doctors d^r m^o. Alleguar uos
ha leseptua a lur p^{ro}p^{ri}et en lo pregon
d^ra qual saben aytan poch com una
busta. Po seg^o senyal llur es q^s attore
aspis de erroris co es q^s sens tota g^{ra}cia
e vergoya p^{re} p^{re}sumptio e temeritat p^{re}-
sumptuam de manteine erroris en q^saq
maria q^s lus placia recbar ls o mare
m^o ls. En p^lumats de corregir los car
la grassa subbia q^s ha d^rns si e appetit d^r
obtemper lur p^{ro}p^{ri}et en tota maria no po-
ria sofferir correctio m^o ques restornap-
sen d^ra oppino lur eticona. la qual co-
sa es un d^rs p^{re}pedentes sensib^s de lur
mala uida qui al m^o sia. Car no poder
sofferei correctio senyal es de gran pecca-
der xpi com ayp Cetia^o. xx. p^{ri}mo. P.
tec^o senyal d^ra malitia daq^sts es se-
gong lo dit alleguat de sent pau. car
entren a doctrina de demois. Car aq^sts
en lurs seutes cogitacions e s^op^{ri}ms e fol-
les infios q^s lo pare de maconegia lus
aporta ciudan aixi esser segurs q^s co q^s
han uist ue de deu com si tot quat aq^s
pebre era test d^r euangel. Com emp-
estes d^rs mayores p^{ri}ls d^r m^o sia arca

en aquell p'sent temps dar ffe a aytalbursios
m' apperçes azi com demunt es dit. Aq'is
aquests eren en aquella pt car han ab
si companyas mortals com els matres
son. e consejell d'aquests solament q' altra nols
dicien fin q' q' saben q' l'us plau. Ca
quests aytals consellers son aci aplats
donois car prior fan q' los demois en
quat consejolle q' aquells aytals facio e
digne solament q' q' los demois l'us pose
al cor e q' altra cosejell no vulte e cobre
ses pants a color de zel. diet q' los altres
no saben los fets de deu e q' des ha ja e
legits ells p' los seus m'sts a contiar
Com dachs ne poca negua paciar ab los
altres q' son homs q' deus ha legato e
meys pants m' res no entene en los seus
fets. - Lo q'rt. senyal es q' diu la pos
tol aquin mater q' aquells plor e dien mo
conegues sots cuberta ypocrisia. Cuol
dir q' aquells maluats p'ras quat uole
recomptar lurs infusions e oradures q'
no son finos fiechos del demoi e mocone
gues p' tal q' tot ho hi don ffe. cobren
se ab capa de multa ypocrisia. car recop
ren lurs infusions e s'p'ms ab grans lagmes
e sospirs l'anatlos huyills al cel q'cessaro
se p'mamet peccadors q' pas no uolt
q' horn cregues dts e ans q' acaba lurs
noues quax qui nou uol dir sciamet
mas en pauls sentamet desordades
loar fan de oracio de p'ma de humilitat.
En sempera tants de ceremonias forca
nes q' bastaria q' fosse als peys de jhu
xit. Chaurea ya quat los vulte als
cums dolcts de l'ur mayonna q'q'ls fa
ra tan tot testimo d'auant e darrera
q' ells plor s'p'm ab angelos e q' son
pants e si scrits en lo libre de iuda.
Seus quina ypocrisia es aquella m' si
james los ypocrites q' jhu. x. impugna
ua sabere mls la act de ypocrisia que
aquells la saben. Pense q' si en temps
fossem uaguts d' salvador com los a
guera ell impugnats. Cest creu q'

ell aguera fet en leys polies q' la sua p'm
piació m' lo pobren zel q' lo somor benefici
huma de millo e de mercat nols aguera
legats uputa al mo en loch m' en raco
m' en forcat fat los aguera esquips ell
qui era pura e neta ueritat e q'q' sabi
vaname auerxi e malahi e preguntat
de ypocrisia. Lo q'rt. senyal si es q' ha
la osta canthada. hon deus s'abre q' can
ti es ferre ardent e dur q' lo mega a
esta ala plagua sots color de curacio
Or azi aquells sots q'sta de xfit dels
altres e d'ta cosa publica son azi ardets
q' no ha negua legea al mo que d'ip
tasse de fer e p' aco son azi correts en
lurs fets que no ha cosejell al mo que
ells vulte ne esperen en q' q' fan e p'
tal. son azi forts e cruels q' no han de
res q' lurs contrari negua misericordia
e totz temps dien q' fan co q' fan sots co
lor de bona osta. Da q'rts dix lo se
yor mathi. vi. Diffidite a falsis p'p'ms
qui uenut ad uos i uel timidis oujuz
intensius aut s'ut luxi rapaces. Cuol
dir azi lo fill de deu als seus elecs. At
tenets e ajats ubert lugoll q' nos fets
en los falses p'p'ms qui uen a uosaltis
cuberts sots uestimets de oueylls co es
sots valle de bona osta e de tenor de
deu. pusq' uosaltis ueiat q' ells son azi
ardets en lurs obcs. Maiornmet a
ypseguit e aequete lo xfitne sens tota
pietat azi co los lops esquips les oujuz
les. Et dachs son los maiors peccadors
d' mo. Car con hanc ecclesiastica. xxi.
Duo gena habudant i p'c's. et tecu
adducit p'ca et p'c'cioem. Cuol dit q'
dos linatges son de gents qui habuen
den en p'ccatis e lo t'c' reporta la ira
de deu e p'ccio d' horn. El p'm es
ps'ona ardent azi co a foch en los af
fers qui nos refreina p' negua teme
de deu m' p' negua ley m' raho oyas
seguery la sua furia brutal en totes
ses obcs tots p'p'ms sots cuberta de g'

iel de deu. C si res lus endiets tan tots se
guissat q̄ so q̄ fan p̄ ḡn zel de deu ho fa
moguts de ḡstia axi com dit es. Oyas
q̄ ḡstia aguessen axi co dicon ab dolor
daurien encerquar intat. Car nos p̄
ba ab persona torbada m ardor mas ab
reposta segos q̄ posen les santes septu-
ras. Daurien aximatreix pessar en la
forma de tota utut ihu x. qui ab fata
dolor sens tota furor tots temps picant
pau e co q̄ fabia q̄ era necessaria cosa afa-
lit tots temps parla ab sobirania dolor
ey posa. Daurien aximatreix pessar
quats peccats e quats mals fa la lux fol-
la ardor axi co hauia a dir quat place
de indiscritet zel. Car son p̄ ardor q̄
indiscrita se seguixen bregues distensio-
nes maluolences peccats innumerables
e escàdols sens si e fils p̄guats q̄ almeys
p los escàdols accessir lexen lux ardor.
C respondrà uos q̄ scrit es. q̄z n̄ce est
q̄ ueniat scandala. q̄ es q̄ ihu x. dix.
Que necessaria cosa es q̄ molts scandols
si done pessada la malicia d'mo. Oyas a-
q̄lls no appar q̄ hauien legit so quis seguix
qui diu. De aut homin illi p̄ que sciam/
datu uenit. Cuol dire lo salvador. Que
maleitia sia tota aquila persona p̄ q̄ ue les-
candol. Et pesse en cara aquests q̄ la
amida q̄ ells cuyden fer ala cosa publi-
ca p̄ lux ardor indiscrita nos deu axi
fer. Car aytal ardor torbe lentejmet
e la ḡstia e la encen a peccats infinitis.
Oyas deu sefer principalmet ab molta
dolor e benignitat a eximphi d' senyor
e ab feel e devota oto a deu. Car moy
ses mls apudauia al poble de istl orat
e supplicat a deu q̄ no feya pugnat a
xi co legim Exodi. xxv. Det doctes
aquests mals p̄phas co han la lux mala
ḡstia cautiada so es erronea e mal
uada p̄ lux folia ardor e mal e fort
e norme motiu. Capitulo. l. xiv. qui
posa co deu hem corregir los p̄phas
falsitatis daust emps:-

M
qu
le
H an en cara la ḡstia cautiada e falsa
sida p̄ lux folia durina e malicia
e p̄tinacia car se axi durs en
lux malicia com lo ferre e incorregibls
m̄ ses macullà. Car com dñi Salamo
Catalans septu. negu no pot corregir a
all que deus ha desempat. Daquests
e de semblants dona bon ḡsphy. Autem
en la sua exethistica plant contra aquells
qui neguante lo p̄m principi. q̄ es q̄ deye
q̄ no era ver q̄ questuna es o no es diu q̄
contra aquells deu hom p̄ceyt ab fortes ba-
timets fins q̄ conegue que com lom fer
alcu q̄ lauora nos comporta axi en los
lo ferit co si nel faria e p̄ conseguet co lo
batimat no es. q̄ no deu hom dir q̄ es lo
contrari dta qual cosa ells posauell. C
p̄ aquest ḡsphy se regi una uagada en
Anglaterra. i. guardia d' couet dls frars
menors de Cantabrigia 9f. i. frare so
subdit fantastich e capitos e ab ḡstia cau-
tiada segos ques recepta. On deus sa-
bet que con se recepta lo dit frare sub-
dit era studiat aquil mateix en theolo-
gia e tots temps quat los altres amauie
a matines ell jaient en son lit proposaua
assí mateix aytal questio. Co es si ell se
dauia lauar amatin o no e fers sog
argumets de cada part donauali iuya-
res q̄ aquells argumets q̄ feya p̄ la part
negativa cre pus fortes e millors en tat
q̄ consentir als fraris affirmatio era
fort pillos e contra se ḡstia. p̄ la qual
cosa ell jaient nos uolia leuar amatin
axi mogut p̄ sa carnal e folia ḡstia qui
era axi falsa e cautiada q̄ la amor car-
nal q̄ hauia esa persona e a son dormir
lo aportauie a aquest foill iuy. Compo
lo guardia aquell ueent la ḡstia uilitat e
desligoyamet del frare repres lo diuiss
ueguades p̄ q̄ nos leuaue a matins a
beneyt deu ab los altres pus era san e
fort e jove. C el frare aquell respondia
tots temps q̄ ḡstia nauja. Car si si leua
ua faria atca iuy de sa raho e de sa
ḡstia. C co lo guardia ho aguera so-

serà alcú temps special correcció d'aqueles que
que lo dit ferre nos uolia corregir. Díx li a
que l'ffrare meu tu has gaudi de la uarre a
matines e yo he gaudi p q'to sofri. p q' yo
uuyol q' tu continuament tot dia mentre
no les ametres q' tu mejas pa e ayguas
e aquell creu q' meua daltos coses prou
en amaguat. p q' p' ayo no si uolch leuar
Clo guardia torna a ell lo segó dia diu
li ffrare p q' no test lauat amatinas e
aquell respon aixi com etia acustumat q'
gaudi nauja. Clo guardia li respos que
aytot faua ell gaudi q' aquell no mires lo
pa e la ayguas continuament ab los gats
en tta no remeyns q' gaudi haua q' le
yas entrar en la uila. e aixi segui lo q'
dia el quart Continuament aquell ro
manet en sa pñinacia elo Guardia cre
xent li pma. Ara lo cor al guardia al
dit gscyll de auencia. Co es q' tastardia
ab batimets sa acastiguar. No res meys
q' legim q' aquell sant hom dix. Or
gent suor no misi cu supplicis emedat
Cuol dir q' imatric de gent fuill e testar
da nos pot corregir smo ab grans ban
mets. P q' diu q' lauors feu lo uamir
al capitol e manali ques despullas tot
nuu e p' gran manat de uergues e do
nali gran disciplina en tant que la pell
della esquena era tota foradada e corre
de sanch e con lagues aixi disciplinat
denanali lo Guardia aquell. digues ffr
re lauertas daquauat a matines e a
quell respos hor pare uolent. e dix lo q'
dia q' ffratas donchs d'la tua gaudi. pare
dix ell diu hom. q' ferri a tut ferro.
Cuol dir q' ferre seguia ab ferre e per
tal la uia gaudi de ferre ha acuadat la
má que era de ferre. Con peñinamet
la gaudi má sigues entrausade el meu
cor. Ara emplo es aixi aguada q' tota
nes exida fumant p los forats q' mauets
fets ab les uergues en lesquena. p que
sent q' nom fara mal daquj auant. La
uors dix lo Guardia aquell als altres fra
res qui eren aquí. ffrats notats paula
ques dire. e es aquella. q' arrompra foilla
gsciencia es lo millor remey gran discipli

na e pma. Cuaderamet aixi es. hoc dò
p tot cert q' qui temia aquest gscyll q'
aquests orats de aquell temps qui en totes
lurs follias se escusen p consciencia. noy
ha altre remey ta bo com es dar lus gts
flagells e batiments e fort e sensibla pma
e sien quis uille. car de continet depora
rien lur foilla gaudi. Que donchs aquells
mes johas digue que han usitats de deu
e don de pma qui es a ells dat p aprova
cio de lur uida. aco es a deu fort abhom
nable e contra aquests haue parlat en
los capitols precedents. aixi co cont aquells
qui so enemichs capitals de intat e de pi
titat de uida d'liana. C' sapias q' lo fona
met d'aqueles es stat fonamat de tots los
heretges passats. Co es superbia maliciosa
e capitositat. e aquells son diffamadors d'
deu diu q' deg pach a ab ells. e los sants.
Co deus p simates ne p sos angels no ha
ia acustumat de plat aixi p usitats o p
amiguables apperas. Segons q' dit es smo
ab sancte psones. a les quals aixi co a
michs soum reuelaua sos alts setos. e aixi
plant ab ells ell lus dava senyal de gra
uamitatem aixi co ell mateix ho diu iohannes
xv. Oras hanch null temps nolegi m hoy
dir. q' lo fill de deu m angell m sant ap
paragues a aytals truans falsacis co
aqueles son. iatia q' adapnacio lur e p les
rahos alleguades damut. deus uilla que
aueguades e fort tact. hagen don de pma
tar a temps. p les rahoas deissis assignades
sins te dire mes q' sens copacio aquests
son maiors Enemichs de gaudiandat q' no
son los mals johas qui ab art de demois p
fetari. car aquells son manifests en lurs pe
cats e malicias e aquells amaguadament
difame lo senyor dient q' ell los usita p
sonalment com ell los auotresca aixi com
a fills del seu sobira enemich lo demom
m lo senyor beneyt no ha acustumat de
fer fictios m falsas. co es q' auorresqua
sins ala mort eternal la psona. e p'nos
q' sentamet li don senyal de sobiranía a
misericordia. C'aco ensenyia clarament